



การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Participation in Educational Management of Teachers in Developing
Children with Intellectual Disability at Prachuap Khiri Khan Special
Education Center

กุมารี สัตย์ธัญญากุล
Kumaree Satthanyakun

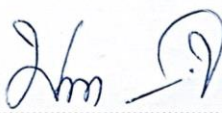
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Master of Education Thesis in Educational Administration
Phetchaburi Rajabhat University
2565


วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

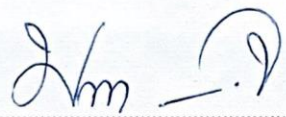
ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ผู้วิจัย นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
ปี พ.ศ. 2565

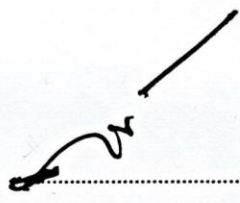
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบ



.....ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑา จำปาเหลือง)



.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)


.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑา จำปาเหลือง)


.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.ไพรัช มณีโชติ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็นส่วหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา


.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนา กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของ
ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **ผู้วิจัย** นางสาวกুমารี สัตย์ธัญญากุล **สาขาวิชา** การบริหารการศึกษา
พ.ศ. 2565 **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑา จำปาเหลือง

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูจึงมีความสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะทราบปัญหาการเรียนรู้ของเด็กมากที่สุดได้ วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 7 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนรายบุคคล แบบประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา 2 ชุด จำนวน 10 ข้อ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยและครูร่วมกันสนทนากลุ่มและตอบแบบสัมภาษณ์ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน วิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล การพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม พบว่าครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยครูได้เข้าประชุมสนทนากลุ่ม ได้แผนการสอนรายบุคคล จำนวน 16 แผน เป็นแผนการสอนพัฒนาด้านการใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และด้านการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน 3) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ พบว่าครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ครูและผู้วิจัยได้ทำการสอนตามองค์ประกอบของแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล พบว่า ครูได้นำแผนการสอนกิจกรรมการสอนและผลการวิจัย มาทำการประเมินผลการพัฒนามีส่วนร่วมในนิเทศภายใน และวัดผลประเมินผลมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อค้นพบจากการวิจัย คือ กระบวนการมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การสอนตามแผนการสอนรายบุคคลที่กำหนดร่วมกัน ดังนั้นครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาเพื่อร่วมกันระดมความคิด เสนอปัญหา เสนอการแก้ปัญหา และนำมาปฏิบัติการร่วมกันภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ การมีส่วนร่วม, เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา, การใช้ภาษา, การคิดรวบยอด

Thesis Title: Participation in Educational Management of Teachers in Developing Children with Intellectual Disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center **Researcher:** Miss Kumaree Satthanyakun **Major:** Educational Administration **Year:** 2021 **Advisor:** Associate Prof. Dr. Montha Jampalueang

Abstract

Teachers' participation in educational management is important for developing children with intellectual disability because teachers closely take care of children, knowing children's learning problems the most. The objectives of this research were to study: 1) teachers' participation in educational management in developing children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center, and 2) the outcomes on developing children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Provincial Special Education Center. The samples for this study, selected by purposive sampling method, were seven teachers taking care of children with intellectual disability, and eight children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center, 10-13 years of age, with developmental level at 3 years 6 months and Intelligence Quotient (IQ) at 75. The research tools were the individual lesson plans, 2 sets of 10 items of intellectual development assessment, a questionnaire, an interview form, and a focus group discussion. The quantitative data were analyzed by using mean, standard deviation, and t-test, and content analysis was used for analyzing qualitative data.

The research results were as follows:

1. The teacher's participation in educational management in developing children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center consisted of 4 steps: 1) Participation in thinking, studying, and researching, was overall at a high level. The researcher and the teachers joining a group discussion and responding the interview, had got knowledge on teaching techniques, measurement and evaluation method, individual lesson plan preparation, and development on intelligence, language proficiency, and conceptual thinking ability, 2) Participation in planning, and setting policy and activities was at a high level. The teachers attended a group discussion, preparing 16 individual lesson plans: 8 teaching plans for language development, and 8 conceptual thinking plans, 3) Participation in decision-making and practice steps was at a high level. The teachers and researchers taught according to the components of the individual lesson plans for children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center, and 4) Participation in controlling, monitoring, and evaluating steps was overall at a high level. The teachers applied teaching plans, teaching activities, and research results in evaluating the development, participating in internal supervision, and measuring and evaluating the participation.

2. The development outcomes revealed that language proficiency and conceptual thinking ability of children with intellectual disability after learning were higher than those before with statistical significance at the 0.05 level

The research finding revealed that participatory process was important for teaching and learning management for children with intellectual disability by teaching according to the individual lesson plans having been set together. The teachers should, therefore, take participation seriously in educational management in order to cooperatively brainstorm, propose problems, propose solutions, and systematically implement together in schools.

Keywords: Participation, children with intellectual disability, language proficiency, conceptual thinking

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑา จำปาเหลือง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง ประธานกรรมการสอบ และ ดร.ไพรัช มณีโชติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคอยแนะนำ แก้ไขและให้ ข้อเสนอแนะในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ นางเบญญาพัชร ป่านทอง ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์ นายเดชา ภูมมาวงศ์ ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ นางลัดดา สุระชาติ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเพชรบุรีปัญญานุกูล ผู้เชี่ยวชาญอนุเคราะห์ตรวจสอบ แบบสอบถาม และกรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทำให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ และครูผู้สอน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ครอบครัว และพี่น้อง เพื่อนๆ นักศึกษาที่เป็นกำลังใจ ตลอดจนผู้มีพระคุณ และครูอาจารย์ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดมา

กุมารี สัตย์ธัญญากุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	10
หลักการและแนวคิดของการจัดการศึกษาพิเศษ.....	20
สภาพและบริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	54
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ (ต่อ)	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	61
ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์.....	61
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	69
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
สรุปผลการวิจัย.....	82
การอภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	94
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์.....	98
ภาคผนวก ค ประเด็นการสนทนากลุ่ม.....	105
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม.....	107
ภาคผนวก จ แบบประเมินความสามารถด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา.....	114
ภาคผนวก ฉ แผนการสอนรายบุคคล.....	118
ภาคผนวก ช ค่าความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	189
ภาคผนวก ซ ข้อมูลความก้าวหน้าของการพัฒนาของเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา.....	201
ภาคผนวก ฌ ภาพการดำเนินกิจกรรมในการศึกษา.....	205
ประวัติผู้วิจัย.....	211

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า.....	62
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม.....	64
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ.....	66
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล.....	68
4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด.....	70
4.6 การหาดัชนีประสิทธิผลและร้อยละความก้าวหน้าการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	71

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
4.1 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา โดยภาพรวม.....	72
4.2 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอด โดยภาพรวม.....	73
4.3 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 1.....	74
4.4 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญา บกพร่องคนที่ 1.....	74
4.5 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 2.....	75
4.6 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญา บกพร่องคนที่ 2.....	75
4.7 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 3.....	76
4.8 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญา บกพร่องคนที่ 3.....	76
4.9 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 4.....	77
4.10 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญา บกพร่องคนที่ 4.....	77
4.11 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 5.....	78
4.12 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญา บกพร่องคนที่ 5.....	78
4.13 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 6.....	79
4.14 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญา บกพร่องคนที่ 6.....	79

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.15 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 7.....	80
4.16 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญา บกพร่องคนที่ 7.....	80
4.17 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 8.....	81
4.18 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญา บกพร่องคนที่ 8.....	81

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจการเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว การศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และการพัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างยั่งยืน (พาติฮะห์ เดเบาะ, 2562 : 1) การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ปัจจุบันการสร้างบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต้องมีการพัฒนาทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นแนวทางการจัดการ การปฏิรูปการศึกษา โดยมีจุดหมายสำคัญคือการพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และสามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นรัฐบาลจึงพยายาม พยายามให้การป้จจัยให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานการบรรลุถึง สังคมแห่งความเท่าเทียมกัน ต้องเริ่มจากการปฏิบัติที่ไม่เลือกปฏิบัติ เพราะจะเป็นผลให้เกิด ความเท่าเทียมกันของคนในสังคม (พัชรา เชื้อประดิษฐ์, 2556 : 1-2)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 ระบุว่า บุคคลย่อม เสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ จากข้อความบางส่วนในบทบัญญัตินี้จะเห็นได้ว่าผู้พิการล้วนมีสิทธิ เท่าเทียมกับคนปกติ และไม่ควรต้องได้รับการเลือกปฏิบัติยกเว้นแต่การช่วยเหลืออย่างเหมาะสมใน แต่ละกรณี ดังนั้นนักเรียนที่มีความบกพร่องหรือมีภาวะพิการก็มีสิทธิที่จะเรียนในโรงเรียนได้ตาม ความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 18)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 หมวดสอง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและ มีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ระบุว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือ พบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับ

เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษาโดยคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคล นั้น 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการ แต่ละประเภทและบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 23-25)

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีการดำเนินการจัดทำแนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและพัฒนาศักยภาพสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการศึกษาของศูนย์การศึกษา พิเศษมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว แต่พบว่าการดำเนินการดังกล่าวยังขาดความเป็นเอกภาพ จึงมีความ จำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษา การบริการที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา เน้นการพัฒนาเด็ก โดยยึดหลักความเท่าเทียม ความเสมอภาค ความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการมีส่วนร่วมของครอบครัว คณะสหวิชาชีพ สถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ดังนั้น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงพัฒนาหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ขึ้น เพื่อให้ศูนย์การศึกษาพิเศษใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ตามประเภท ระดับความพิการและศักยภาพ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2556 :1-5)

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นสถานศึกษาหนึ่งที่มีการจัดการศึกษาพิเศษให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้ง 9 ประเภทด้วยกัน โดยมีบทบาทหน้าที่อันได้แก่ 1) จัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะเริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการเพื่อเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นต้น 2) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและบุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 3) จัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) 4) จัดระบบบริการช่วยเหลือเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) 5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการศึกษา 6) เป็นศูนย์รวมข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ 7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมและประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด 8) ภาระหน้าที่อื่นตามกฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้สนใจศึกษาระบบ

การบริหารเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำผลวิจัยไปพัฒนาการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ต่อไปในอนาคต

ครูการศึกษาพิเศษจำเป็นจะต้องเข้าใจสภาพของภาวะความบกพร่องของนักเรียน เพื่อให้สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตอบสนองกับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทำให้ครูการศึกษาพิเศษนั้นต้องมีความรู้ในด้านวิชาการเกี่ยวกับวิชาการเรียนรู้ต่าง ๆ และในขณะเดียวกันก็ต้องสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาเหล่านั้นให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้อีกด้วย และครูการศึกษาพิเศษมีความเป็นวิชาชีพเฉพาะ และมีขอบข่ายงานที่ค่อนข้างกว้าง เพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นมีความต้องการในการช่วยเหลือที่แตกต่างกัน บางคนเป็นคนมีความสามารถ บางคนบกพร่องทางสติปัญญา บางคนพิการทางร่างกาย หรือมีปัญหาพฤติกรรม ดังนั้นครูการศึกษาพิเศษจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษที่ชัดเจน ถูกต้อง หลากหลาย และที่สำคัญต้องให้คำปรึกษากับพ่อแม่ผู้ปกครองในการดูแลเด็กเหล่านั้นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่สร้างภาระให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองโดยอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

การพัฒนาครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจจัดการเรียนการสอนให้แก่คนพิการประเภทต่างๆ ได้ดำเนินการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการตามหลักสูตรการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการ พุทธศักราช 2561 ซึ่งสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปรับแก้ไขรายละเอียดหลักสูตร และได้อนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการ พุทธศักราช 2561 เพื่อนำไปใช้ฝึกอบรมครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม เพื่อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการแต่ละประเภท และสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผล ปรับสภาพแวดล้อม จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้คนพิการได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นรายบุคคลอย่างมีคุณภาพ

การพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เหมาะสม และเร็วที่สุดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการ จะทำให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีพัฒนาการและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยเฉพาะใน 6 ปีแรกของชีวิต ซึ่งเป็นระยะสำคัญที่สุดในการวางรากฐานและสร้างเสริมคุณภาพของคน เป็นวัยที่พัฒนาการทางสมองของเด็กเพิ่มขึ้นสูงสุด

โดยเน้นกระบวนการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างมีเป้าหมาย สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลและระดับความสามารถพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากบริการทางการศึกษา ที่เน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชนและคณะสหวิชาชีพ จากการศึกษาที่ครูในเครือข่ายที่จัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่ชัดเจน ขาดมาตรฐานและความถูกต้องตามหลักสูตรการสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยครูที่บรรจุในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนั้น บางคนก็ไม่ได้จบตรงมาจากเอกการศึกษาพิเศษ เช่น เอกการเงินบัญชี เอกพลศึกษา เอกคอมพิวเตอร์ เอกกายภาพ เอกกิจกรรมบำบัด เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ามาจากเอกที่หลากหลาย แต่ในขณะเดียว เราต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้ง 9 ประเภท ซึ่งทำให้การให้บริการยังขาดความรู้ความเข้าใจ ที่สำคัญความน่าเชื่อถือของผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูจึงมีความสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะทราบปัญหาการเรียนรู้อันของเด็กมากที่สุด สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาเสนอแนะกับผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อันให้กับเด็กได้ การเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนหรือบุคลากรที่ดูแลเด็กมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษารวมทั้งจะต้องให้ความรู้ความสามารถสร้างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประสานความร่วมมือร่วมใจให้เกิดประโยชน์และสัมฤทธิ์ผลแก่หน่วยงาน ดังนั้น การบริหารงานทั่วไปในส่วนของการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาของบุคคลชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการบริหารการศึกษา แนวคิดการดำเนินงานบริหารงานทั่วไป ในส่วนดังกล่าวเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกสถานที่ตามสถานการณ์ต่อเนื่องก็จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้นการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญและเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษา (กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน, 2563 : 1-2) ซึ่งประโยชน์ของการมีส่วนร่วม สามารถสรุปได้ 8 ข้อสำคัญ ได้แก่ 1) คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น 2) ใช้ต้นทุนน้อยและลดความล่าช้าลง 3) การสร้างฉันทามติ 4) การนำไปปฏิบัติได้ง่ายขึ้น 5) การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าที่เลวร้ายที่สุด 6) การคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม 7) การคาดการณ์ความห่วงกังวลและทัศนคติของสาธารณชน และ 8) การพัฒนาภาคประชาสังคม (วันชัย วัฒนศัพท์ และคณะ, 2551 : 21-26)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้มีพัฒนาการทาง

ภาษาได้ดีขึ้น อันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองในการเรียนรู้ และเป็นการลดภาระแก่ผู้สอนได้ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้ครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาตามศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีขั้นตอนการมีส่วนร่วมเป็นอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผลพัฒนาการเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมมติฐานการวิจัย

ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู ในการพัฒนาด้านสติปัญญาในการใช้ภาษา และการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในเครือข่ายของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า มีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล และการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด

2. ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย

2.1.1 การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า

2.1.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม

2.1.3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ

2.1.4 การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

3.1 ครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 22 คน ผู้วิจัยเลือกครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 7 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

3.2 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 8 คน ได้เลือกมาแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยการเลือกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินงานอยู่ในช่วง เดือน ธันวาคม 2563 – พฤษภาคม 2564

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า การมีส่วนร่วมใน

การวางแผน นโยบาย กิจกรรม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการค้นคว้าหารูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และมีส่วนร่วมในการคิดและสร้างรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมวางแผน มีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย มีส่วนร่วมกำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการ และมีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนของด้านกิจกรรม มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงานและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุน ในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการติดตามผลการพัฒนา มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในของศูนย์ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา มีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผล เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การจัดการศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาและบริการสนับสนุนให้กับบุคคลที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษเป็นพิเศษ ซึ่งครอบคลุมบุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการ และบุคคลที่มีปัญหาหรือประสบการณ์ความล้มเหลวในการเรียนด้วยรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 9 ประเภทความพิการ ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ

บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน

ครู หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 7 คน เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้

เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 18 ปี ซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมอันเนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ การสื่อสาร จิตใจอารมณ์พฤติกรรม สติปัญญาการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใดทางการศึกษาตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์การศึกษาแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นกรอบความคิดในการศึกษาครั้งนี้ ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรต้น

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูใน

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์

1. การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ
4. การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และ ประเมินผล

ตัวแปรตาม

การพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความ
ความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์
การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์

1. ความสามารถในการใช้ภาษา
2. ความสามารถในการคิดรวบยอด

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป
2. ได้ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 1.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม
 - 1.3 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม
2. หลักการและแนวคิดในการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 2.1 ความหมายของการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 2.2 ปรัชญาการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 2.3 รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 2.4 รูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
3. สภาพและบริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกับการมีส่วนร่วม ได้แก่ ทฤษฎีสองปัจจัย เฮอร์เบิร์ก (Herzberg) เป็นทฤษฎีการจูงใจที่เกี่ยวข้องและสามารถโยงไปสู่กระบวนการมีส่วนร่วมได้ เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานได้ผลดีมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน เพราะเขาจะเพิ่มความสนใจในงานและมีความรับผิดชอบ กระตือรือร้นที่จะทำงาน ซึ่งเป็นผลผลิตของงานให้มากขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากผู้ปฏิบัติงานไม่พอใจในการทำงานก็จะเกิดความท้อถอยในการทำงานและทำให้ผลงานออกมาไม่มีประสิทธิภาพ ทฤษฎีดังกล่าวสอดคล้องกับการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคลากรในองค์กร กล่าวคือ ถ้าบุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานได้ร่วมคิดตัดสินใจจะส่งผลให้บุคลากรในองค์กรเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรมมากขึ้น

ทำให้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาได้ นอกจากนี้ทฤษฎีการสร้างผู้นำก็มีความสำคัญ คือ ผู้มีอำนาจที่ดี (Positive Leader) มักจะนำการเคลื่อนไหวในการทำงานอยู่เสมอ ในขณะที่ผู้มีอำนาจที่ไม่ดี (Negative Leader) จะไม่มีผลงานที่สร้างสรรค์เลย การสร้างผู้มีอำนาจหรือผู้นำจะช่วยจูงใจให้บุคลากรเต็มใจที่จะทำงานเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน เนื่องจากผู้นำที่มีความสำคัญในการจูงใจและรวมกลุ่มคน ดังนั้น ทฤษฎีสองปัจจัยนี้จึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร เพราะจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือร่วมมือร่วมแรงกันในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของบุคลากรและผู้นำร่วมกัน ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมจะต้องมีผู้นำที่ดีอันจะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรได้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

จินตวีร์ เกษมสุข (2557 : 24-26) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้การกระทำบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อในตัวบุคคล ความแรงใจที่มีต่อตัวบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศตำแหน่ง ทำให้การมีส่วนร่วมเป็นไปด้วยความเต็มใจ

วีระ หวังสัจจะโชค (2562 : 16-19) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคคลสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนดำเนินการ เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้ต้องไม่ใช่การกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอกหรือองค์กรที่บุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง หรือทุกขั้นตอน รูปแบบการตัดสินใจของบุคคลในการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ จะต้องทำเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชีวิต ในทุกๆ ด้านของตนเองที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้นกว่าเดิม

สุรสิทธิ์ ขวัญบุญบำเพ็ญ (2560 : 25-29) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง ร่วมมือ ร่วมรับผิดชอบในกิจกรรม การพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ โดยมีกลุ่มหรือองค์กรรองรับบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนาภูมิปัญญา การรับรู้ สามารถคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ เพื่อกำหนดการดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง

สถาบันพระปกเกล้า (2562 : 12-16) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้อการและทิศทางการเปลี่ยนแปลง ความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะมีมากพอจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติการ กล่าวคือ ต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการนั้น และเหตุผลที่คนมาร่วมปฏิบัติการได้จะต้อง

ตระหนักว่าการปฏิบัติการทั้งหมดโดยกลุ่ม หรือในนามของกลุ่มหรือกระทำการผ่านองค์กร ดังนั้น องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการบรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 7-9) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวของบุคลากรเอง การที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้นผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญา การพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่าง เป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

จากการศึกษาความหมายของการมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสและส่งเสริมให้บุคคล ชุมชน กลุ่มบุคคล หรือองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ของการปฏิบัติกิจกรรม ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกระบวนการ เพื่อให้กิจกรรมนั้นๆ บรรลุเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพ

1.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

ปรีชา กากิ (2554 : 26-29) ได้กล่าวถึงลักษณะแนวทางของการมีส่วนร่วม ดังนี้

- 1) การร่วมคิด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือในการวางโครงการ วิธีการติดตามผล การตรวจสอบและการดูแลรักษา เพื่อให้กิจกรรม โครงการสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์
- 2) การร่วมตัดสินใจ หมายถึง เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือเรียบร้อยแล้ว ต่อมา จะต้องร่วมกันตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด
- 3) การร่วมปฏิบัติตามโครงการ หมายถึง การเข้าร่วมในการดำเนินงานตาม โครงการต่างๆ เช่น ร่วมออกแรง ร่วมบริจาคทรัพย์ เป็นต้น
- 4) การร่วมติดตามและประเมินผลโครงการ หมายถึง เมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจตราดูแล รักษาและประเมินผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

สมชาย ศรีรักษ์ (2556 : 36-38) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมี ส่วนร่วมของบุคคลจะต้องมีและเกิดขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผน โครงการ การบริหารจัดการดำเนินงานตามแผน การเสียสละกำลังแรงงานของบุคคล ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ กำลังเงินหรือทรัพยากรที่มีอยู่ ประกอบด้วย

- 1) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง คือ รูปแบบที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม หรือ เข้ามาเกี่ยวข้องร่วมตัดสินใจในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน จนกว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลเสร็จ สมบูรณ์
- 2) การมีส่วนร่วมที่ไม่แท้จริง คือ รูปแบบที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม หรือ เข้ามาเกี่ยวข้องในลักษณะหนึ่งลักษณะใด หรือในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งเท่านั้น โดยแท้จริงแล้ว

กระบวนการมีส่วนร่วมไม่อาจสามารถกระทำได้ในทุกประเด็น แต่การมีส่วนร่วมของบุคคลจะมีอยู่ในเกือบทุกกิจกรรมของสังคม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจและประเด็นการพิจารณาที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขพื้นฐานการมีส่วนร่วมว่าจะต้องมีอิสรภาพ มีความเสมอภาค และมีความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้การมีส่วนร่วมดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วรรณดี สุทธิรักษกร (2556 : 41-42) ได้กล่าวถึงลักษณะเงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของบุคคล เกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1) เป็นบุคคลที่จะต้องมีความสามารถที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้มีศักยภาพที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น จะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการ วางแผนการบริหารจัดการ การบริการองค์กรตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2) เป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่เข้ามามีส่วนร่วม กล่าวคือ ผู้นั้นจะต้องมีสภาพทางเศรษฐกิจวัฒนธรรมและกายภาพที่เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

3) เป็นบุคคลที่มีความประสงค์จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความเต็มใจสมัครใจที่จะเข้าร่วมถึงเห็นผลประโยชน์ของการเข้าร่วม จะต้องไม่เป็นการบังคับหรือผลักดันให้เข้าร่วม โดยที่ตนเองไม่ประสงค์จะเข้าร่วม

4) เป็นบุคคลที่ต้องมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีโอกาสที่จะเข้าร่วม ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้กับบุคคลในการตัดสินใจ และกำหนดกิจกรรมที่ตนเองต้องการในระดับที่เหมาะสม บุคคลจะต้องมีโอกาสและมีความเป็นไปได้ที่จะจัดการด้วยตนเอง สำหรับลักษณะการมีส่วนร่วมของบุคคลโดยทั่วไปแล้ว ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม อาชีพและรายได้ เป็นต้น

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1981 : 6) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมหรือมิติของการมีส่วนร่วมไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การร่วมคิดค้นหาและตัดสินใจหรือการกำหนดรายละเอียดของสิ่งที่จะดำเนินการ

2) การมีส่วนร่วมปฏิบัติการในกิจกรรมโครงการ หมายถึงการที่มีส่วนเข้ามาร่วมดำเนินโครงการ ร่วมแรง ร่วมสมทบค่าใช้จ่าย การให้ข้อมูลที่จำเป็นตลอดจนการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการร่วมในการบริหารงานหรือการประสานงาน

3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง การได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนา เช่น มีรายได้เพิ่มขึ้นมีการกระจายโอกาสทางการพัฒนา การรับความรู้ แนวความคิดและการช่วยเหลือดำเนินการต่างๆ มากขึ้น เป็นต้น

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมเพื่อ การประเมินผลการดำเนินโครงการโดยอาจดำเนินการผ่านกระบวนการทางการเมือง หรือ สื่อสารมวลชนต่างๆ

สุรสิทธิ์ ขวัญบุญบำเพ็ญ (2560 : 25-29) ได้กำหนดขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของ บุคคล ไว้ว่าองค์ประกอบรูปแบบของการมีส่วนร่วม มีอยู่ 3 ด้าน ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมจะต้องมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การให้บุคคล เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนว่า จะทำกิจกรรมนั้นๆ ไปเพื่ออะไร ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้ตัดสินใจดีกว่าควรจะเข้าร่วมหรือไม่

2) การมีส่วนร่วมจะต้องมีกิจกรรมเป้าหมาย การให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม จะต้องระบุลักษณะของกิจกรรมว่ามีรูปแบบและลักษณะอย่างไร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมร่วมกิจกรรม สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่

3) การเข้าร่วมจะต้องมีบุคคลหรือกลุ่มเป้าหมาย การที่จะให้บุคคลเข้ามามีส่วนใน การร่วมกิจกรรมนั้นจะต้องระบุกลุ่มเป้าหมายด้วย อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปบุคคล กลุ่มเป้าหมายมักถูก จำกัดโดยกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมอยู่แล้วเป็นพื้นฐาน

จากการศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วม เป็น ลักษณะของการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมวางแผน ร่วมรับประโยชน์ และมีการร่วมการบริหารงาน ประสานงานในโครงการต่างๆ

1.3 ขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วม

วรรณดี สุทธินิรากร (2556 : 55-57) ได้กำหนดรูปแบบและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การมีส่วนร่วมของบุคคลในองค์กร ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการประชุม
- 2) การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา
- 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร
- 4) การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเลือกแนวทางในการแก้ไขปัญหา
- 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในกิจกรรมต่างๆ
- 6) การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์

จินตวิริ์ เกษมสุข (2557 : 65-67) ได้กำหนดขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของบุคคลไว้ มีดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาและสาเหตุของปัญหา
- 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
- 3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน

4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

ปรีชา กากิ (2554 : 36-38) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนา มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในขั้นการริเริ่มการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา/สาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชน และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของชุมชน

2) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนในการพัฒนาซึ่งเป็นขั้นตอนของการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ของโครงการ วิธีการ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานและทรัพยากรที่จะใช้

3) การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินการพัฒนา เป็นส่วนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ เทคโนโลยี ฯลฯ จากองค์กรภาคีพัฒนา

4) การมีส่วนร่วมในขั้นตอนรับผลประโยชน์จากการพัฒนา ซึ่งเป็นทั้งการได้รับผลประโยชน์ทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ

5) การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนาเป็นการประเมินว่าการที่ประชาชนเข้าร่วมพัฒนา ได้ดำเนินการสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด การประเมินอาจประเมินแบบย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ หรืออาจประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวมยอด

อาร์นสไตน์ (Arnstein, 1969 : 358-373) แบ่งระดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ลำดับขั้น ได้แก่

1) ขั้นพื้นฐาน วัตถุประสงค์ของการจัดการให้มีส่วนร่วมเป็นเพียงการให้ความรู้แก่ประชาชนเท่านั้น

2) ขั้นกลาง กลุ่มคนจะมีส่วนร่วมมากขึ้นในการให้ข้อมูลและคำปรึกษา แต่ยังไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

3) ขั้นสุดท้าย เป็นการมีส่วนร่วมที่ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจและดำเนินการ จอนห์ และอัฟฮอฟ (Jonh & Uphoff, 1980 อ้างถึงใน ปรีชา กากิ, 2554 : 40-41) ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ว่าควรทำอะไร)

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ

3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

องค์การอนามัยโลกและกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (WHO and UNICEF, 1978 : 41) ได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมโดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1) การวางแผน ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีติดตามประเมินผล และประการสำคัญคือ ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง

2) การดำเนินกิจกรรม ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและบริหาร การใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรรควบคุมทางการเงิน

3) การใช้ประโยชน์ ประชาชนต้องมีความสามารถในการนำกิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นการพึ่งระดับของการพึ่งตนเองและการควบคุมทางสังคม

4) การได้รับประโยชน์ ประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนใน พื้นฐานที่เท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว สังคม หรือในรูปวัตถุก็ได้

วีระ หวังสัจจะโชค (2562 : 21) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) ร่วมรับรู้ หมายถึง รัฐได้ให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมแก่ ประชาชน เมื่อรัฐมีความคิดริเริ่มหรือมีนโยบายที่จะให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ แล้วเปิดโอกาส ให้ประชาชนได้รับรู้โดยการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน หรือให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารของราชการที่มอบให้แก่ประชาชนนั้น นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการให้ประชาชนได้มีโอกาส เข้ามามีส่วนร่วมด้วย เนื่องจากข้อมูลข่าวสารจะบอกถึงโครงการหรือกิจกรรมที่กำลังจะเกิดขึ้นความจำเป็น และความสำคัญที่จะต้องให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้น รวมถึงการดำเนินการและมาตรการต่างๆ ที่จะนำมาใช้เพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมจากโครงการหรือ กิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนี้ถือว่าเป็นสิทธิประการหนึ่งของประชาชนในการเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น หมายถึง เมื่อประชาชนได้ร่วมรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร จากรัฐแล้วประชาชนก็จะร่วมค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา ความจำเป็นและความต้องการ ที่ต้องให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้นพร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือ กิจกรรม หรือหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจนำไปใช้ประกอบการพิจารณาต่อไป

3) ร่วมพิจารณา ร่วมตัดสินใจ หมายถึง ร่วมพิจารณาเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับ โครงการหรือกิจกรรม การเลือกพื้นที่ตั้งโครงการ โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่จะตั้งโครงการ ควรจะมีส่วนร่วมพิจารณารับหรือปฏิเสธไม่ให้โครงการตั้งในพื้นที่หากเห็นว่ามาตรการที่จะใช้ในการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบไม่ชัดเจนและไม่เปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมตรวจสอบด้วย

4) ร่วมดำเนินการ หมายถึง ร่วมในการลงทุน ร่วมในการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงาน หรือร่วมปฏิบัติงานเอง ในระดับการมีส่วนร่วมนี้อาจจะทำได้ในทุกประเภทของโครงการ เช่น หากเป็นโครงการที่จำเป็นต้องใช้ผู้มีความรู้เฉพาะด้านผู้ชำนาญการหรือเทคโนโลยีขั้นสูงแล้ว บางครั้งเป็นความยุ่งยากที่จะให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมปฏิบัติงานได้แต่หากเป็นโครงการหรือกิจกรรมระดับท้องถิ่น เช่น การจัดการป่า ลุ่มน้ำหรือทรัพยากรอื่นที่ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านได้ ชาวบ้านหรือประชาชนในท้องถิ่นก็เข้าร่วมดำเนินการได้ หรือเป็นการร่วมดำเนินการด้วยการลงทุนถือหุ้นก็ย่อมถือว่ามี การร่วมดำเนินการได้

5) ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล หมายถึง การร่วมตรวจสอบและติดตามการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแล้วได้นำมาตรการลดผลกระทบมาใช้หรือไม่ก็มีการใช้ระบบการติดตามตรวจสอบเพื่อป้องกันปัญหาเกิดขึ้น หรือไม่การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมาก เพราะประชาชนจะทำหน้าที่คอยเฝ้าระวังและเตือนภัย (Watch Dog) การดำเนินงานโครงการเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งก่อนที่จะมีผลร้ายเกิดขึ้น และเมื่อมีการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมแล้ว ก็ต้องมีการประเมินผลว่าการดำเนินการนั้น ๆ บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด มีการนำมาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมมาใช้หรือไม่ และผลของการดำเนินการเป็นอย่างไร เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณาเอามาตรการที่เหมาะสมมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) ร่วมรับผล หมายถึง การดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินไปแล้ว ย่อมได้มาซึ่งผลประโยชน์และผลกระทบทั้งที่เป็นผลกระทบด้านบวกและผลกระทบด้านลบทั้งต่อประชาชน และต่อสิ่งแวดล้อม โดยที่ประชาชนหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะต้องรับเอาผลที่เกิดขึ้นมานั้น

สมชาย ศรีรักษ์ (2556 : 71-78) ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมเป็นระดับของการมีส่วนร่วมตามแนวทางพัฒนาชุมชน เป็นการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยได้แบ่งไว้ดังนี้

- 1) ร่วมค้นปัญหาของตนให้เห็นว่าสิ่งใดที่เป็นปัญหารากเหง้าของปัญหา
- 2) ร่วมค้นหาสิ่งที่จำเป็นของตนในปัจจุบันคืออะไร
 - (1) ร่วมคิดช่วยตนเองในการจัดลำดับปัญหา เพื่อจะแก้สิ่งใดก่อนหลัง
 - (2) วางแผนแก้ไขปัญหา
 - (3) ร่วมระดมความคิดถึงทางเลือกต่างๆ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาตามที่วางแผนไว้
 - (4) ร่วมพัฒนาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้

- (5) ร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาอื่นๆ
- (6) ร่วมคิดตามการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงาน
- (7) ร่วมรับผลประโยชน์/หรือร่วมเสียผลประโยชน์จากการดำเนินงาน

โคเฮน และอัปฮอฟฟ์ (Cohen and Up Hoff, 1980 : 213-235) ได้กล่าวถึงระดับการมีส่วนร่วมโดยมีแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (Planning) คือ การมีส่วนร่วมในการประชุมให้ความคิดเห็นในกระบวนการจัดวางแผนงาน โครงการ การกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงานงบประมาณ และทรัพยากรการดำเนินการล่วงหน้าของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) การมีส่วนร่วมด้านการจัดแสวงหาทรัพยากร (Allocation) คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการช่วยเหลือ จัดหา หรือสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์หรือเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการต่างๆ ร่วมกับโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) การมีส่วนร่วมในการร่วมมือประสานงาน (Co-ordination) คือ การมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือ ปฏิบัติงาน ติดต่อสื่อสาร รับผิดชอบร่วมกับโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4) การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล (Evaluation) คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์รูปแบบ ตรวจสอบการทำงานตามแผนงาน โครงการต่างๆ ร่วมกับโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วินัย ดิสงส์ (2562 : 320) ได้สรุปการมีส่วนร่วมว่าแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาและจัดลำดับสำคัญของปัญหา
- 2) ร่วมในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของปัญหา
- 3) ร่วมในการเลือกวิธีการและวางแผนในการแก้ปัญหา
- 4) ร่วมในการดำเนินตามแผน
- 5) ร่วมในการประเมินผล วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค และปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดผลสำเร็จ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 84-88) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผนพัฒนาโรงเรียน ได้แก่
 - (1) ร่วมคิดจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียน
 - (2) ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

2) การมีส่วนร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน โดยมีส่วนร่วมทำงานร่วมกับผู้บริหารและคณะครูทุกด้าน ช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์

3) การมีส่วนร่วมแก้ปัญหา ปัญหาในโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไปมีมากและหลากหลายสาเหตุ

4) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารโรงเรียนซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ดังนี้

(1) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการด้านการเงิน

(2) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบบริหารพัฒนาบุคลากร

(3) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบพัฒนางานการเรียนการสอน

(4) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบพัฒนางานด้านการปกครองนักเรียน

(5) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบบริหารงานอาคารสถานที่

(6) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบพัฒนางานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

5) การมีส่วนร่วม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน

6) การมีส่วนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จ หรือมีส่วนรับผลประโยชน์ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมรับรู้ มีความภาคภูมิใจในผลการกระทำ และผลสำเร็จที่เกิดขึ้น และรับผลประโยชน์ในฐานะที่เป็นผู้ส่งบุตรหลาน นักเรียนมาเข้าเรียน

จากการศึกษาขั้นตอนการมีส่วนร่วมของนักวิชาการแต่ละท่านสามารถสรุปได้ว่าระดับการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นนั้นมีหลายระดับ ระดับการมีส่วนร่วมที่น้อยที่สุดคือ การได้รับทราบข้อมูลข่าวสารว่ารัฐทำอะไรหลังจากได้ตัดสินใจเรียบร้อยแล้วแจ้งให้ประชาชนทราบ ส่วนระดับการมีส่วนร่วมที่มากที่สุดคือ การที่ประชาชนได้มีโอกาสประเมินผล ตรวจสอบการทำงานตามแผนงานของโครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้น และได้รับผลประโยชน์จากโครงการนั้นๆ ได้อย่างพอเพียง

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการมีส่วนร่วม มากำหนดตัวแปรต้นในการวิจัยครั้งนี้ โดยกำหนดตัวแปร 4 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการค้นคว้าหารูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และมีส่วนร่วมในการคิด

และสร้างรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมวางแผน มีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย มีส่วนร่วมกำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการ และมีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนของด้านกิจกรรม มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงานและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4) การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล หมายถึง ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการติดตามผลการพัฒนา มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในของศูนย์ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา มีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผล เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. หลักการและแนวคิดของการจัดการศึกษาพิเศษ

2.1 ความหมายของการจัดการศึกษาพิเศษ

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2553 : 29-30) กล่าวว่าการศึกษาพิเศษ (Special Education) หมายถึง การให้การศึกษแก่ผู้เรียนเป็นพิเศษทั้งโดยวิธีการสอน การจัดดำเนินการวิธีการสอน และการให้บริการ ทั้งนี้เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสและขาดความเสมอภาคในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กในวัยเรียนโดยทั่วไปซึ่งสาเหตุแห่งความด้อยโอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปัญญาเลิศ ซึ่งเป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงกว่าเด็กปกติ

กรองทอง จุลิรัชนิกร (2554 : 12-17) กล่าวถึงการศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่บกพร่องทางสายตา เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ เด็กที่บกพร่องทางอารมณ์และพฤติกรรม เด็กที่บกพร่องทางการเรียน เด็กพิการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษาที่จัดให้ปกติ ดังนั้น การศึกษาพิเศษจึงแตกต่างไปจากการศึกษาสำหรับเด็กปกติในด้านเกี่ยวกับวิธีการสอน ขบวนการเนื้อหาวิชาหลักสูตร เครื่องมือ

และอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นการศึกษาพิเศษควรจัดให้สนองความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล

จุฬามาศ เพชรโสม (2558 : 18) กล่าวว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การรักษา และป้องกัน การรักษา มีลักษณะเป็นการบำบัดรักษาความบกพร่อง การไร้ความสามารถในการเรียนรู้ออกไป จัดหาวิธีการเรียนแบบอื่นมาทดแทนหรือชดเชยการป้องกันโดยการจัดการบริหารเพื่อสนองความต้องการพิเศษของเด็กตั้งแต่ก่อนวัยเรียน ใช้ความพยายามในการจัดการศึกษาเพื่อป้องกันการไร้ความสามารถไม่ให้อายมากขึ้น รุนแรงมากขึ้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาพิเศษ คือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ส่งเสริมศักยภาพ พื้นฟูบำบัด และชดเชยความบกพร่องให้แก่บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือด้อยโอกาส ด้วยรูปแบบที่หลากหลายเป็นพิเศษ หลักการจัดการศึกษาพิเศษ เด็กพิเศษทุกคนควรได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของตนให้ถึงขั้นสูงสุด

การศึกษาพิเศษจะต้องเน้นถึงความสามารถและศักยภาพของเด็กพิเศษ โดยไม่ตอกย้ำความพิการของเขา แต่ในเวลาเดียวกัน การศึกษาพิเศษจะต้องปรับเปลี่ยนตามความต้องการและจำเป็นของเด็กด้วย ซึ่งหมายความว่า นักการศึกษาจะต้องไม่มองข้ามความพิการของเด็กเหล่านั้น หลักการสำคัญที่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ได้แก่ (กรองทอง จุลรัชนิกร, 2554 : 12-17)

- 1) การจัดการบริการพิเศษต้องกระทำอย่างฉับพลันทันทีที่ค้นพบความต้องการและจำเป็นพิเศษของเด็ก
- 2) ความพิการบางประเภทควรถือว่าเป็นเพียงอาการ มากกว่าที่จะเป็นความผิดปกติทางกายภาพ และอาจปรากฏอยู่เพียงช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น
- 3) เด็กพิการคนใดคนหนึ่ง อาจต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษที่แตกต่างกันไปตามช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งของชีวิต
- 4) การจัดการบริการสำหรับเด็กพิเศษต้องครอบคลุมตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงระดับมัธยมศึกษา
- 5) การจัดการศึกษาพิเศษในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุดตามความเหมาะสม ย่อมเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนเด็กพิเศษได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย การจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องประสานความสามารถของครูปกติและครูการศึกษาพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ปรัชญาการศึกษาพิเศษ

จากหลักการจัดการศึกษาพิเศษข้างต้นก่อให้เกิดปรัชญาการศึกษาพิเศษขึ้น ดังนี้

1) ปรัชญาทั่วไปที่เป็นหลักฐานในการจัดการศึกษาพิเศษ คือ

(1) ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือคนทั่วไป เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้วก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษด้วย หากเด็กพิเศษไม่สามารถเรียนในโปรแกรมการศึกษาที่รัฐจัดให้เด็กทั่วไปได้ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของเด็กพิเศษเหล่านั้น

(2) เด็กพิเศษควรได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพ ทุกด้านโดยเร็วที่สุดในทันทีที่ทราบว่าเด็กมีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะเรียนต่อไป และมีพัฒนาการทุกด้านถึงขีดสูงสุด

(3) การจัดการศึกษาพิเศษ ควรคำนึงถึงการอยู่ร่วมสังคมกับคนทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กเหล่านี้จึงควรให้เรียนร่วมกับเด็กทั่วไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เว้นแต่เด็กพิเศษผู้นั้นมีสภาพความพิการหรือความบกพร่องในขั้นรุนแรงไม่อาจเรียนร่วมได้ อย่างไรก็ตาม เด็กพิเศษควรได้สัมผัสกับสังคมคนทั่วไป

(4) การจัดการศึกษาพิเศษต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพความเสียเปรียบของเด็กพิเศษแต่ละประเภทโดยใช้แนวการจัดการศึกษาของเด็กทั่วไป

(5) การจัดการศึกษาพิเศษและการฟื้นฟูบำบัดทุกด้าน ควรจัดเป็นโปรแกรมให้เป็นรายบุคคลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่าง อาจจัดกลุ่มเล็กสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องหรือความต้องการคล้ายคลึงกันและอยู่ในระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน

(6) การจัดโปรแกรมการสอนเด็กพิเศษ ควรเน้นที่ความสามารถของเด็กและให้เด็กมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะคำนึงถึงความพิการหรือความบกพร่องเพื่อทำให้เด็กมีความมั่นใจว่าแม้ตนจะมีความบกพร่องก็ยังสามารถเท่าเทียมกับเด็กทั่วไปซึ่งช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น

(7) การศึกษาพิเศษควรให้เด็กมีความเข้าใจยอมรับตนเอง มีความเชื่อมั่น มีสัจการแห่งตน และมุ่งให้ช่วยตนได้ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

(8) การศึกษาพิเศษควรจัดทำอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่แรกเกิดเรื่อยไป ขาดตอนไม่ได้และควรเน้นถึงเรื่องอาชีพด้วย

2) ปรัชญาเฉพาะในการจัดการศึกษาพิเศษตั้งอยู่บนรากฐานที่ว่า

(1) เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม

(2) เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานที่แตกต่างกันแต่ละคนจะต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวเข้าหากัน และให้ทันกับโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง

(3) เด็กแต่ละคนย่อมมีความสามารถต่างกัน การศึกษาจะช่วยให้ความสามารถของเด็กปรากฏเด่นชัด

(4) ในสังคมมนุษย์ย่อมมีทั้งคนทั่วไปและคนพิการ ซึ่งไม่สามารถแยกคนพิการออกจากคนทั่วไปได้ ควรให้เขามีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

(5) เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมีความต้องการและความสามารถทางการศึกษาแตกต่างกับเด็กทั่วไป ดังนั้นการให้การศึกษาควรมีรูปแบบและวิธีที่แตกต่างจากเด็กทั่วไปเพื่อให้เด็กพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาพิเศษให้กับเด็กพิเศษนั้นด้วยแนวคิดและปรัชญาที่ว่าเด็กพิการทุกคนมีโอกาสดูและสามารถเรียนรู้หรือได้รับการฝึกฝน ได้รับการบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพให้เกิดแก่ตนเองครอบครัวและสังคม แต่เนื่องจากเด็กพิเศษแต่ละคนแต่ละประเภทมีระดับของความแตกต่างต่างกัน ดังนั้น การจัดการศึกษาพิเศษควรจัดให้เด็กได้พัฒนาตนเองให้เร็วที่สุดและมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ (พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์, 2553 : 18)

2.3 รูปแบบของการจัดการศึกษาพิเศษ

2.3.1 การจัดการศึกษาแบบโรงเรียนเฉพาะความพิการ การจัดการศึกษาแบบโรงเรียนเฉพาะความพิการ เป็นรูปแบบในการให้การศึกษาโดยจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภท โรงเรียนศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบของโรงเรียนศึกษาพิเศษเฉพาะประเภทความพิการแต่ละประเภทโดยจัดในทุกระดับตั้งแต่ชั้นเรียนเตรียมความพร้อมก่อนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีทั้งการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะประเภทความพิการที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละกลุ่ม มีการจัดการโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล การมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญ รวมทั้งมีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เพียงพอและมีคุณภาพ

2.3.2 การจัดการศึกษาโดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำเขตการศึกษา จำนวน 13 แห่ง ทำหน้าที่บริหารจัดการการศึกษาเพื่อคนพิการ ทำหน้าที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และดูแลงานวิชาการการศึกษาพิเศษ ส่วนศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ทำหน้าที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ และครอบครัว และเตรียมความพร้อมแก่คนพิการ รวมทั้งการดำเนินการคัดแยก ฟื้นฟูสมรรถภาพ และส่งต่อคนพิการไปยังสถานศึกษา การจัดในศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นการจัดให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการและครอบครัว และเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการวัยก่อนเข้าเรียนหรือผู้พิการภายหลังก่อนส่งกลับไปเรียนร่วม โดยศูนย์การศึกษาระดับจังหวัดและระดับเขตการศึกษา บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ แบ่งได้เป็น 3 หน่วยงาน คือ

บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งชาติ มีดังนี้

- 1) วางแผน จัดทำงบประมาณ และกำกับดูแลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

- 2) เป็นศูนย์กลางข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ
 - 3) วิจัย และพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการศึกษา สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ สำหรับคนพิการ
 - 4) พัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
 - 5) จัดระบบส่งต่อคนพิการ ประสานงานการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
 - 6) จัดระบบเทียบโอนการศึกษาสำหรับคนพิการ
 - 7) จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน คุณภาพการศึกษาสำหรับคนพิการ
 - 8) กำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โรงเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ
- บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการ
- 1) วางแผน กำหนดนโยบายแผนงานการจัดการศึกษาพิเศษ ให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการแห่งชาติ
 - 2) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ ระดับเขตการศึกษา
 - 3) วิจัยและพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการศึกษา สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ สำหรับคนพิการทุกประเภท
 - 4) พัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
 - 5) จัดระบบส่งต่อคนพิการ ประสานงานและกำกับดูแลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ในเขตพื้นที่
 - 6) นิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
 - 7) ทำหน้าที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดในจังหวัดที่ตั้ง
- บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด
- 1) นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
 - 2) จัดทำและจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา
 - 3) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อคนพิการใน พื้นที่
 - 4) ประสานงานด้านการศึกษาเพื่อคนพิการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - 5) ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการเตรียมความพร้อมคนพิการ
 - 6) จัดระบบส่งต่อคนพิการและสร้างเครือข่ายการทำงานกับสถานศึกษา โรงเรียน และชุมชนในพื้นที่
 - 7) จัดระบบสนับสนุนการเรียนการสอน จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก

8) ส่งเสริม ประสานและร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้แก่คนพิการ

9) จัดทำรายงานการจัดการศึกษาคนพิการในจังหวัด

การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

การเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไป การเรียนร่วมในแนวคิดใหม่เป็นความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกัน (Collaboration) ระหว่างครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและบริการต่างๆ ให้กับนักเรียนในความดูแล การเรียนร่วมอาจจัดได้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้ (ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์, 2550 : 53)

1) ชั้นเรียนปกติเต็มวัน นักเรียนเรียนในชั้นปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นและนักเรียนไม่ได้รับการบริการทางการศึกษาพิเศษโดยตรง แต่ครูทั่วไปและเด็กได้รับบริการทางอ้อม ก. บริการทางอ้อมสำหรับครู ได้แก่ การฝึกอบรมครูประจำการในเรื่องต่างๆ เช่น เทคนิคการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการการเรียนรู้ บริการครูการศึกษาพิเศษช่วยครูพิเศษ อธิบายให้ความรู้กับนักเรียนทั่วไปเกี่ยวกับความพิการ เพื่อสร้างเจตคติเชิงบวกและให้เกิดการยอมรับเพื่อนพิการ ครูการศึกษาพิเศษอาจร่วมประชุมกับครูประจำชั้นเรียนต่างๆ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการ ข. บริการทางอ้อมสำหรับนักเรียน เด็กพิเศษอาจได้รับบริการ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ได้รับการตรวจวัดการเห็นและการแก้ไขโดยอาจต้องใส่แว่นหรือใช้แว่นขยาย หรือการตรวจประเมินทางจิตวิทยา การบริการล่ามภาษามือ เป็นต้น สำหรับเด็กทั่วไปอาจได้รับการฝึกอบรมจากครูการศึกษาพิเศษเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอน (Peer tutor) ในชั้นเรียน

2) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการปรึกษาหารือ นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มวัน โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่มีผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทั้งในเรื่องการศึกษาปกติและการศึกษาพิเศษร่วมให้การปรึกษาหารือ เช่น นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษซึ่งเป็นครูเดินสอน หรือครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำหน้าที่เป็นครูสอนเสริมในโรงเรียน บุคคลเหล่านี้จะไม่สอนเด็กโดยตรง แต่ทำหน้าที่เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือครูประจำชั้น หรือครูประจำวิชาและจัดหาบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้การเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ

3) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูเดินสอน นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงจากครูเดินสอน ตามตารางที่กำหนดหรือเมื่อมีความจำเป็น ครูเดินสอนอาจเป็นนักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ครูแก้ไขการพูดหรือครูการศึกษาพิเศษที่เดินทางไปให้บริการตามโรงเรียนต่างๆ แก่เด็กพิการทั้งในและนอกห้องเรียน นอกจากนี้ยังให้บริการช่วยเหลือแก่ครูปกติโดยตรงด้วย เช่น ช่วยครูปกติในกรณีที่เด็กบางคนต้องการการสอนเสริม หรือปรับพฤติกรรม

4) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการสอนเสริม นักเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาโดยอยู่ในความรับผิดชอบครูประจำชั้น แต่ได้รับการสอนเพิ่มเติมหรือสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษที่ประจำที่ห้องสอนเสริมตามกำหนดตารางการเรียน โดยให้นักเรียนมาเรียนกับครูสอนเสริมบางเวลาและบางวิชา ครูสอนเสริมอาจสอนเนื้อหาหรือทักษะที่เด็กต้องการเป็นพิเศษ เช่น ทักษะการทำ ความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation & Mobility หรือ O&M) สำหรับเด็กตาบอด หรือภาษามือสำหรับเด็กหูหนวก โดยอาจสอนเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มเล็กๆ ในปัจจุบันครูสอนเสริมจะใช้เวลาสอนเด็กร่วมกับครูในชั้นเรียนมากกว่าที่จะนำเด็กออกมาสอนในห้องสอนเสริม

5) ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ นักเรียนเรียนชั้นเรียนพิเศษและเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติมากขึ้นตามความเหมาะสมโดยอาจเรียนร่วมในบางวิชา เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรี – นาฏศิลป์ การงานพื้นฐานอาชีพ จริยศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูปกติร่วมการทำงานร่วมกันรับผิดชอบ รูปแบบนี้จัดทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

6) ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ นักเรียนเรียนในชั้นเรียนพิเศษในเวลาร่วมกับเพื่อนพิการ ประมาณ 5 - 10 คน มีครูประจำชั้นเป็นผู้สอนเองทุกวิชา เด็กจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็กทั่วไป เช่น การเข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ไหว้พระ การรับประทานอาหาร การไปทัศนศึกษา เป็นต้น การจัดการเรียนร่วมทั้ง 6 รูปแบบ จะจัดแบบใดขึ้นอยู่กับพิจารณาความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยจากหลายๆ ฝ่าย ได้แก่ ผู้ปกครอง ตัวเด็ก ผู้บริหาร ครู นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณา

การศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการจัดการเรียนการสอนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อยู่ในชั้นเรียนปกติตลอดวันกับเพื่อนๆ ในวัยเดียวกันที่โรงเรียนการศึกษาทั่วไป การให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนต่างๆ ต้องสนองตอบความต้องการของเด็กได้ ครูชั้นเรียนปกติคือ ตัวหลักในการรับผิดชอบเด็กพิการที่เรียนชั้นเรียนปกติ ซึ่งถือว่าเป็นสถานที่หลักของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในเชิงอุดมคติมักจะกล่าวว่านักเรียนทุกคนควรได้เรียนรวมกับเพื่อนๆ ในโรงเรียนการศึกษาทั่วไป แต่มีหลายคนที่คิดว่านักเรียนบางคนอาจไม่เหมาะกับการเรียนรูปแบบนี้ เพราะเด็กอาจไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่หากเรียนที่ชั้นเรียนปกติ สำหรับการศึกษาแบบเรียนรวม เด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องได้รับประโยชน์จากการอยู่ในชั้นเรียนปกติมันไม่ใช่การที่ต้องเก็บเด็กไว้กับเด็กปกติ และการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นรูปแบบการให้บริการทางการศึกษาที่ใหม่กว่าการเรียนร่วม ซึ่งคำว่า “การเรียนรวม” นั้น ดูเหมือนว่าจะเป็นคำใหม่สำหรับวงการการศึกษาในบ้านเรา และยังเมื่อมองวิธีการจัดการแล้ว คุณครูหลายคนอาจจะพบว่ายิ่งใหม่กว่าที่คิดไว้เสียอีก คำว่าการเรียนรวมนี้ เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กที่มีความบกพร่องหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนรวมกับเด็กปกติโดยมีการช่วยเหลือสนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเพื่อนๆ ที่เป็นเด็กปกติ การช่วยเหลืออาจมีหลายระดับ เริ่มตั้งแต่การปรับสิ่งแวดล้อมง่ายๆ เช่น การจัดที่นั่งให้อยู่ใกล้ครู ที่นั่งที่ห่างไกลสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กวอกแวกได้ง่าย เช่น ใกล้เคียงประตู หน้าต่าง การยืดขยายเวลา

ในการทำงานที่มอบหมาย หรือการสอบ การปรับสื่ออุปกรณ์การสอนให้ชัดเจนมากขึ้น ตลอดไปจนถึง การช่วยเหลือที่ซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่ การปรับหลักสูตร การปรับเนื้อหาที่สอน การจัดทำแผนการศึกษา เฉพาะบุคคล การมีครูผู้ช่วยในการช่วยเหลือในชั้นเรียน เป็นต้น ซึ่งในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแบบเรียนรวมนี้ เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนรู้กับเพื่อนในวัยเดียวกัน แนวคิดหลัก (Major Concepts) ซึ่งนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรวม ดังนี้ โอกาสที่เท่าเทียมกัน (Equal Opportunity) ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมนี้ ครู จะต้องมีความเชื่อว่า เด็กทุกคนต้องมีสิทธิในการได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

1) ความหลากหลาย (Diversity) คงเป็นไปได้ยากที่จะเห็นว่าทุกคนเหมือนกัน การจัดการศึกษาที่ดี ควรคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน เด็กทุกคนในชั้นเรียนก็มีความศักยภาพที่แตกต่างกัน เช่น เด็กคนนี้อาจเก่งดนตรี แต่เด็กคนนั้นอาจเก่งด้านภาษา เป็นต้น นอกจากนี้ ทุกคนควรยอมรับความแตกต่างของกันและกันด้วย

2) การยอมรับความแตกต่าง (Individual differences) ถ้าเราเชื่อว่า เด็กทุกคนในห้องเรียน มีความแตกต่างกัน ไม่มีใครที่เหมือนกันสักคนเดียว ถ้าเราเชื่อเช่นนี้ เราก็สามารถยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละคนในชั้นได้

3) เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน (Mutual Respect) เด็กควรได้รับการปลูกฝังให้เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ถ้าสามารถทำเช่นนี้ได้ เด็กทั้งที่เป็นเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมาโรงเรียนอย่างมีความสุข ไม่มีการล้อเลียนหรือการกลั่นแกล้งกันที่ทำให้เพื่อนเกิดความอับอาย อย่างไรก็ตาม ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดี (Role Model) ของเด็กทุกคน

4) สิ่งแวดล้อมที่มีความจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment) ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่เป็นเด็กปกติ ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นปกติมากที่สุด ซึ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนรู้ทักษะทางวิชาการและสังคมไปด้วยกัน (ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์, 2550 : 15-20)

การจัดการศึกษาโดยสถานพยาบาล

ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง โรงพยาบาลชลบุรี ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาโดยสถานพยาบาล ไว้ว่า ด้วยรัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบราชการการพัฒนาประเทศโดยรวม เพื่อให้สามารถแข่งขันเชิงเศรษฐกิจทั้งภายในและระหว่างประเทศ ทั้งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการกระจายความเจริญ ออกสู่ชนบทด้วย จึงประกาศให้ปีพุทธศักราช 2538 เป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในฐานะทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักพัฒนาและนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ได้ทรงใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างเสริมศักยภาพของประเทศไทยในการแข่งขันระดับภูมิภาค และระดับโลก การดำเนินโครงการปีแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศไทยนั้น รัฐบาลได้มอบหมายให้ศูนย์

เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ เป็นแกนกลางประสานกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีพระราชทานแนวพระราชดำรินำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาประเทศหลายประการ โดยอย่างยิ่งต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ที่ด้อยโอกาสในสังคม เช่น เด็กที่อาศัยในชนบทและผู้พิการ ศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติจึงได้ร่วมมือกับสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศแห่งประเทศไทย จัดทำโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำรินสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากการจัดการเรียนการสอนเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล จำเป็นต้องมีหน่วยงานที่ให้บริการ ซึ่งดำเนินงานโครงการศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล มีหน่วยงานต่างๆ ที่จัดการศึกษาหลายหน่วยงาน บางแห่งได้หยุดดำเนินการแล้ว มีหน่วยงานหลักที่ดำเนินโครงการศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล คือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2551 : ระเบียบวาระการประชุม) ได้ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กกลุ่มนี้ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งได้มอบหมายให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษาและศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ดำเนินการร่วมกับโรงพยาบาลจัดตั้งโครงการศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลในจังหวัดที่มีเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลขึ้น ในปัจจุบันได้ดำเนินการจัดตั้งโครงการศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลต่างๆ แล้ว ประกอบด้วย ศูนย์การเรียนรู้ในกรุงเทพฯ และศูนย์การเรียนรู้ต่างจังหวัด ได้แก่ โรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลพระพุทธชินราช โรงพยาบาลเชียงใหม่ โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลพหลพลพยุหเสนา โรงพยาบาลธัญญลักษณ และโรงพยาบาลพระจอมเกล้า โรงพยาบาลชลบุรี เป็นต้น โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- 1) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
- 2) การจัดสื่อการเรียนการสอนตามสภาพการเจ็บป่วยของเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง
- 3) ประสานงานด้านการจัดการศึกษาเพื่อส่งต่อเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังกับหน่วยงานอื่นๆ
- 4) วางแผนกำหนดนโยบายแผนงาน การจัดการศึกษาและการปฏิบัติเน้นเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังเป็นศูนย์กลาง
- 5) การจัดทำรายงานด้านการศึกษาให้เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) การจัดสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การบริการให้เด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง
- 7) การนิเทศและการติดตามผล เพื่อประเมินการจัดการศึกษาเพื่อเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง

8) การฝึกอบรมบุคลากรเพื่อจัดการศึกษาให้เด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง การดำเนินการต่างๆ มีแต่ละศูนย์การเรียนที่จัดขึ้นมีความแตกต่างกันออกไปตามบริบทของแต่ละแห่ง

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2548 : 18) กล่าวว่า ความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

1) เพื่อสอนเสริมให้เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล ได้มีโอกาสเรียนต่อเนื่อง ได้ทบทวนวิชาที่เรียนและมีโอกาสสอบเลื่อนชั้น

2) เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและสมอง ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กป่วย เช่น การช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

3) เพื่อช่วยในด้านสุขภาพจิต โดยมีกิจกรรมนันทนาการที่ให้ความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายจิตใจ และได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

4) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

5) เพื่อให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ พร้อมการปรับพฤติกรรมจากกิจกรรมและเพื่อนๆ ในห้องเรียน

สรุปการจัดการศึกษาในสถานพยาบาล ในเด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ และเจ็บป่วยเรื้อรังซึ่งต้องได้รับการดูแลรักษาในสถานพยาบาลเป็นระยะเวลาหนึ่ง อาจจัดการศึกษาในสถานพยาบาลไปพร้อมๆ กับการฟื้นฟูทางการแพทย์ซึ่งอาจจัดได้ในรูปแบบดังนี้ 1) สอนเป็นรายบุคคลตามเตียงผู้ป่วย เป็นการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ป่วยที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวจากเตียงผู้ป่วยได้ 2) สอนเป็นกลุ่มเล็ก 2-3 คน 3) สอนในห้องเรียน เป็นการจัดการศึกษาพิเศษที่ผู้เรียนเรียนร่วมกันในห้อง ประมาณ 5-10 คน ในชั้นเรียนพิเศษ ในสถานพยาบาล โดยมีครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้สอน และประสานงานกับโรงเรียนปกติที่เด็กเคยเรียนก่อนเข้ารับการศึกษา และ 4) แนะนำผู้ปกครองเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้เด็กได้รับการช่วยเหลือจากผู้ปกครองให้ถูกวิธี เมื่อเด็กได้รับอนุญาตให้กลับไปพักที่บ้าน

การจัดการศึกษาโดยชุมชน

กลุ่มงานปฏิรูปการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยครอบครัว ชุมชน และองค์กรเอกชน ไว้ว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 รับรองสิทธิทางการศึกษาของคนไทยทุกคน โดยการจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและ

โอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 10) นอกจากนั้นได้กำหนดหลักการให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง (มาตรา 12) โดยกำหนดให้จัดในลักษณะศูนย์การเรียน รวมทั้งการได้รับสนับสนุนจากรัฐในวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น (มาตรา 18(3) มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 60 และมาตรา 6(1) ครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ แก่คนพิการ ตั้งแต่การช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม การเตรียมความพร้อมการฝึกและส่งเสริมสมรรถภาพด้านต่างๆ การจัดให้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นอย่างเหมาะสม การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ รวมทั้งการสร้างโอกาสและพิทักษ์ปกป้องสิทธิต่างๆ ของคนพิการในความดูแล ชุมชน องค์กรเอกชน ซึ่งได้แก่ กลุ่มบุคคล ชมรม สมาคม มูลนิธิที่เกี่ยวข้องได้มีการจัดบริการด้านการศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการมาเป็นเวลานาน และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง โดยมีรูปแบบ ระบบ แนวทางการจัดที่หลากหลาย แตกต่างกันตามลักษณะองค์กร โดยมีกลุ่มเป้าหมายตามประเภทความพิการ รัฐโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างสรรค์ โดยเติมพลังด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ครอบครัวและชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ในอันที่จะจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับคนพิการในความดูแล การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัว ชุมชน มีการปฏิบัติในประเทศไทยมานานพอสมควร แต่ส่วนใหญ่จะเน้นเฉพาะการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ และการเตรียมความพร้อมพื้นฐานในรูปแบบที่เรียกว่า รูปแบบทางการแพทย์ (Medical Model) วิธีการทำงานจะเป็นในการปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเป็นส่วนใหญ่ (Expert Model)

ในด้านการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 เน้นแนวคิดการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการร่วมจัดการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ สามารถเป็นผู้จัดการศึกษาได้ สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการก็เช่นกัน ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีบทบาทในการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทั้งลักษณะผู้ส่งเสริมการเรียนรู้และฟื้นฟูสมรรถภาพ และลักษณะผู้จัดการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมในเชิงการบริหารจัดการศึกษา การร่วมกิจกรรมต่างๆ (Partnership Model) ส่วนสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว มีหลายมาตรา อาทิ มาตรา 8(2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลัก การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบัน

สังคมอื่น มีสิทธิในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็ง ของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน วิธีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยชุมชน และองค์กรเอกชน มี หลายรูปแบบ เช่น

1) ชมรม สมาคม มูลนิธิ จัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการและครอบครัว รวมถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยอาจจัดเต็มวันหรือบางช่วงเวลา

2) ชมรม สมาคม มูลนิธิ จัดศูนย์เด็กเล็ก เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กพิการ

3) ชมรม สมาคม มูลนิธิ จัดในการเรียนการสอนในลักษณะชั้นเรียน ศูนย์การเรียน หรือโรงเรียน

4) ชมรม สมาคม มูลนิธิ จัดในลักษณะศูนย์เตรียมความพร้อมด้านอาชีพ

5) กรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดกลุ่มการเรียนและส่งครูอาสาเข้าไปสอน เน้น การเรียนรู้ตามหลักสูตรระดับต่างๆ (ภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนดำเนินการ หรืออาจดำเนินการในพื้นที่ ที่มีความพร้อม) ในด้านชุมชน หรือองค์กรเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มีทั้งชมรม สมาคม และมูลนิธิ ซึ่งมีจำนวนไม่มากนักที่จัดบริการการศึกษาอย่างเป็นกิจลักษณะ การกระจายบริการเชิง ภูมิศาสตร์ไม่ทั่วถึง และจัดเฉพาะบางประเภทความพิการ ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย การจัด การศึกษาขององค์กร จะจัดในลักษณะการเตรียมความพร้อมเด็กพิการ หรือการจัดการเรียนการสอน ในระบบโรงเรียน การจัดสอนด้านอาชีพทั้งหลักสูตรระยะสั้น ระยะยาว รูปแบบการจัดการ อาจจัดใน ลักษณะโรงเรียนเอกชน หรือลักษณะศูนย์การเรียน โดยงบประมาณจากการบริจาคของผู้ปกครอง หรือประชาชนทั่วไป การเปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กรเอกชนหรือสถาบันทางสังคมมีสิทธิในการจัด การศึกษาเกิดจากแนวคิดประชาธิปไตยหรือเสรีภาพในการจัดการศึกษาที่เปิดให้ชุมชน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติร่วม ประเมินผล และร่วมรับประโยชน์ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 รับแนวคิดดังกล่าวมากำหนดเป็นแนวปฏิบัติในหลายมาตราซึ่งรวมถึงการจัด หลักสูตรท้องถิ่นด้วย สำหรับในชุมชนหรือองค์กรที่มีคนพิการอยู่จำนวนหนึ่ง อาจตั้งศูนย์การเรียน สำหรับกลุ่มคนพิการ หรือร่วมกับหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ คนพิการหรืออาจจะบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม เด็กพิการในชุมชน ใน รูปแบบกลุ่มช่วยเหลือหรือศูนย์เด็กเล็กหรือศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ โดยมี การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ศูนย์

การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โรงเรียนศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ โรงเรียนเรียนร่วมหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

6) การจัดการศึกษาโดยครอบครัว กลุ่มงานปฏิรูปการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาในลักษณะศูนย์การเรียน สำหรับกลุ่มคนพิการโดยจัดในลักษณะศูนย์การเรียน ครอบครัวหรือบ้านเรียน (Home School) ไว้ว่า นับเป็นแนวคิดที่น่าพิจารณา จากรายงานการวิจัย “การจัดการศึกษาโดยครอบครัว”

โดยกลุ่มงานปฏิรูปการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เมื่อเดือนมกราคม 2543 ได้ข้อสรุปดังนี้

(1) การจัด “โรงเรียนในบ้าน” หรือ “Home School” เป็นการจำกัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีแบบแผนสำหรับเด็กที่เป็นสมาชิกในครอบครัว โดยกิจกรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นในบ้าน และมีพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ทำหน้าที่เป็นครูหรือผู้กำกับกิจกรรม”

(2) ปัจจัยที่ทำให้เกิด “Home School” ได้แก่ ปัญหาความไม่เหมาะสมของการศึกษาที่รัฐจัดให้ หรือปรัชญาความเชื่อทางการศึกษาส่วนบุคคลของพ่อแม่ หรือความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งทำให้ผู้เรียนกำกับวิถีทางการเรียนรู้ของตนเองผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และมัลติมีเดีย

(3) มีงานวิจัยบ่งชี้ว่า เด็กที่เรียน “Home School” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าเด็กทั่วไป และมีทักษะทางสังคมไม่ต่างจากเด็กทั่วไป และพบว่า คุณวุฒิหรือความรู้ทางวิชาครูของพ่อแม่ที่ทำการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว

(4) ข้อกำหนดด้านกฎหมายของประเทศต่างๆ ในส่วน “Home School” มีประเด็น 5 ประเด็น

(4.1) สถานภาพและแนวการจดทะเบียน

(4.2) คุณสมบัติของพ่อแม่

(4.3) เนื้อหาสาระของหลักสูตร

(4.4) การติดตามตรวจสอบและนิเทศการสอน

(4.5) การสอบวัดมาตรฐานความรู้และการเทียบโอน

(5) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน “Home School” มีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเชื่อ และแรงจูงใจของพ่อแม่แต่ละครอบครัวที่เข้ามาจัด มีทั้งแนวหลักสูตรที่คล้ายคลึงกับที่โรงเรียนจัดให้ หรือหลักสูตร “สัมผัสชีวิต” ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ด้านการเรียนการสอน มีหลายแนว เช่น การสอนแบบมีตารางสอนและแผนการสอนที่ชัดเจน จนถึงการสอนแบบไม่มีโครงสร้างชัดเจน การวัดผล เน้นการวัดผลทางเลือก เช่น การใช้แฟ้มสะสมงาน การประเมินโครงการหรือกิจกรรม การจดบันทึกของพ่อแม่

(6) การจัด “Home School” มีการสร้างเครือข่ายพ่อแม่ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ จึงทำเป็นองค์กรประสานงานระดับชาติหรือท้องถิ่น ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ

(7) องค์กรรัฐ ทำหน้าที่กำกับ สนับสนุน ตรวจสอบ โดยมีการสนับสนุนทั้งวิชาการ และทรัพยากร วิธีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยครอบครัว มีหลายรูปแบบ เช่น

(7.1) การจัดในลักษณะครอบครัวฝึกและเตรียมความพร้อมเด็กพิการตามคำแนะนำที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ

(7.2) การจัดสอนลูกพิการด้วยตนเอง และนำเด็กไปทดสอบความรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน

(7.3) การตั้งกลุ่มการเรียนรู้ และลงทะเบียนกลุ่มการเรียนรู้กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

(7.4) การรวมกลุ่มครอบครัว โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน การให้สิทธิแก่บุคคลและครอบครัวจัดการศึกษา นับเป็นทางเลือกสำหรับครอบครัวที่ต้องการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ค่านิยม ทักษะสติ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละครอบครัว

ในต่างประเทศถือว่าสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิในการเลือก (right to choose) ในครอบครัวที่มีคนพิการ โรงเรียนที่มีส่วนดำเนินการ ดังนี้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551 : 36)

1) ที่โรงเรียนหรือศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดรับลงทะเบียนเพื่อให้เด็กได้รับสิทธิและการอุดหนุนต่างๆ

2) จัดกลุ่มการเรียนรู้แบบชั้นเรียน หรือเรียนทางไกล หรือเรียนด้วยตนเองตามความเหมาะสมกับสภาพความพิการ

จากการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาโดยครอบครัวและชุมชน ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิ่งเหล่านี้ (ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์, 2550 : 25)

1) ปรัชญาการจัดการศึกษาโดยครอบครัวและชุมชนสำหรับคนพิการ ในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ เน้นการสร้างทางเลือกทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ที่เป็นข้อบกพร่อง ความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

2) ผู้เรียนในศูนย์การเรียนรู้ มีสิทธิเทียบเท่ากับผู้เรียนระบบการเรียนอื่น รัฐโดยกระทรวงศึกษาธิการพึงให้การสนับสนุน โดยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3) ขนาดของกลุ่มการเรียนรู้ ต้องมีขนาดเหมาะสม ไม่มีจำนวนผู้เรียนมากจนเกินไป เนื่องจากผู้เรียนมีความหลากหลายแตกต่างกัน

4) หลักสูตรการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้สำหรับคนพิการ ต้องยืดหยุ่น หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล จัดในลักษณะการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และการฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่กันไป

5) จัดองค์กรหรือเครือข่ายการประสานงาน การช่วยเหลือสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม โดยอาจมอบหมายให้ศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการจังหวัด กำกับ ดูแล ประสานงานและจัดการสนับสนุน

6) จัดระบบการช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้สำหรับคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน แนวทางการสนับสนุนจากภาครัฐ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางการสนับสนุน การจัดการศึกษาโดยครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน ไว้หลายประการ ในมาตรา 13 14 60 โดยสรุปสาระได้ดังนี้

(1) การสนับสนุนให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือบุคคล ซึ่งอยู่ในความดูแลหรือรับผิดชอบ (มาตรา13(1) 14(1))

(2) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลที่ อยู่ในความดูแลที่ครอบครัวจัดให้หรือในความดูแลรับผิดชอบ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 13(2) 14(2))

(3) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา ตามที่กฎหมาย กำหนด (มาตรา 13(3) 14(3))

(4) การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน การศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน (มาตรา 60(1))

(5) การจัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืม (มาตรา 60(2))

(6) การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของกลุ่ม มาตรา 10 วรรค 2 (มาตรา 60(3))

(7) การจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถานสงเคราะห์และสถาบัน สังคมอื่นตามความเหมาะสมและความจำเป็น (มาตรา 61)

(8) การจัดการศึกษาโดยศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 ได้ให้ ความสำคัญกับคนพิการและได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตโดย กำหนดให้สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน เป็นองค์กรหลักในการสร้างสังคมอุดมปัญญา เพื่อสร้างการศึกษาตลอดชีวิต ให้กับประชาชนอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง ศูนย์ศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (ศกพ.) ได้รับมอบหมายจากสำนักงานการศึกษา

นอกโรงเรียน ให้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนพิการ ตามประเภทความพิการที่กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งไว้ 9 ประเภท คือ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ บุคคลออทิสติก บุคคลพิการซ้อน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ คนพิการได้รับการคุ้มครองสิทธิ การมีส่วนร่วมในสังคมด้วยความเสมอภาคและมีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค สิ่งที่สำคัญต้องปรับเปลี่ยนความคิดมุมมองคนพิการจากแนวเวทนานิยม หรือความเมตตาสงสาร เป็นคนพิการได้รับการสงเคราะห์บนพื้นฐานตามสิทธิ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า คนพิการทุกประเภทได้รับการศึกษาตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมเพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ และกำหนดพันธกิจไว้ว่า มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนพิการได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนขยายโอกาสด้านการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนพิการ และพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้นักพิการเข้าถึงได้ รวมทั้งพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนระบบการบริหารจัดการเพื่อให้สามารถดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งเน้นเพื่อ

(8.1) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแนะนำการประกอบอาชีพให้นักพิการสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยการพึ่งพาตนเองได้ไม่เป็นภาระต่อครอบครัว สังคม และชุมชน และสามารถช่วยเหลือสังคมได้ตามโอกาสเต็มตามศักยภาพและความสามารถของคนพิการ

(8.2) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เป็นการจัดการศึกษาแนะนำการดูแลและสร้างเสริมให้นักพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ ครอบครัว สังคมและชุมชนสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ปกติสุขเฉกเช่นคนปกติทั่วไป

(8.3) การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยให้ประชาชน ชุมชนร่วมกันรับผิดชอบและเห็นถึงความสำคัญในการฟื้นฟูพัฒนาสังคมและชุมชนของตนเอง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ บูรณาการความรู้ ประสบการณ์ และทักษะอาชีพ เข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชุมชนโดยรวม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมที่เข้มแข็ง มีความเอื้ออาทรต่อกัน และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน การจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย การจัดการศึกษานอกระบบเพื่อคนพิการเป็นการจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา

ระยะเวลาของการจัดการศึกษา การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนพิการ การจัดการศึกษานอกระบบสำหรับคนพิการ จัดเป็น 3 แนวทาง คือ สายสามัญ สายอาชีพ และกลุ่มสนใจ การจัดการศึกษานอกระบบ อาจจัดโดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ครอบครัวยุวมชน โดยสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนสำหรับคนพิการได้ ทั้งนี้ให้ประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แต่ละบุคคลเป็นผู้กำหนด การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อคนพิการ เป็นการศึกษาที่จัดให้คนพิการได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ หรือตามศักยภาพ ความพร้อม และโอกาสของคนพิการเอง หรือคนพิการที่ไม่อาจเรียนรู้หรือได้รับประโยชน์จากวิธีการเรียนด้วยระบบอื่นใด โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งความรู้ต่างๆ การจัดทั้ง 2 รูปแบบนั้นมีหลักการร่วมกันคือ ไม่กำหนดอายุผู้เรียน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน หลากหลาย เหมาะสมกับความแตกต่างของคนพิการ และการส่งเสริมระบบเครือข่ายในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ การจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาเต็มตามของศักยภาพของแต่ละบุคคล เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระในชุมชน เพื่อให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน และสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาให้กับคนพิการ 3 ระดับ คือ

- 1) ระดับประถมศึกษา
- 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดยวิธีเรียน การศึกษานอกโรงเรียน มีรูปแบบการเรียนรู้ 7 รูปแบบ คือ

- 1) การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม
- 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 3) การเรียนรู้แบบทางไกล
- 4) การเรียนรู้แบบชั้นเรียน
- 5) การเรียนรู้ตามอัธยาศัย
- 6) การเรียนจากการทำโครงการ และ
- 7) การเรียนรู้แบบอื่น ๆ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือ

หลาย ๆ รูปแบบก็ได้

คุณสมบัติการรับสมัครและการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาคนพิการ

- 1) รับนักศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทความพิการ โดยมีศักยภาพที่สามารถช่วยเหลือตนเองเบื้องต้นได้
- 2) มีความพร้อมที่จะสามารถรับรู้ เรียนรู้ได้

3) อายุ 16 ปีขึ้นไป

4) รับสมัครที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ทุกอำเภอ/ทุกจังหวัดทั่วประเทศ นอกจากนี้ คนพิการที่มีความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ หรือประสบการณ์จากการทำงาน สามารถขอรับการประเมินเทียบระดับการศึกษาทั้งระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ โดยสมัครได้ที่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาออกโรงเรียน ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นสถานศึกษา ที่ทำหน้าที่ประเมินเทียบระดับการศึกษา

ประโยชน์ที่ผู้รับบริการจะได้รับ

- 1) ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ ความพิการเป็นรายบุคคล
- 2) ด้านการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)
- 3) ด้านการกระตุ้นการเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมและสังคม
- 4) ด้านการจัดการเรียนรู้ มีรูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสมเป็นรายบุคคล
- 5) ด้านการบูรณาการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตประจำวัน
- 6) ด้านการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับครอบครัว/ชุมชน/สังคมและบุคคลที่เกี่ยวข้อง อย่างมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี
- 7) ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ตามกฎกระทรวงฯ อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความต้องการเป็นรายบุคคล
- 8) ด้านการประสานงานการส่งต่อ และการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก เช่น แพทย์ นักการศึกษา นักกายภาพ

2.4 รูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก (Early Intervention : EI)

ความหมายและความสำคัญของการให้บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก

1) ความหมายของการให้บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก

สมพร หวานเสร็จ (2543) กล่าวถึง การให้บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก หมายถึง กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่เมื่อทราบว่ามีความบกพร่อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กให้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งต้องมีการประเมินศักยภาพเบื้องต้น สภาพความบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นต่อไป การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์และวางแผนร่วมกับผู้ปกครอง การปฏิบัติการฟื้นฟูสมรรถภาพตามแผนร่วมกันระหว่างผู้ปกครองที่มีความรู้ ตลอดจนการประเมินผลทั้งระหว่างการให้บริการและหลังการให้บริการช่วยเหลือ ทั้งนี้โปรแกรมที่จัดขึ้นต้องเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละบุคคล

ฮาลาฮาน และคอฟแมน (Hallahan, D. P. & Kaufman, J. M. 1999) กล่าวถึงการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หมายถึง กระบวนการจัดทำแผนการช่วยเหลือเด็กที่อยู่ในวัยก่อนวัยเรียนที่มีความพิการ โดยการลดข้อจำกัดของเด็กเพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้อย่างปกติ

นูแนน และแม็คคอร์มิค (Noonan, Mary J. and McCormick, 1993) ได้ให้ความหมายของการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มว่า หมายถึง การเตรียมความพร้อมให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีความพร้อมก่อนเข้าเรียน

ฮิวาร์ด (Heward, William L., 2000) กล่าวว่า การช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หมายถึง กิจกรรมการช่วยเหลือเด็กในช่วง อายุ 8 เดือน ถึง 3 ปี ซึ่งเป็นช่วงสำคัญในการพัฒนาเด็กทั้งด้านความคิดและสังคม โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา ด้านโภชนาการ ด้านการดูแลเด็ก รวมทั้งการสนับสนุนครอบครัวเพื่อลดผลกระทบจากความพิการของเด็กและป้องกันความพิการหรือปัญหาอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมาเนื่องจากความพิการ

โดยสรุปการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หมายถึง กระบวนการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการในวัยเด็กหรือก่อนเรียนอย่างมีเป้าหมายตามความต้องการจำเป็นของเด็ก โดยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญที่ให้บริการ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เป็นการลดผลกระทบจากความพิการและป้องกันความพิการหรือปัญหาอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมาอันเนื่องจากความพิการด้วย

2) ความสำคัญของการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมีความสำคัญมากเนื่องจากมีงานวิจัยสนับสนุนว่าสามขวบปีแรกของเด็กเป็นวัยแห่งการเรียนรู้และมีผลต่อพัฒนาการเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ในอนาคต (Arizona Department of Education, 2005 : 116)

แม็ควิลเลียม (McWilliam, P. J., 1993 : 103) กล่าวว่า สมอของเด็กรในวัยแรกเกิด ถึงสามขวบจะมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว จึงเป็นการง่ายที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในช่วงวัยนี้ การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มถูกนำมาใช้พัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในวัยทารกและวัย ก่อนเข้าเรียน ซึ่งการให้ความช่วยเหลือจะพิจารณารวมถึงครอบครัวของเด็กด้วย

นิคซี (Nichcy, 2005 : 99) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มไว้ดังนี้

1) เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมและเต็มศักยภาพ

2) เป็นการเตรียมครอบครัวเพื่อให้การสนับสนุนและช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างเหมาะสมโดยการพัฒนาเจตคติของคนในครอบครัวให้ถูกต้อง ให้ความรู้ความเข้าใจและทักษะในการดูแลเด็ก ตลอดจนการรู้จักแบ่งเวลาสำหรับพักผ่อนให้เหมาะสมด้วย

3) เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจะได้รับการดูแลจากสังคมเท่าเทียมกับเด็กทั่วไป ครอบครัวจะได้รับสิทธิประโยชน์และเงินสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างอิสระ

Ysseldyke, James. E. et al (2000 : 201) กล่าวว่า การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้นมีความคุ้มค่ามากเมื่อเด็กสามารถเข้าสู่ระบบโรงเรียนทั่วไปได้โดยไม่มีปัญหา ซึ่งจะทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีและมีความยั่งยืนมากกว่า ดังนั้นนโยบาย การจัดการเรียนร่วมจะได้ผลดีและคุ้มค่าที่สุดถ้ามีการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอย่างครอบคลุมและทั่วถึงเด็กเล็กหรือเด็กก่อนวัยเรียนจำเป็นต้องได้รับการดูแลและสนับสนุนจากครอบครัวโดยเฉพาะเด็กพิการต้องได้รับการดูแลที่เหมาะสมโดยเริ่มจากที่บ้าน ซึ่งจะมีผลต่อโอกาสในการพัฒนาของเด็ก ครอบครัวและชุมชน จึงควรมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลและส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ (Maskay Bishwa K., 2001 : 284) การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นสิ่งที่จำเป็นประโยชน์อย่างมากต่อเด็กโดยเฉพาะเด็กอายุ 3 ปีที่มีอาการในกลุ่มของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ซึ่งมีปัญหาในด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ปัญหาการรับรู้ปัญหาด้านภาษา (Portwood M., 1999 : 151)

วรรณดี สุทธินรากร (2556 : 51) กล่าวถึง ความสำคัญและผลดีของการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีดังนี้

- 1) การให้ความช่วยเหลือในช่วงแรกๆ ของชีวิต จะช่วยค้ำจุนพัฒนาการของเด็กและทำให้เด็กสามารถพัฒนาได้ถึงขีดสูงสุด
- 2) หากไม่ให้การช่วยเหลือที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัยด้านจิตวิทยาและการศึกษาแล้ว เด็กที่มีความบกพร่องและเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงที่จะมีปัญหา ด้านพัฒนาการ อาจไม่สามารถพัฒนาทักษะของเขาในวัยตอนต้นของชีวิตและพัฒนาความสำคัญที่จำเป็นในการที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
- 3) การให้การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อป้องกันความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นก่อนหรือระหว่างคลอด และแก้ไขความบกพร่อง
- 4) การที่ประเทศไทยได้ยึดถือเอาการเรียนซ่อมเสริมเป็นรูปแบบสำคัญรูปแบบหนึ่งในการจัดบริการการศึกษาพิเศษให้แก่เด็กที่มีความบกพร่อง เด็กเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับบริการ การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มหรือการศึกษาระยะแรกเริ่ม เพื่อเตรียมให้สามารถเข้าเรียนร่วมในระดับอนุบาลและประถมศึกษาต่อไป
- 5) ช่วยให้ผู้พิการได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเป็นอิสระและมีความสุข
- 6) ประหยัดค่าใช้จ่ายในการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้าน

7) ช่วยให้ครอบครัวและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถค้นพบความต้องการจำเป็นของ
คนพิการได้เร็วขึ้น

8) ส่งเสริมให้ผู้พิการมีความพร้อมเข้าสู่สถานศึกษาทั่วไปได้เร็วและมี
ประสิทธิภาพ

สรุปจากการศึกษาความสำคัญของการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก มีความสำคัญคือ
เมื่อพบปัญหาต่างๆ มากมายที่ตามมาจากการที่พ่อแม่มีลูกพิการซึ่งทำให้พ่อแม่รู้สึกผิดโกรธและ
คับข้องใจลดน้อยลง เพราะในสภาพแวดล้อมของการให้บริการ พ่อแม่จะได้รับความเห็นใจ กำลังใจ
ความเข้าใจและการสนับสนุนจากผู้ให้บริการและครอบครัวอื่นที่มีปัญหาอย่างเดียวกัน การที่พ่อแม่
เรียนรู้จากการให้บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรกในการใช้สิ่งเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอกับลูกของตน
ตลอดโปรแกรม จะเป็นรากฐานที่ก่อให้เกิดรูปแบบพัฒนาการเชิงบวกในเด็กได้ ซึ่งหลักการสำคัญเบื้องต้น
ของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการนั้น คือต้องจัดการศึกษาให้ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ
และกระบวนการที่สำคัญของขั้นตอนนี้ก็คือ การให้บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก (Early Intervention :
EI) ซึ่งหมายถึงการจัดโปรแกรมที่เป็นระบบในการให้บริการด้านต่างๆ โดยเร็วที่สุดแก่เด็กที่พบว่า
มีความเสี่ยงหรือทันทีที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีความพิการ โดยมุ่งเน้นการให้บริการทางการศึกษากับ
พ่อแม่และครอบครัว และเด็กได้รับการจากนักวิชาชีพที่หลากหลายทั้งด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ
อนามัย การบำบัดรักษา ตลอดจนป้องกันความพิการที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการไปตามขั้นตอน
เช่นเดียวกับเด็กทั่วไปหรือใกล้เคียงกับเด็กทั่วไปมากที่สุด นอกจากนั้นการให้บริการช่วยเหลือระยะ
เริ่มแรกยังช่วยคัดค้านพัฒนาการของเด็กและทำให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะรวมถึงพัฒนาความสัมพันธ์
ของทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตได้ถึงขีดสุด อีกทั้งช่วยแก้ไขความบกพร่องและป้องกัน
ความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นภายหลังได้และยังช่วยเตรียมความพร้อมให้เด็กพิการมีพัฒนาการที่ดี
สามารถเข้าเรียนร่วมในระดับที่เหมาะสมต่อไปได้

3) หลักการและแนวคิดในการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก

หลักการในการจัดบริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรกแก่คนพิการที่มีประสิทธิภาพ
คือความร่วมมือและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครอบครัว
ชุมชนและผู้ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพต่างๆ เช่น แพทย์ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด
นักจิตวิทยา นักแก้ไขการพูด นักโสตสัมผัสวิทยาและครูการศึกษาพิเศษ เป็นต้น

วิลเลียม (Mc William, P. J., 1993 : 151-153) ให้แนวคิดว่า บุคลากรที่มี
บทบาทในการช่วยเหลือระยะเริ่มแรกจะต้องเป็นนักคิด ต้องตัดสินใจและแก้ปัญหา ต้องมีวิสัยทัศน์
และมียุทธศาสตร์ในการบริการ ท่ามกลางปัจจัยที่หลากหลาย ได้แก่ ค่านิยม พื้นฐานทางเศรษฐกิจ
และสังคมของครอบครัว เครือข่ายและแหล่งทรัพยากรที่จะสนับสนุนการให้บริการตลอดจนเจตคติ
ของสังคมที่มีต่อเด็กซึ่งมีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป้าหมายในการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก คือ

พัฒนาเด็กทันทีที่พบว่ามีความต้องการจำเป็นพิเศษและสนับสนุนครอบครัวให้สามารถช่วยพัฒนาเด็กจนดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระในสังคมตลอดจนป้องกันปัญหาความพิการและปัญหาอื่นๆ ที่อาจจะตามมาได้

สำนักงานการศึกษาพิเศษ (2560 : 12-52) กล่าวว่า การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องลดข้อจำกัดที่มีอยู่ของเด็กและครอบครัว โดยจัดทำคู่มือและแนวทางการปฏิบัติให้ทางเลือกที่หลากหลายเพื่อให้ครอบครัวสามารถพัฒนาลูกได้อย่างเหมาะสม องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Legislation) ซึ่งจะส่งผลให้ครอบครัวได้รับการช่วยเหลือในทางปฏิบัติอย่างเหมาะสม เช่น การจัดทำแผนการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว การได้รับบริการจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง การได้รับข้อมูลข่าวสารตลอดจนได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ตามความต้องการจำเป็น

2) การศึกษาวิจัย (Research) เนื่องจากเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีความต้องการเฉพาะและมีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากจึงมีความยุ่งยากที่จะนำความรู้จากคนหนึ่งมาใช้กับอีกคนหนึ่งได้ การศึกษาวิจัยในลักษณะการปฏิบัติและพัฒนาเฉพาะบุคคลจะทำให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุด

3) องค์กรที่มีความเชี่ยวชาญ (Professional Organization) ในการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้มีประสิทธิภาพต้องมีมาตรฐานและได้รับข้อเสนอแนะจากองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติซึ่งมีแนวทางและหลักสูตรในการจัดการช่วยเหลืออย่างชัดเจนเป็นระบบและได้รับการยอมรับ นอกจากนี้แล้วการเรียนรู้แนวทางจากการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะใช้เพื่อให้การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ครู หมอ พ่อแม่ นักบำบัดและผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ควรระมัดระวังและคำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะบุคคลของเด็กและครอบครัวเพื่อการตัดสินใจให้บริการได้อย่างเหมาะสมด้วย

NICHCY (2005 : 121) กล่าวว่า การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนระดับปฐมวัยที่ค้นพบว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงในการมีพัฒนาการล่าช้า และมีความต้องการจำเป็นพิเศษในการส่งเสริมพัฒนาการ โดยการจัดให้มีบริการแก่เด็กและครอบครัว จุดมุ่งหมายเพื่อลดข้อจำกัดในตัวเด็ก ซึ่งเป็นทั้งการส่งเสริมและป้องกันปัญหาด้านต่างๆ ที่จะตามมาอีกด้วย ทั้งนี้ การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มจะเริ่มต้นและส่งต่อไปตามความต้องการจำเป็นของเด็กตั้งแต่แรกเกิดหรือในช่วงเวลาใดก็ได้ตามความเหมาะสม โดยโปรแกรมการช่วยเหลือเกิดจากความร่วมมือของพ่อแม่ร่วมกับหน่วยบริการ คือ โรงพยาบาล สถาบันที่ให้บริการหรือโรงเรียน

Arizona Department of Education (2005 : 152) ได้อธิบายว่าการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญ และพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการ

จำเป็นพิเศษ เพื่อช่วยให้เด็กเจริญเติบโตมีพัฒนาการที่ดีขึ้นและสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ ซึ่งการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มจะทำให้ได้ทุกแห่งที่เด็กที่ครอบครัวดำเนินชีวิตอยู่ โดยเด็กจะเรียนรู้จากการเล่น รวมทั้งการทำกิจกรรมภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติของครอบครัว

The Virginia Department of Mental Health, Mental Retardation and Substance Abuse Survices (2005 : 111) ได้ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและสนับสนุนครอบครัวของเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าในวัยแรกเกิดถึงสามขวบ โดยมีแพทย์ พยาบาล และนักวิชาชีพสาขาต่างๆ คอยช่วยเหลือและประสานงานส่งต่อไปยังหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องตามความต้องการจำเป็น ทั้งนี้กระบวนการให้บริการครอบคลุมตั้งแต่การค้นหาความต้องการจำเป็นพิเศษ การประเมินสมรรถภาพพื้นฐานจากนักวิชาชีพโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม การประสานงานให้บริการและส่งต่อ นอกจากนี้ยังพัฒนาองค์ความรู้และเตรียมชุมชนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เพื่อให้บริการอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพตลอดจนอบรมพัฒนาผู้เชี่ยวชาญ และให้ความรู้แก่ผู้สนใจทั่วไปด้วย

Noonan, Mary. J. and McCormick, Linda. (1993 : 211) เสนอแนะว่า มุมมองเกี่ยวกับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครอบครัวซึ่งต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับเด็กในวัยทารกถึงสามขวบ การให้การศึกษาตามความต้องการจำเป็น ทฤษฎีจิตวิทยา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพยาบาลและสังคมศาสตร์ นโยบายที่ชัดเจนจะทำให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและครอบครัวได้รับการพัฒนาทั้งด้านการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสังคมเกิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพในการให้บริการต่อไป อย่างไรก็ตามในการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอาจมีอุปสรรคอยู่บ้าง เนื่องจากทีมที่ให้บริการและผู้ปกครองไม่ชัดเจนในเป้าหมาย หรือเข้าใจไม่ตรงกันซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการสื่อสารหรือการไม่เปิดใจกว้าง หรือการวางแผนให้บริการไม่ชัดเจน รวมทั้งการสร้างบรรยากาศแห่งการไว้วางใจและการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน

The College of Education at the University of Oregon (2005 : 223-226) มีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและครอบครัวอายุตั้งแต่แรกเกิดถึงสามขวบโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางและพัฒนาตามความแตกต่างของแต่ละครอบครัว ให้บริการที่บ้านและในชุมชนครอบคลุมบริการ การประเมินความสามารถและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน การให้ความรู้แก่พ่อแม่ การจัดกลุ่มสนับสนุนครอบครัว การเยี่ยมบ้าน การให้ข้อมูลข่าวสารและการส่งต่อ การบริการพาหนะในการเดินทาง บริการกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัดและแก้ไขการพูด รวมทั้งมีกุมารแพทย์ พยาบาล นักการศึกษาด้านพัฒนาการ ผู้ดูแลด้านครอบครัวบำบัดนักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์คอยให้บริการตามความต้องการจำเป็นด้วย

Hallanhan, Daniel P. (1994 : 181) ได้กล่าวถึง หลักการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มไว้ 3 ประการ คือ

1) จัดทำแผนการช่วยเหลือที่เหมาะสมต่อการพัฒนาของเด็ก
 2) ช่วยให้เด็กและครอบครัวได้รับการช่วยเหลือในด้านพัฒนาการและช่วยลดภาวะความพิการ

3) ช่วยครอบครัวของเด็กพิการในการพัฒนาเด็กทั้งการสนับสนุนการดูแลเด็กที่บ้าน การสนับสนุนบริการด้านต่างๆ เช่น การให้คำปรึกษา บริการทางการแพทย์ เป็นต้น ซึ่งเมื่อแพทย์วินิจฉัยว่าเด็กมีความพิการตั้งแต่ยังเล็กแล้วควรมีการช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดโดยผู้เชี่ยวชาญต้องคำนึงถึงความต้องการจำเป็นของเด็กเพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา

การจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่คนพิการควรมีหลักการ ดังนี้ (จุฑามาศ เพชรโสม, 2558 : 20-24)

1) จัดให้บุคคลพิการเป็นรายบุคคลและครอบครัว
 2) สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละคนและครอบครัว
 3) มุ่งพัฒนาคนพิการอย่างเต็มศักยภาพทุกด้าน
 4) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดบริการ
 5) ครอบคลุม ยืดหยุ่น ทันสมัยและสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 6) ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงการให้บริการเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้มีประสิทธิผล ผู้ให้บริการต้องตระหนักถึงความสำคัญในการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ผู้ให้บริการต้องไวต่อความรู้สึกและให้ความสนใจในกระบวนการและเนื้อหาของการสนทนาให้มาก นอกจากการใช้ทักษะของสัมพันธภาพแล้ว ยังจำเป็นต้องทราบถึงโครงสร้างขององค์กรนโยบายที่เหมาะสมด้วยและทำงานร่วมกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน (Roffey S. 2001 : 152)

ครอบครัวของเด็กพิการนั้นย่อมได้รับผลกระทบจากปัญหาของลูก คือ ปัญหาความเครียด ครอบครัวจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสมและได้รับการสนับสนุนโดยการสร้างความสัมพันธ์ทางบวกให้เกิดขึ้นกับคนในครอบครัวเพื่อช่วยให้เกิดการปรับตัวในครอบครัวผู้ให้การช่วยเหลือต้องมีความเข้าใจครอบครัวและความสัมพันธ์ของเด็กและครอบครัวรวมถึงชุมชนด้วยรวมทั้งให้การสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวและการปรับตัวของครอบครัวด้วย (Dunn W., 1991 : 211)

สิ่งที่สำคัญคือ ครอบครัวควรมีความเข้าใจเด็กพิการและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กหรือช่วยลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก ซึ่งถ้าครอบครัวไม่มีความเข้าใจเด็กพิการ จะไม่

สามารถพัฒนาได้อย่างมีความสุขและอาจไม่สามารถเรียนได้ แต่หากครอบครัวมีความเข้าใจเด็ก จะสามารถเรียนรู้ได้ดีและมีความสุขมากขึ้น (Ayres J. 1979 : 145)

(1) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบในการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการมีหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นการทำงานระหว่างครอบครัวกับบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษาพิเศษเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการช่วยเหลือเด็ก การให้บริการช่วยเหลืออาจทำได้หลายรูปแบบในขณะเดียวกัน ดังนี้

(1.1) รูปแบบทางการแพทย์ (Medical Model) เป็นรูปแบบที่เด็กพิการอยู่ในความดูแลของแพทย์ มีส่วนน้อยที่จำเป็นต้องได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการศึกษา แต่วิธีการทำงานมีความแตกต่างกันในเป้าหมายของการให้บริการ ในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มจะเกิดผลน้อยถ้าผู้ให้บริการเน้นการให้บริการทางการแพทย์อย่างเดียว เพราะการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ให้ความสนใจในการรักษาสิ่งที่มีความบกพร่องของเด็กที่เหมือนกับเด็กอื่นๆ

(1.2) รูปแบบทางการศึกษา (Educational Model) เป็นรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือเด็กพิการ ให้มีพัฒนาการและความสามารถในการเรียนรู้ได้มากที่สุดตามขั้นตอนพัฒนาการของเด็กทั่วไป ทั้งนี้ไม่สนใจสาเหตุของความพิการ การทดสอบมีขึ้นเพื่อประเมินความสามารถและปัญหาของเด็ก การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพในขณะเดียวกันก็มุ่งลดปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล (ผดุง อารยะวิญญู, 2560 : 149) ปัญหาอาจเกิดขึ้นได้เมื่อผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อแพทย์มากกว่านักการศึกษาที่มีวิธีการทำงานที่แตกต่างกันจะเป็นการเหมาะสมมากกว่า หากแพทย์และนักการศึกษาได้ร่วมมือกัน เนื่องจากการให้บริการทางการศึกษาอาจต้องใช้เวลามากกว่า ตัวอย่างเช่น แพทย์พยายามช่วยเด็กหุนหวกให้ได้ยินเสียง สนใจการรักษาพยาธิสภาพของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการได้ยินเท่านั้น แต่ครูจะสนใจการพัฒนาเด็กในทุกๆ ด้านไม่เพียงแต่เรื่องของการได้ยินเท่านั้น

(2) แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

การให้ความช่วยเหลือคนพิการในระยะแรกเริ่มควรดำเนินการอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติและติดตามประเมินผลได้ดังนี้ (จุฑามาศ เพชรโสม, 2558)

(2.1) การเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติของคนพิการ การเก็บรวบรวมประวัติของคนพิการและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดเพียงพอประกอบวิเคราะห์และตัดสินใจให้การจัดทำแผนการให้บริการมีสาระสำคัญ กิจกรรม ความร่วมมือและเทคนิค ดังนี้คือ

(2.1.1) สำคัญในการสอบประวัติและตรวจสอบข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป (วัน เดือน ปีเกิด ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์) ประวัติการเจ็บป่วย สาเหตุที่ทำให้เกิดความพิการ ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวทัศนคติของคนในครอบครัว

(2.1.2) เทคนิคและวิธีการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง คือ ควรตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องและจดบันทึกโดยละเอียด สัมภาษณ์ พูดคุย ทำความรู้จักพูดคุยอย่างเป็นกันเอง ถ้าใช้ภาษาถิ่นได้ให้ใช้ภาษาถิ่น จัดที่นั่งไม่ให้เผชิญหน้าตรงๆ และการจัดที่นั่งที่ไม่เป็นทางการมากเกินไป พูดคุยถึงข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้อง ญาติพี่น้องด้วย แสดงความจริงใจเอื้ออาทร ไม่เร่งใช้คำถามมากๆ ในเวลาสั้นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลมากๆ สังเกตท่าทางผู้รับบริการและให้หยุดพักเป็นช่วงๆ ขณะสัมภาษณ์ด้วย

(2.2) การประเมินความสามารถพื้นฐานของคนพิการ

การประเมินความสามารถพื้นฐานของคนพิการ มีความสำคัญมาก เพราะทำให้ทราบว่าคนพิการมีพัฒนาการล่าช้าหรือแตกต่างจากคนทั่วไปอย่างไร ในด้านใดบ้าง ซึ่งเป็นข้อมูลนำไปสู่การตัดสินใจในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลและการให้บริการช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพตามความต้องการจำเป็นที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งมีสาระสำคัญ กิจกรรม ความร่วมมือ และเทคนิค ดังนี้

(2.2.1) สำคัญ คือ ตรวจสอบพัฒนาการของเด็กทั่วไปเทียบกับเด็กปกติและประเมินความสามารถพื้นฐานให้ครอบคลุม

(2.2.2) เทคนิคในการประเมินความสามารถพื้นฐาน คือ การสังเกตพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก ใช้เครื่องมือตรวจวัดแบบทดสอบและแบบประเมินตรวจสอบความสามารถสัมภาษณ์ผู้ปกครองและคุยกับคนพิการ

(2.3) การเยี่ยมบ้าน

เยี่ยมบ้านผู้ปกครองจะช่วยให้ทราบถึงปัญหาและความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ซึ่งในการเยี่ยมบ้านเจ้าหน้าที่อาจพบปัญหาต่างๆ ได้แก่ ผู้ปกครองปฏิเสธ เพราะคิดว่ามีงานมากแล้ว เช่น ไม่มีเวลาต้องทำงานนอกบ้าน ผู้ปกครองต่อต้านการให้ความช่วยเหลือหรืออายุที่มีลูกพิการ รวมทั้งผู้ปกครองมักคิดว่าเป็นเรื่องยากที่จะให้สังคมยอมรับคนพิการ บุคลากรไม่ควรท้อแท้และควรมีการวางแผนและกำหนดแนวทางในการเยี่ยมบ้าน คือ

(2.3.1) ในการไปเยี่ยมบ้านควรเตรียมแบบบันทึกข้อมูลประกอบการเยี่ยมบ้านไปด้วย เช่น แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง แฟ้มหรือข้อมูลคนพิการ ข้อมูลเดิมและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่มี รวมทั้งนัดหมายคณะกรรมการร่วมทำงานล่วงหน้าก่อนไปเยี่ยมบ้าน

(2.3.2) ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่สามารถไปเยี่ยมบ้านเป็นประจำได้ควรให้อาสาสมัครไปเยี่ยมบ้านแทนโดยอบรมอาสาสมัครในชุมชนก่อน และกำหนดระยะเวลาในการออกเยี่ยมบ้านให้ชัดเจน หรือให้คำปรึกษาทางจดหมายและโทรศัพท์ ตลอดจนมีการติดตามผลเป็นระยะ

เพื่อให้ได้ทราบความก้าวหน้าของคนพิการ ซึ่งในการไปเยี่ยมบ้านมีสาระสำคัญ วิธีการดำเนินการ เพื่อให้บริการและร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องขณะออกเยี่ยมบ้าน คือ ในการพบปะผู้เกี่ยวข้องได้แก่ พ่อ แม่ พี่ น้อง ปู่ ย่า ตา ยายและญาติ ควรเน้นให้มีบทบาทสนับสนุนคนพิการให้ช่วยเหลือตัวเองในกิจวัตรประจำวัน เช่น รับประทานอาหาร ทำความสะอาดร่างกายสวมเสื้อผ้าได้โดยญาติควรดูแลอยู่ห่างๆ ให้คำแนะนำการทำกิจวัตรประจำวันและให้คนพิการทำเองมากที่สุดจะช่วยเหลือเมื่อจำเป็น และควรให้การยอมรับให้คนพิการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในครอบครัว ให้แสดงความสามารถด้วยตนเอง โดยพี่น้องจะคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อคนพิการต้องการและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้พิการ รวมทั้งให้ความสำคัญ ความรัก ความอบอุ่นเอาใจใส่เหมือนกับคนปกติทั่วไป นอกจากนี้ บุคลากรที่ออกเยี่ยมบ้านควรแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการแก้ปัญหา ได้แก่ ให้ความรู้แนะนำให้ศึกษาเอกสาร ให้คำแนะนำในการฝึกปฏิบัติฝึกคนพิการร่วมกับผู้ปกครองและจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองที่มีลูกพิการ เพื่อที่จะให้ความช่วยเหลือลูกพิการได้อย่างถูกวิธี ในการออกเยี่ยมเพื่อนบ้านและบุคคลในชุมชน บุคลากรควรทำความเข้าใจปรับเจตคติให้เกิดความสร้างสรรค์ ต่อคนพิการ ให้การยอมรับและให้โอกาสคนพิการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน การให้ความช่วยเหลือและประชาสัมพันธ์สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ สาธิตการให้ความช่วยเหลือให้คนพิการได้แสดงความสามารถต่อชุมชน ตลอดจนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับคนพิการในชุมชน

3. สภาพและบริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่เลขที่ 980 หมู่ 8 ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่ให้บริการ บำบัดฟื้นฟู และเตรียมความพร้อมเด็กพิการทั้ง 9 ประเภท ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ จนถึงตลอดชีวิต มีผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จำนวน 1 คน ข้าราชการครูจำนวน 23 คน พนักงานราชการ จำนวน 10 คน พนักงานธุรการ จำนวน 1 คน ครูอัตราจ้างสอนเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล จำนวน 3 คน พี่เลี้ยงเด็กพิการ จำนวน 20 คน และลูกจ้างชั่วคราว (จ้างเหมาบริการ) จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 64 คน

ในปี พ.ศ. 2543 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้นจากการตีความในข้อกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทยและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อบริการพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ที่ต้องการให้ผู้ที่มีความพิการทุกประเภทได้มีโอกาสทางการศึกษาเสมอภาคทั้งทางปริมาณและเชิงคุณภาพโดยรัฐบาล

ให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้คนพิการทุกประเภทและผู้ด้อยโอกาสได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายอารมณ์ สังคมสติปัญญา และได้รับการบริการทางการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลอย่างกว้างขวาง สำหรับในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนเฉพาะทาง คือรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชื่อ “โรงเรียนโสตศึกษาเพชรรัตน์” เมื่อได้รับนโยบายให้จัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดทั่วประเทศและให้ที่ทำการศูนย์การศึกษาพิเศษตั้งอยู่ในโรงเรียนเฉพาะทางจากนโยบายดังกล่าวศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ก่อตั้งขึ้น ณ โรงเรียนโสตศึกษาเพชรรัตน์ โดยได้มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์การศึกษาประสานงานหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้บริการฟื้นฟู บำบัด ส่งต่อผู้พิการที่อยู่ในวัยเรียน ส่งต่อโรงเรียนเฉพาะทาง ส่งต่อโรงเรียนเรียนร่วมและติดตามผลการพัฒนาผู้พิการตามศักยภาพ” โดย พ.ศ. 2543 นายสมมารท ไตรวิชา ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาเพชรรัตน์ ได้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และในวันที่ 26 สิงหาคม 2545 ได้มีคำสั่งกรมสามัญศึกษาแต่งตั้งหัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีนางสาววัฒนาภรณ์ วงศ์ประเสริฐ อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์ 1 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยตั้งสำนักงานอยู่ภายในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และต่อมาในวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ได้มีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งให้ นางสาววัฒนาภรณ์ วงศ์ประเสริฐ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าศูนย์ 1 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และต่อมา ในเดือนสิงหาคม 2546 ได้ย้ายสำนักงานมาตั้งอยู่ภายในสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช. โรงเก็บรถเดิม) โดยได้รับความอนุเคราะห์จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จนถึง พ.ศ. 2550 และได้ย้ายที่ทำการมาอยู่ที่ใหม่ โดยได้รับการบริจาคที่ดิน จากเรืออากาศตรีหญิงสุนทรา อัครธำรง จำนวน 5 ไร่ จนถึงปัจจุบัน

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ตามแนวทางและมาตรการ ดังต่อไปนี้

ปรัชญา

สรรพทานิ ธมมทานิ ชินาติ การให้ความรู้เป็นทานยิ่งกว่าการให้ทั้งปวง

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ยิ้มได้ ไหว้เป็น

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา สิ่งแวดล้อมดี สังคมมีส่วนร่วม พัฒนาแบบยั่งยืน

วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นสถานศึกษาที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับคนพิการให้มีคุณภาพทั่วถึง ส่งเสริมพัฒนาความรู้ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายอย่างมีมาตรฐาน

พันธกิจ (Mission)

1. จัดทำหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีกระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอย่างมีคุณภาพได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
3. เด็กพิการทุกคนได้รับบริการสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาอย่างทั่วถึง
4. ประสานเครือข่ายและให้บริการการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยระบบบริหารจัดการที่ดี และมีบุคลากรที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์ (Goal)

1. เพื่อให้คนพิการทุกประเภทได้รับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้คนพิการทุกคน ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการที่เหมาะสม
3. เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพคนพิการ
4. เพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร
5. เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

สภาพโดยทั่วไปของเครือข่ายหน่วยบริการ

1. หน่วยบริการหัวหิน ตั้งอยู่ที่โรงเรียนอนุบาลบ้านหนองซอน ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77110 มีบุคลากรทั้งหมด 5 คน
2. หน่วยบริการปราณบุรี ตั้งอยู่ที่อาคารศูนย์โอท็อป (อบต.หนองตาแต้ม) หมู่ที่ 12 ตำบลหนองตาแต้ม อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77120 มีบุคลากรทั้งหมด 5 คน
3. หน่วยบริการสามร้อยยอด ตั้งอยู่ที่โรงเรียนบ้านไร่เก่า หมู่ที่ 3 ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77130 มีบุคลากรทั้งหมด 5 คน
4. หน่วยบริการกุยบุรี ตั้งอยู่ที่อาคารสำนักงานประถมศึกษา อำเภอกุยบุรี ตำบลกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77140 มีบุคลากรทั้งหมด 3 คน
5. หน่วยบริการเมืองประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 980 หมู่ที่ 8 ต.คลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77000 มีบุคลากรทั้งหมด 25 คน
6. หน่วยบริการทับสะแก ตั้งอยู่ที่โรงเรียนบ้านหนองพิกุล หมู่ที่ 7 ต.ทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77150 มีบุคลากรทั้งหมด 5 คน
7. หน่วยบริการบางสะพาน ตั้งอยู่ที่โรงเรียนบ้านอ่าวยาง ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77160 มีบุคลากรทั้งหมด 25 คน

8. หน่วยบริการบางสะพานน้อย ตั้งอยู่ที่โรงเรียนบางสะพานน้อยวิทยา เลขที่ 150 ตำบลปากแพรก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77170 มีบุคลากรทั้งหมด 4 คน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

พชรภรณ์ สิงห์สุรี (2557 : 69-73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และเขตจังหวัด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.33 - 0.84 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเด็กเยาวชน และด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการจัดการศึกษา ปฐมวัย และด้านครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาวิณี ขุนศรี (2557 : 81-85) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ และด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ปัญหาในการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงาน

โรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ขาดการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานบุคคล ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ภาระงานและอัตรากำลังครูของโรงเรียน และด้านการบริหารงานงบประมาณ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบข้อมูลการใช้งบประมาณและไม่ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ การใช้งบประมาณ นอกจากนี้ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ขาดความหลากหลายในการวางแผนและ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน การประสานงานเครือข่าย และการจัดการศึกษา ข้อเสนอแนะ ในการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ทั้ง 4 ด้าน มี ดังนี้ 1) ควร มีการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับการวิเคราะห์ภาระงานและอัตรากำลังครู 2) ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม ในการบริหารการเงินงบประมาณของโรงเรียน และแต่งตั้งคณะครูเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณ 3) ควรส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน 4) ครูควร ได้รับโอกาสในการประสานงานเครือข่ายสำหรับการจัดการศึกษาอันหลากหลาย

อึ้งพงศ์ มีแก้ว (2557 : 79-86) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนใน กลุ่มลำเหย อำเภอตอนตุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอตอนตุม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่า มัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และการไว้วางใจ ตามลำดับ แนวทางในการบริหารแบบมี ส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารควรตระหนักในเรื่องการมีส่วนร่วมในการติดตามและจัดทำหลักสูตรของ วิทยาลัย ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันในองค์กรและการให้บริการ บุคลากรมีส่วนร่วมใน การตั้งเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และประเมินคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

กนกอร บุญกว้าง และจินฉนวนัตร์ ปะโคทั่ง (2558 : 81-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วม การจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ ชุมชนบ้านเหมือดขาว อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร และศึกษาเงื่อนไขการมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร 1 คน ผู้ปกครองนักเรียน 16 คน นักเรียน 6 คน คณะครู 9 คน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน และกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 9 คน รวม 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ชุด คือ ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ชุดที่ 2 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุดที่ 3 สำหรับคณะครู ชุดที่ 4 สำหรับนักเรียน การวิเคราะห์ทางสถิติโดย การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วม การจัดการศึกษาของชุมชน ของโรงเรียน บ้านเหมือดขาว มี 6 แนวทาง คือ (1) การมีส่วนร่วมในการระดมความคิด พบว่า โรงเรียนกับชุมชน

การร่วมคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันในลักษณะของการร่วมคิด บนพื้นฐาน ความศรัทธาว่าทุกคนที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีศักยภาพในการพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน (2) การมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน พบว่าโรงเรียนกับชุมชนนำสิ่งที่ร่วมกันคิดมากำหนดเป็นแผนร่วมกันด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย (3) การมีส่วนร่วมในการร่วมกันลงมือทำ พบว่าโรงเรียนกับชุมชนนำแผนงานที่ได้แบ่งงานกันรับผิดชอบเพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่ร่วมกันวางไว้ (4) การมีส่วนร่วมในการการร่วมกันติดตามและประเมินผล พบว่า โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันติดตามผลงานที่ทำหลังจากดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องและ หาแนวทางแก้ไขร่วมกัน (5) การมีส่วนร่วมในการร่วมกันปรับปรุงแก้ไข พบว่าเมื่อมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น โรงเรียนและชุมชนจะใช้โอกาสในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อพูดคุยกันถึงปัญหา รวมถึงช่วยกันหาแนวทางแก้ไข (6) การมีส่วนร่วมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ร่วมกันและชื่นชมยินดี พบว่า ส่วนมากเป็นผลประโยชน์ทางด้านจิตใจมากกว่าจะเป็นผลตอบแทนทางด้านวัสดุสิ่งของจากโรงเรียนและชุมชน 2) เงื่อนไขการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) เงื่อนไขการมีส่วนร่วมมากในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนช่วยเหลือ การมีการรวมกลุ่มกันเองในชุมชน หลายกลุ่ม กลุ่มเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนและสนับสนุนอย่างจริง คณะครูมีความสามัคคีและร่วมกันพัฒนาอย่างจริงจัง ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครูและชุมชน (2) เงื่อนไขการมีส่วนร่วมน้อยในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ คนในชุมชนขาดความรู้เรื่องการดำเนินการของโรงเรียน เงื่อนไขเกี่ยวกับระเบียบราชการที่พบว่า ค่อนข้างจะล่าช้า

สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 87-89) ได้วิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยจำแนกตามเพศและสถานภาพตัวแทนชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ตัวแทนชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .29 ถึง .80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละและการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการประเมินผล และด้านการจัดหาทรัพยากรตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ และสถานภาพของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เทศบาลตำบลสระบัว อำเภอทับปดบุรี จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พรศิริ ศิริเรศ (2560 : 90-91) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสามารถ การอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading พบว่า ผลการพัฒนาความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11

พาศิษฐ์ เตเวาะ (2562 : 89-91) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน ปราบกฏดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรจัดทำแผนบริหาร หลักสูตร แนวทางการใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ด้านการบริหารงาน งบประมาณ ควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทั้งหมดมีส่วนร่วมในการจัดสรร งบประมาณในแต่ละด้าน ด้านการบริหารงานบุคคล ควรจัดสรรอัตรากำลังให้ตรงตามสาขาวิชาที่ สถานศึกษาขาดแคลน การบริหารงานทั่วไป ควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมใน การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาขององค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัด การศึกษาให้กับสถานศึกษา

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Mary Jo Noonan, Linda McCormick (1993 : 53 -55) ได้ศึกษาและออกแบบ การปฏิบัติงานการให้บริการช่วยเหลือเด็กพิการ พบว่า การออกแบบวิธีการปฏิบัติงานที่ดี ต้องให้ ครอบครัวและสะดวกต่อการปฏิบัติในเบื้องต้น เพื่อง่ายต่อการจัดเตรียมการตรวจสอบและสังเกต การส่งเสริมการเรียนรู้ในเด็กทารกและเด็กเล็กที่มีความพิการ

Kohler (1996 : 196-198) ได้ศึกษา รูปแบบการให้บริการในระยะการเปลี่ยนผ่าน ที่เน้นการจัดการและการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยได้พิจารณาประเด็นของ การเปลี่ยนผ่านที่เป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กับการวางแผน การนำไปใช้ และการประเมินผล สำหรับ

เด็กพิการที่จะทำให้ทราบระดับการพัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กพิการที่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

Pierangelo (2003 : 156 -158) ได้ศึกษา การรักษาและการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า การให้การรักษาและช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากบุคลากรวิชาชีพแล้วผู้ที่มีบทบาทสำคัญ คือ พ่อแม่ ซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมการรักษาไปอย่างต่อเนื่อง จากศูนย์บริการไปสู่บ้าน ซึ่งต้องมีสภาพสิ่งแวดล้อม และกิจวัตรประจำวันที่บ้าน ให้เด็กพิการเกิดความคุ้นเคยต่อสิ่งแวดล้อม ฝึกการแสดงออกพฤติกรรมที่เหมาะสม เรียนรู้ การสื่อสารทั้งภาษาพูดและท่าทางในทางที่สังคมยอมรับ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีความสำคัญ มีบทบาทในการบริหารสถานศึกษาตามกระบวนการในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และ ประเมินผล จะนำไปสู่ข้อผูกพัน ความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของ เพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน สร้างความสามัคคีในองค์กร อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการวิจัยและวิธีการวิจัย การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมใน การวางแผน นโยบาย กิจกรรม ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1.1 ครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 22 คน ผู้วิจัยเลือกครู ที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 7 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

1.2 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 8 คน โดยเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยการเลือกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การวิจัย เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) ในการวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า โดยการจัดการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ครูและผู้วิจัยได้ระดมความคิดร่วมกันเสนอปัญหาการจัดการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พร้อมทั้งได้ร่วมกันคิด ร่วมกันศึกษา ค้นคว้าหาวิธีเกี่ยวกับเทคนิคการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา วิธีการวัดประเมิน ในการมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้าในการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมสำรวจความต้องการจากผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สำรวจความต้องการจากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการพัฒนาด้านต่างๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมกันการค้นคว้าหารูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมกันการคิดและสร้างรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมคิด ร่วมศึกษา ค้นคว้าหาวิธีเกี่ยวกับวิธีการวัดประเมิน และได้อิงค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในด้านสติปัญญาด้านการใช้ภาษา และด้านการคิดรวบยอด

ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม โดยครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้เข้าประชุมสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กำหนดนโยบายในการพัฒนาเด็ก กำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการในการพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ และกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย รายละ 2 แผน รวมทั้งหมดจำนวน 16 แผน และระยะใช้สอนเด็ก 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 60 นาที เป็นแผนการสอนพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน และครูได้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม เพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในขั้นที่ 2 การวางแผน นโยบาย กิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้มีส่วนร่วมมีการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยได้เลือกแผนการเป็นพัฒนาด้านการใช้ภาษา และตัดสินใจเลือกและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง รวมทั้งด้านการคิดรวบยอด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ เรียงลำดับสิ่งของหรือ

เหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตเห็นเพียงลักษณะเดียว และจำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ ต่อจากนั้นครูได้ลงมือปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการ แผนของด้านกิจกรรม ปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงาน และปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุน ในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยได้ร่วมกันทำแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และนำไปปฏิบัติในการสอนเด็กตามแผนที่ได้ทำไว้ พร้อมทั้งตอบแบบสอบถามในการวัดระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยครูและผู้วิจัยได้ร่วมกันประเมินผลการจัดการสอนตามแผนการสอนรายบุคคลที่กำหนด กิจกรรมการสอนและผลการวิจัย ร่วมกันประเมินผลการพัฒนาการของเด็ก และวัดผลประเมินผลการพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมในการติดตามผลการพัฒนา ร่วมในการนิเทศภายใน ร่วมในการประเมินผลการพัฒนาสื่อการศึกษาพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จากนั้นครูได้มีการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินพัฒนาการของเด็ก มี 2 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ จำนวน 10 ข้อ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน และการสนทนากลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัญหาการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.2 การสนทนากลุ่ม ในการจัดสนทนากลุ่มระหว่างผู้วิจัยและครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประเด็นการสนทนากลุ่ม ดังนี้

3.2.1 ประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของครู ในด้านต่างๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และ ประเมินผล

3.2.2 ประเด็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ แผนการสอนรายบุคคลด้านทักษะการใช้ภาษา และแผนการสอนรายบุคคลด้านความคิดรวบยอด

3.2.3 การประเมินผลพัฒนาการสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ตัวชี้วัดด้านทักษะการใช้ภาษา ได้แก่ ตัวชี้วัด ด้านความคิดรวบยอด

3.3 แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ระดับเงินเดือน อายุราชการ ประสบการณ์ในการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมการศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท (Likert's scale, 1978 อ้างถึงใน ยุทธ ไกรวรรณ, 2553 : 103) โดยกำหนดเป็นคะแนน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล	จำนวน 5 ข้อ

3.4 ใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ และด้านความคิดรวบยอด จำนวน 5 ข้อ

3.5 แผนการสอนรายบุคคล จำนวน 16 แผน เป็นแผนการสอนพัฒนาความสามารถ การใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และพัฒนาความสามารถความคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน ซึ่งผู้วิจัย ร่วมกับครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งผู้วิจัยสร้างด้วยตนเอง ผู้วิจัยมีการสร้างโดย วิเคราะห์และสังเคราะห์จากหลักสูตรการศึกษาพิเศษ มีการกำหนดตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วย แต่ละหน่วยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดย โครงสร้างแผนการจัดการความรู้ วิเคราะห์สังเคราะห์มาจากโครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้กับ โครงสร้างของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้เป็นแผนที่มีหัวข้อ ได้แก่ ส่วนต้น ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียด วิธีการและขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.2 ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินพัฒนาการเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 10 ข้อ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน และประเด็นการสนทนากลุ่ม ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินพัฒนาการของเด็ก จำนวน 10 ข้อ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน และประเด็นการสนทนากลุ่ม ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและแก้ไข ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินพัฒนาการของเด็ก จำนวน 10 ข้อ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน และประเด็นการสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) นายเดชา ภูมมาวงศ์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ 2) นางเบญญาพันธ์ ป่านทอง ตำแหน่ง ครูชำนาญการ และ 3) นางลัดดา สุรชาติ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ได้ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และนำมาปรับแก้ตามคำแนะนำ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2 ผู้วิจัยนัดวัน เวลา และสถานที่ในการสนทนากลุ่มร่วมกับครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5.3 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มตามวัน เวลาที่นัดหมาย

5.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

5.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนรายด้านการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ด้านทักษะทางเชาว์ปัญญา และด้านทักษะ การปรับตัว โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

6.2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือการประเมินผล การพัฒนาด้านทักษะทางเชาว์ปัญญา และด้านทักษะการปรับตัว ในการจัดการศึกษาของครูใน การพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ใช้สูตร (ยุทธ ไกยวรรณ, 2558 : 144) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างนวัตกรรมกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง คะแนนรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

6.2.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินผลการพัฒนาเด็ก ที่เป็นมาตราส่วน ประเมินค่าโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

6.2.3 ข้อมูลผลครูในดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของครูใน การพัฒนาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนและหลังการพัฒนาของเด็ก วิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 103) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก
อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.3 เปรียบเทียบความแตกต่างก่อนและหลังการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนา
กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เกณฑ์ที่กำหนด 3 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ขั้นการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ
และปฏิบัติ ครูและผู้วิจัยการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กตามกำหนดการสอน โดยใช้การมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โดยหาค่าสถิติทดสอบที (t-test)

6.4 การหาค่าร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยก่อนทำกิจกรรม-หลังทำกิจกรรม
ใช้สูตร ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2560 : 10)

$$\text{ร้อยละของความก้าวหน้า} = \frac{\bar{X}_2 - \bar{X}_1}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

เมื่อ \bar{X}_1 แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน

\bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน

ใช้เกณฑ์การแปลความหมายร้อยละความก้าวหน้าจากคะแนนเฉลี่ย

6.5 ใช้สถิติภาคบรรยาย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การสังเคราะห์ผลการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) ศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากวิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นตอนการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ในการศึกษาแนวคิดและกลยุทธ์ และวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) ในการวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า โดยการจัดการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ครูและผู้วิจัยได้ระดมความคิดร่วมกัน เสนอปัญหาการจัดการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พร้อมทั้งได้ร่วมกันคิด ร่วมกันศึกษา ค้นคว้าหาวิธีเกี่ยวกับเทคนิคการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา วิธีการวัดประเมิน ในการมีส่วนร่วมการคิด ศึกษา ค้นคว้าในการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมสำรวจความต้องการจากผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สำรวจความต้องการจากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการพัฒนาต่างๆ

ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมกันค้นคว้าหารูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมกันการคิดและสร้างรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมคิด ร่วมศึกษา ค้นคว้าหาวิธีเกี่ยวกับวิธีการวัดประเมิน และได้องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในด้านสติปัญญา ด้านการใช้ภาษา และด้านการคิดรวบยอด พบว่า ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา วิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถ การใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด และได้ร่วมกันกำหนดและคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากประชากรเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจำนวน 13 คน และร่วมกันคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน และครุมีระดับการมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า

การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
1. มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.94	0.97	มาก	2
2. มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	4.33	0.78	มาก	1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม	อันดับ
3. มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการพัฒนาด้านต่างๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	3.66	0.98	มาก	4
4. มีส่วนร่วมในการค้นคว้าหารูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.57	0.86	มาก	5
5. มีส่วนร่วมในการคิดและสร้างรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.71	0.89	มาก	3
เฉลี่ย	3.84	0.63	มาก	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.94) มีส่วนร่วมในการค้นคว้าหารูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.89) มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการพัฒนาด้านต่างๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.98) และมีส่วนร่วมในการค้นคว้าหา

รูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ

2. ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม โดยครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้เข้าประชุมสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กำหนดนโยบายในการพัฒนาเด็ก กำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการในการพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ และกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้เข้าประชุมสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการ และกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ได้แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย รายละ 2 แผน รวมทั้งหมดจำนวน 16 แผน และระยะใช้สอนเด็ก 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 60 นาที เป็นแผนการสอนพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม

การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
1. มีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	4.14	0.88	มาก	2
2. มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	4.27	0.70	มาก	1
3. มีส่วนร่วมกำหนดแผนงานในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.93	0.98	มาก	3

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม	อันดับ
4. มีส่วนร่วมกำหนดโครงการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.58	0.93	มาก	5
5. มีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.63	0.85	มาก	4
เฉลี่ย	3.91	0.63	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.88) มีส่วนร่วมกำหนดแผนงานในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.98) มีส่วนร่วมกำหนดแผนงานในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.85) และมีส่วนร่วมกำหนดโครงการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ

3. ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญากับผู้วิจัยประชุมกลุ่มร่วมกันและตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการโดยใช้แผนการสอนรายบุคคลที่ได้ร่วมการวางแผนไว้ และร่วมกันลงมือปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการ แผนของด้านกิจกรรม ปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงาน และปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ครูได้เลือกแผนการเป็นพัฒนาด้านการใช้ภาษา และตัดสินใจเลือกและกำหนดเกณฑ์การให้

คะแนนในการใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง รวมทั้งด้านการคิดรวบยอด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบ ความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว และจำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ ต่อจากนั้นครูได้ลงมือปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการ แผนของด้านกิจกรรม ปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงาน และปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุน ในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ครูและผู้วิจัยได้ทำการสอนตามแผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย ตามกำหนดการสอน พร้อมทั้งนิเทศประเมินผลการสอนของครูตามองค์ประกอบของแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
1. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.61	0.98	มาก	2
2. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.80	0.99	มาก	1

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม	อันดับ
3. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนของด้านกิจกรรม การพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	3.50	0.97	มาก	4
4. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการ ประสานงานในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.49	0.90	ปานกลาง	5
5. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุน ในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	3.59	0.97	มาก	3
เฉลี่ย	3.59	0.73	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.99) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.98) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.97) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนของด้านกิจกรรมการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.97) และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงานในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ

4. ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยครูและผู้วิจัยได้นำเสนอร่วมกันประเมินผลการจัดการสอนตามแผนการสอนรายบุคคลที่กำหนด กิจกรรมการสอนและผลการวิจัยร่วมกันประเมินผลการพัฒนาการของเด็ก และวัดผลประเมินผลการพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมในการติดตามผลการพัฒนา ร่วมในการนิเทศภายใน ร่วมในการประเมินผลการพัฒนา สื่อการศึกษาพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า ครูได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนและผลการวิจัยมาประเมินผลการพัฒนา และวัดผลประเมินผล จากการใช้แบบสอบถามสำหรับครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
1. มีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.77	0.85	มาก	3
2. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.94	0.79	มาก	1
3. มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.26	0.99	ปานกลาง	4
4. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาสื่อการศึกษาพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	2.97	0.99	ปานกลาง	5

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และ ประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม	อันดับ
5. มีส่วนร่วมในวัดผลประเมินผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	3.87	0.64	มาก	2
เฉลี่ย	3.56	0.72	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการติดตามผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.99) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในวัดผลประเมินผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.64) มีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.85) มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.99) และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาสื่อการศึกษาพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนา ด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด

ด้าน	การพัฒนา	N	\bar{x}	S.D.	t	p
ความสามารถการใช้ภาษา	ก่อน	8	11.75	2.12	9.667*	0.000
	หลัง	8	22.63	1.41		
ความสามารถการคิดรวบยอด	ก่อน	8	12.86	1.81	13.340*	0.000
	หลัง	8	23.25	1.16		

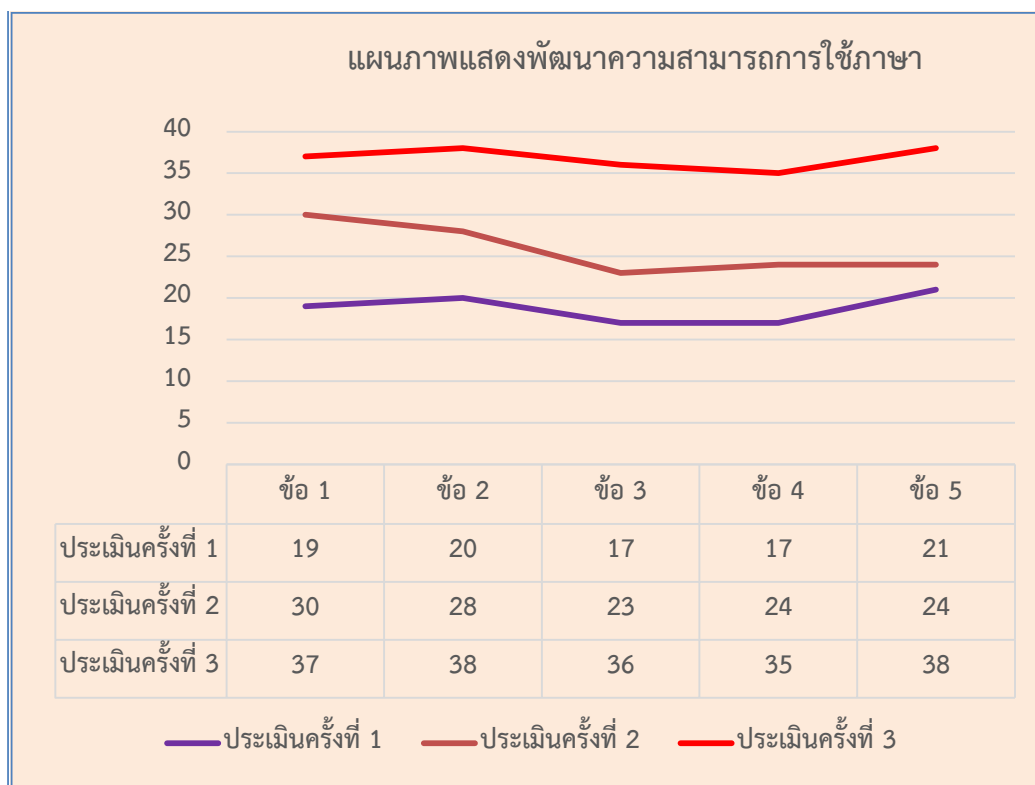
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผลการพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ด้านการใช้ภาษา ก่อนการพัฒนามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.88 มีความสามารถหลังการพัฒนามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการพัฒนา โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.00 มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 45.00 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.83 สำหรับด้านการคิดรวบยอดนั้น พบว่า ก่อนการพัฒนามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.88 และหลังการพัฒนามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการพัฒนา โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.13 มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 41.00 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.84 จึงสามารถที่จะสรุปได้ว่าการพัฒนาแผนการสอนรายบุคคลโดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประสิทธิผลทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้พัฒนาการด้านสติปัญญาในความสามารถในการใช้ภาษา และการใช้ความคิดรวบยอดที่ดีขึ้น แสดงได้ดังตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 การหาดัชนีประสิทธิผลและร้อยละความก้าวหน้าการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

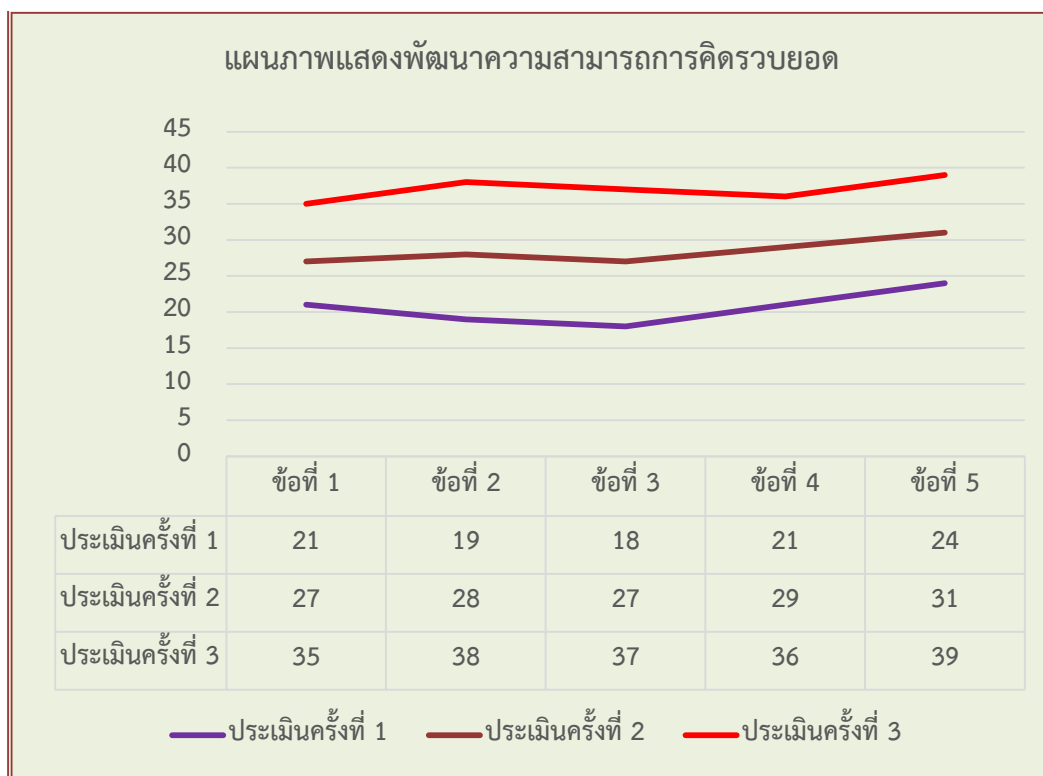
คนที่	การพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์							
	การใช้ภาษา		ดัชนี ประสิทธิผล	ร้อยละ ความก้าวหน้า	การคิดรวบยอด		ดัชนี ประสิทธิผล	ร้อยละ ความก้าวหน้า
	ก่อน	หลัง			ก่อน	หลัง		
1	11	22	0.79	44.00	10	22	0.80	48
2	13	21	0.67	32.00	13	24	0.92	44
3	10	25	1.00	60.00	15	22	0.70	28
4	15	21	0.60	24.00	11	24	0.93	52
5	10	24	0.93	56.00	13	22	0.75	36
6	14	24	0.91	40.00	15	24	0.90	36
7	9	24	0.94	64.00	12	24	0.92	48
8	13	23	0.83	40.00	14	23	0.82	36
รวม	95	184	6.67	360.00	103	185	6.74	328.00
เฉลี่ย	11.88	23.00	0.83	45.00	12.88	23.13	0.84	41.00
S.D.	2.17	1.51	0.141	13.98	1.81	0.99	0.088	8.211

ผลการพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แสดงเป็นรายบุคคล โดยการใช้แผนการสอน สอนนักเรียนแต่ละรายในการพัฒนาแต่ละด้าน ด้านละ 3 ครั้ง ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมทั้ง 2 ด้าน แสดงดังภาพกราฟพัฒนาการความสามารถของเด็ก มีพัฒนาการที่สูงขึ้นทั้ง 2 ด้านทุกคน ดังภาพที่ 4.1-4.2 ดังนี้



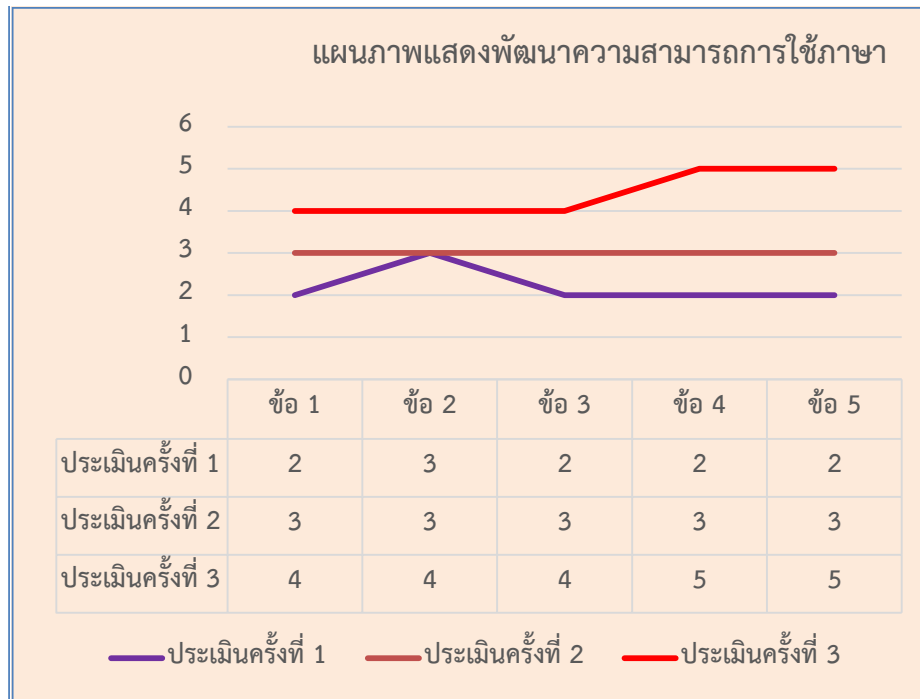
ภาพที่ 4.1 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา โดยภาพรวม

จากภาพที่ 4.1 พบว่า ผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา โดยภาพรวม พบว่าเด็กมีผลการพัฒนาความสามารถด้านสติปัญญา การใช้ภาษามีความสามารถสูงขึ้นตามลำดับ

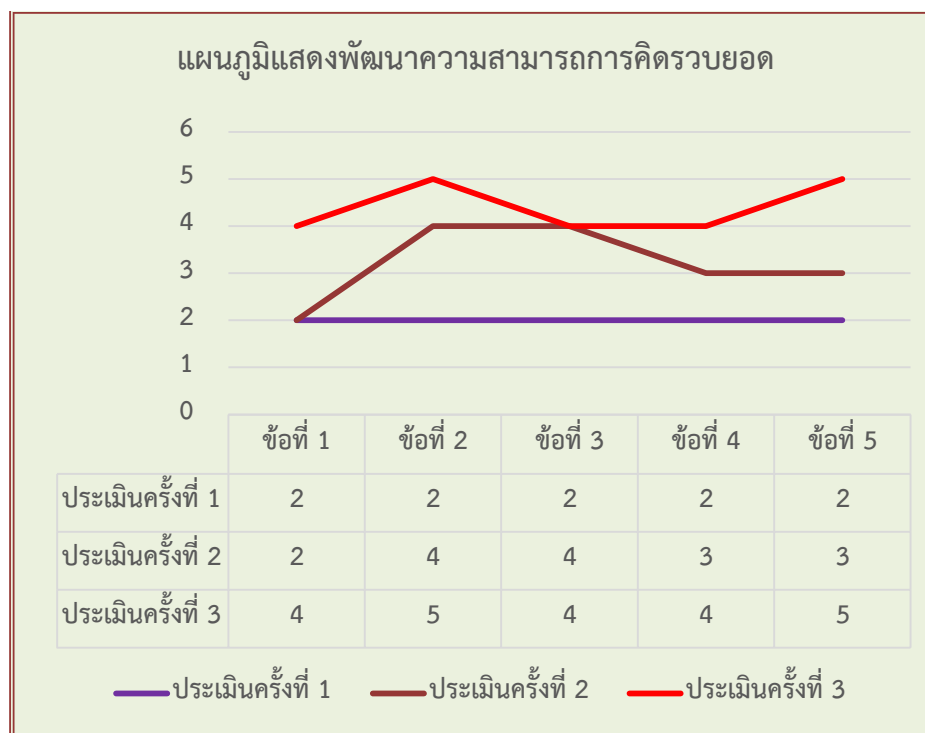


ภาพที่ 4.2 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอด โดยภาพรวม

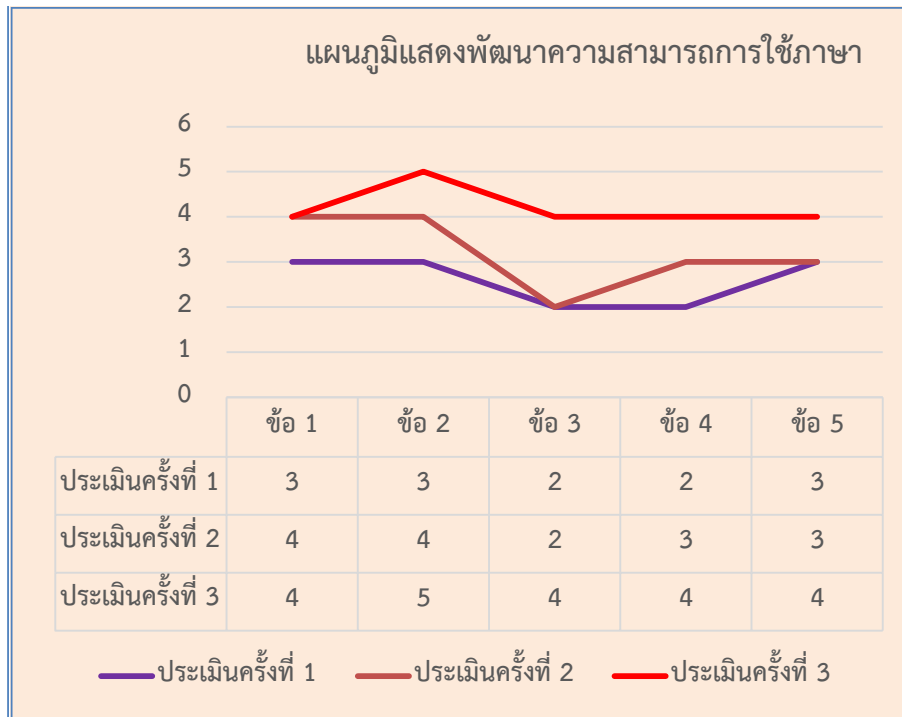
ผลการพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แสดงเป็นรายบุคคล โดยการใช้แผนการสอน สอนนักเรียนแต่ละรายในการพัฒนาแต่ละด้าน ด้านละ 3 ครั้ง ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แสดงดังภาพกราฟการพัฒนาความสามารถของเด็ก ทั้ง 8 ราย ดังภาพที่ 4.3 - 4.18 ดังนี้



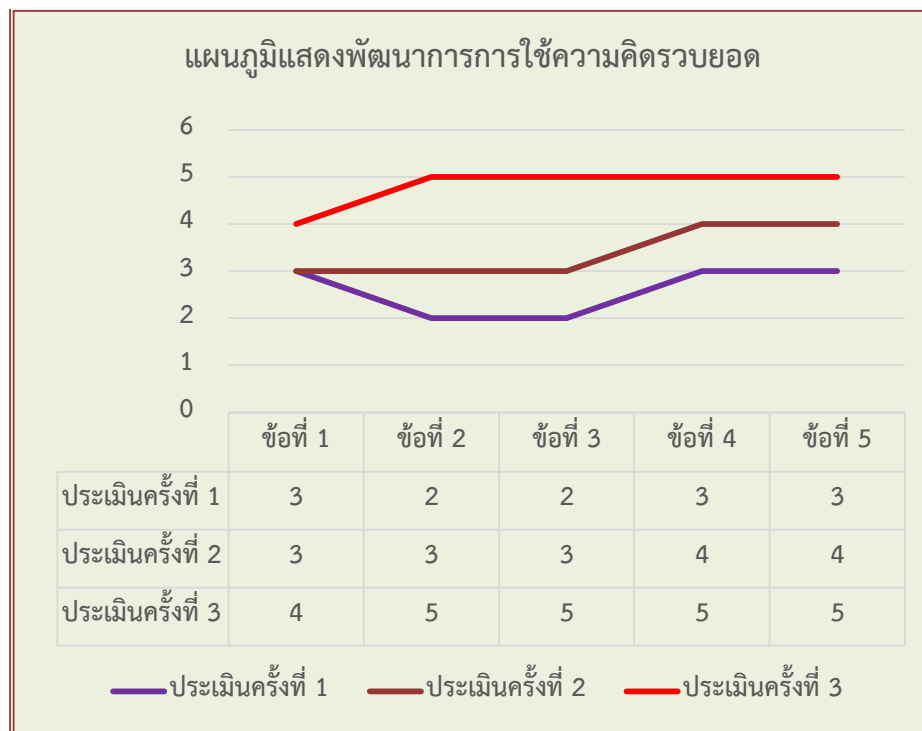
ภาพที่ 4.3 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่องคนที่ 1



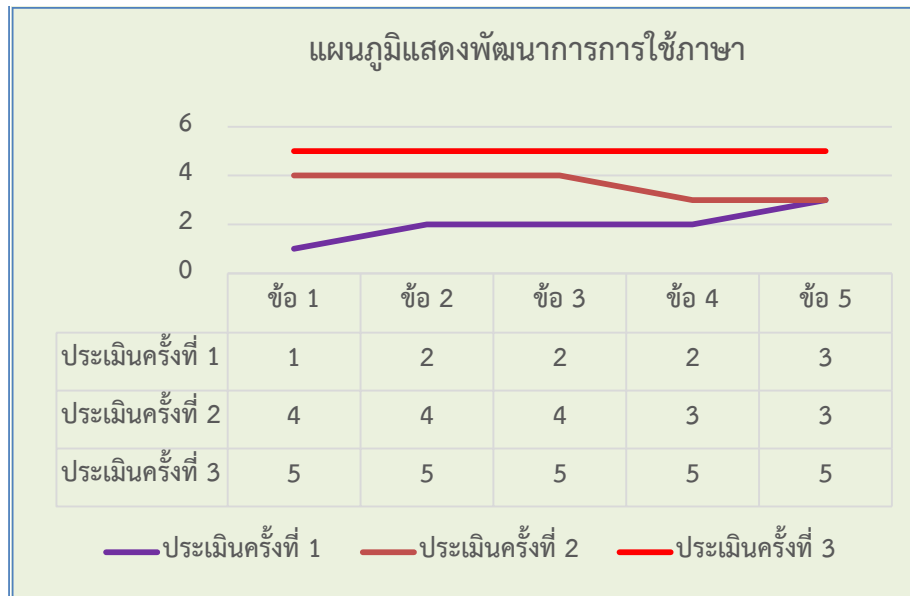
ภาพที่ 4.4 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่องคนที่ 1



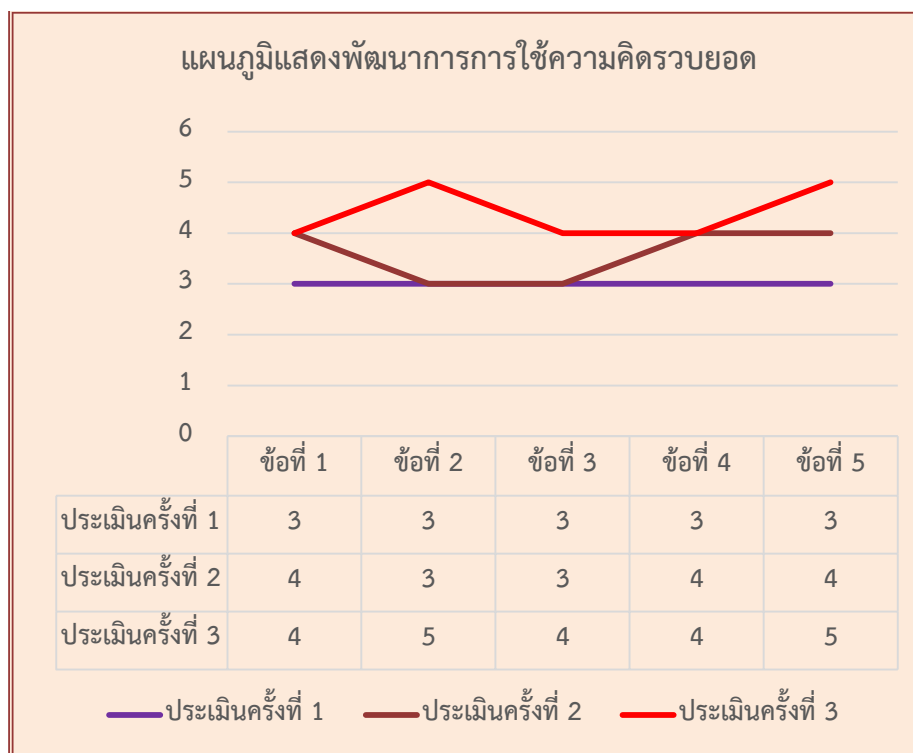
ภาพที่ 4.5 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 2



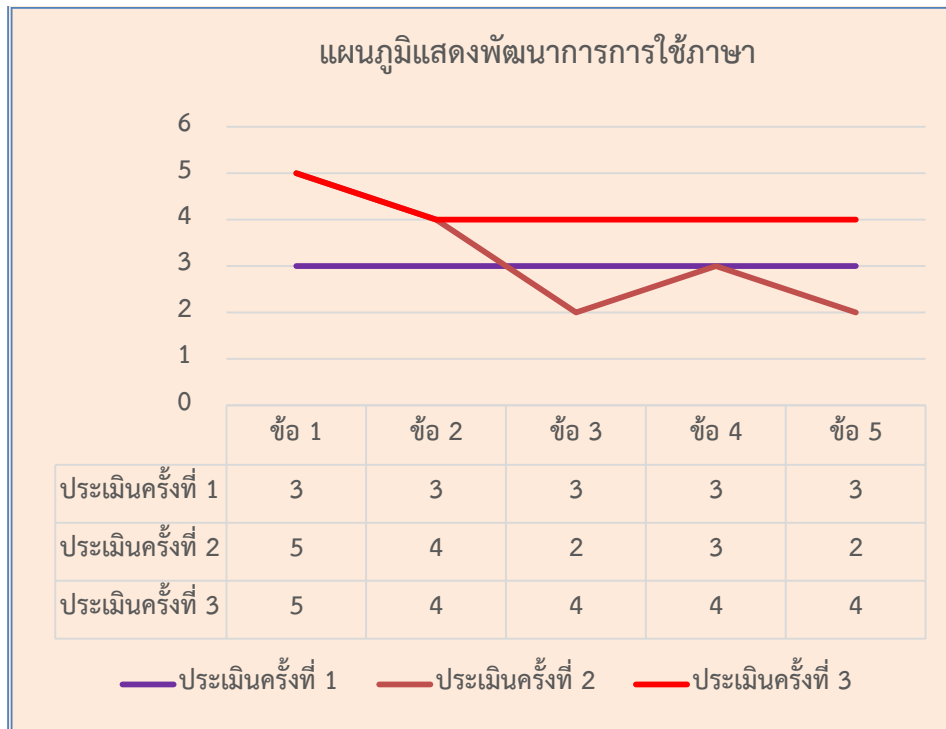
ภาพที่ 4.6 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ความคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 2



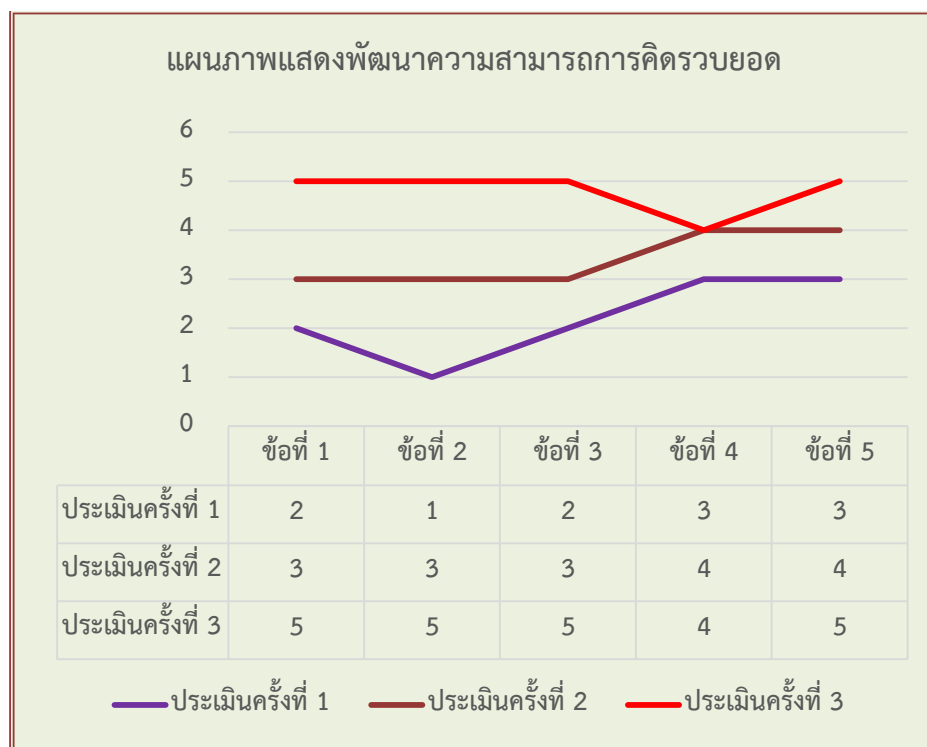
ภาพที่ 4.7 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 3



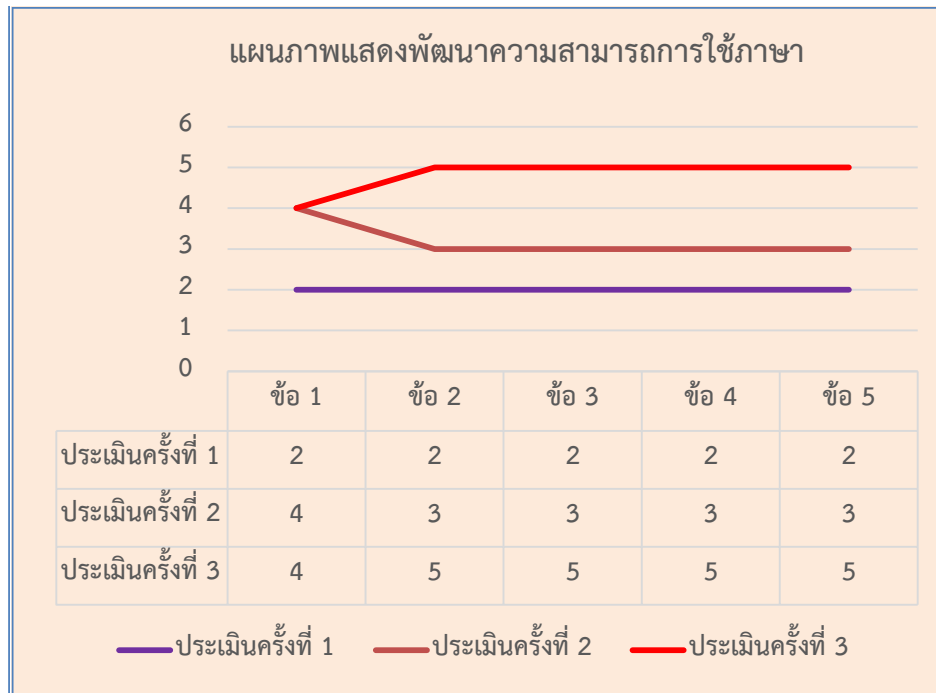
ภาพที่ 4.8 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ความคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 3



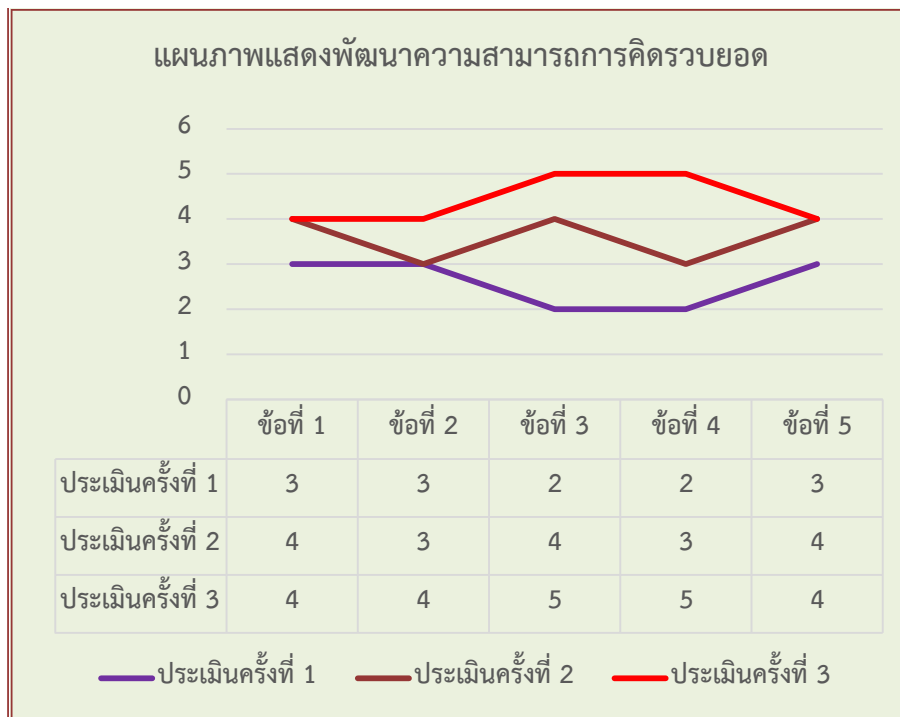
ภาพที่ 4.9 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 4



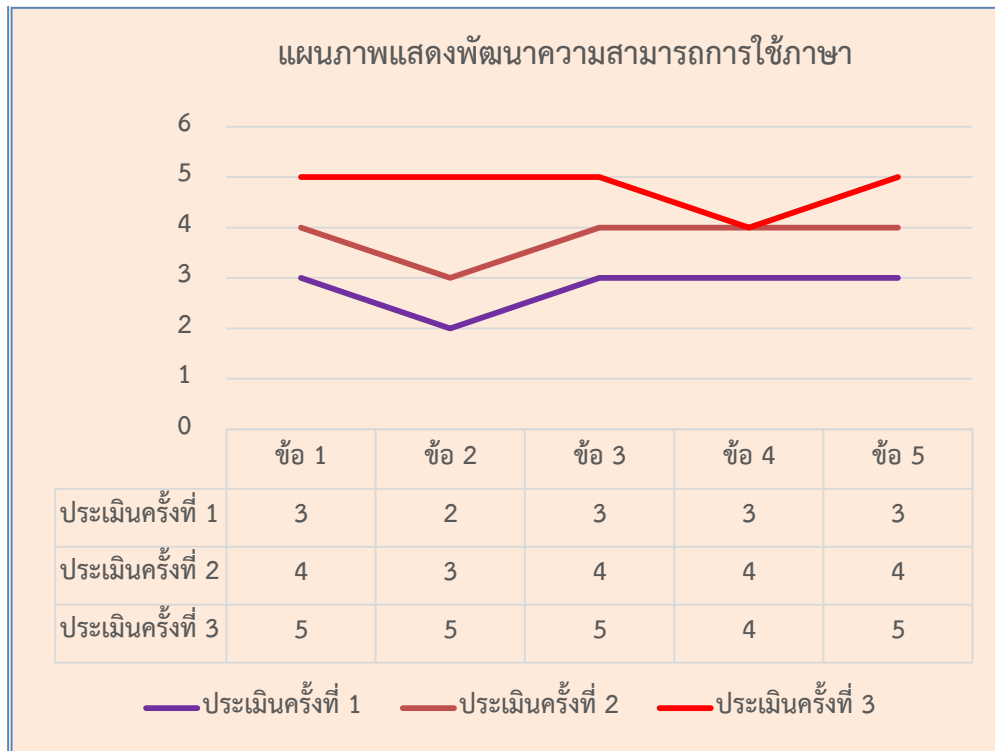
ภาพที่ 4.10 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 4



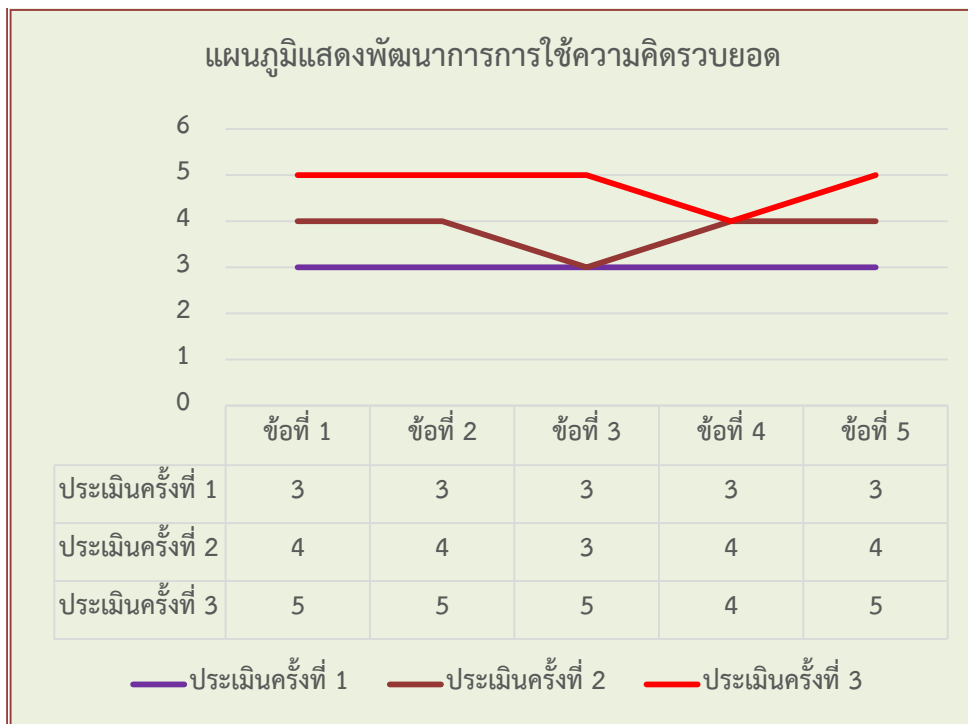
ภาพที่ 4.11 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 5



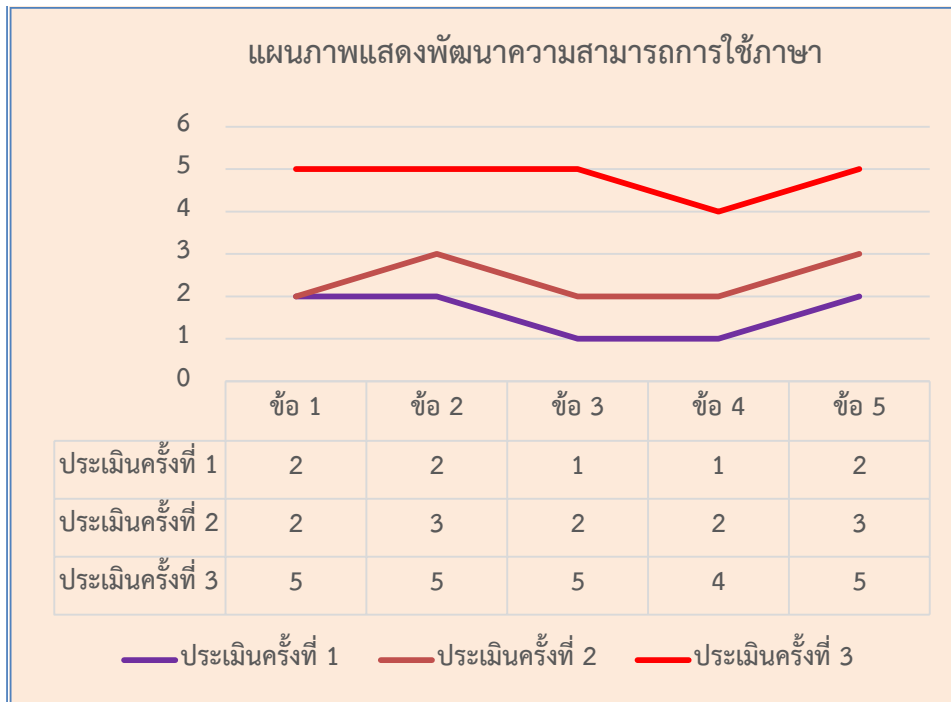
ภาพที่ 4.12 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 5



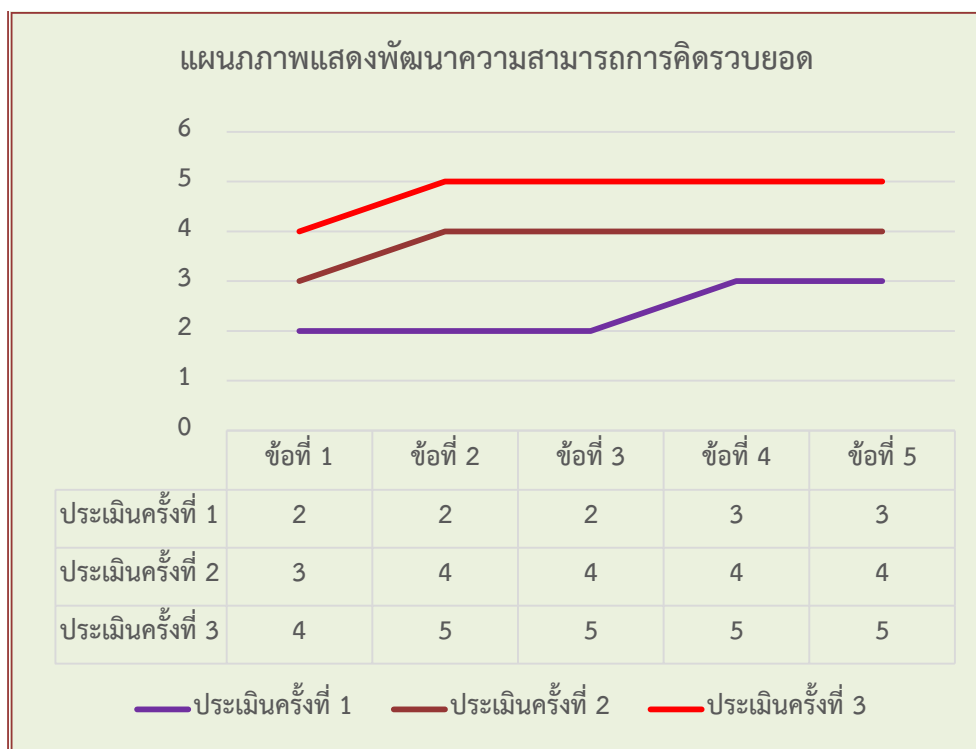
ภาพที่ 4.13 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 6



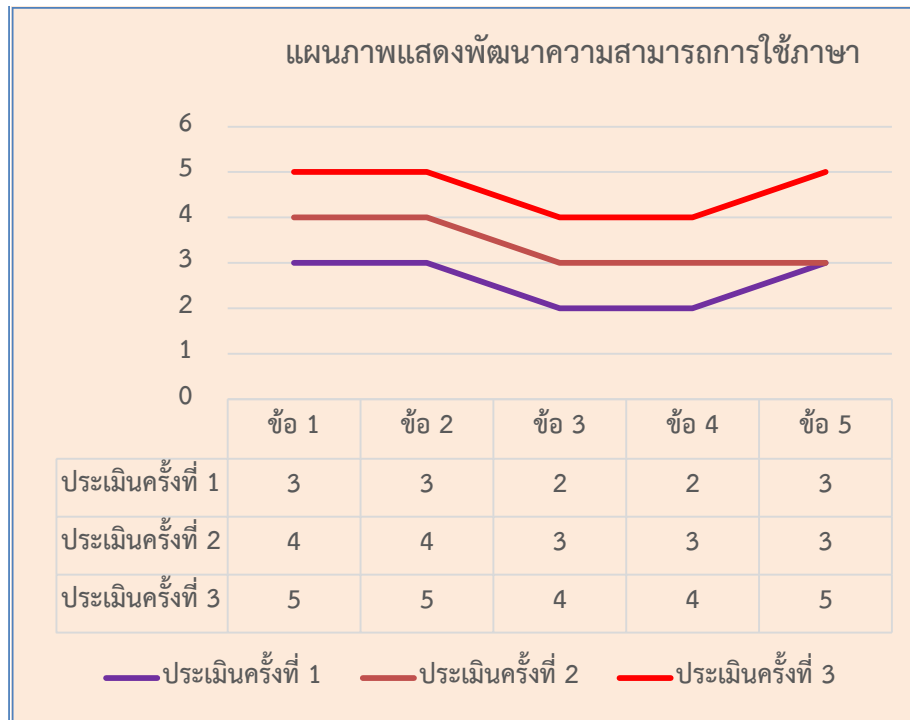
ภาพที่ 4.14 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ความคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 6



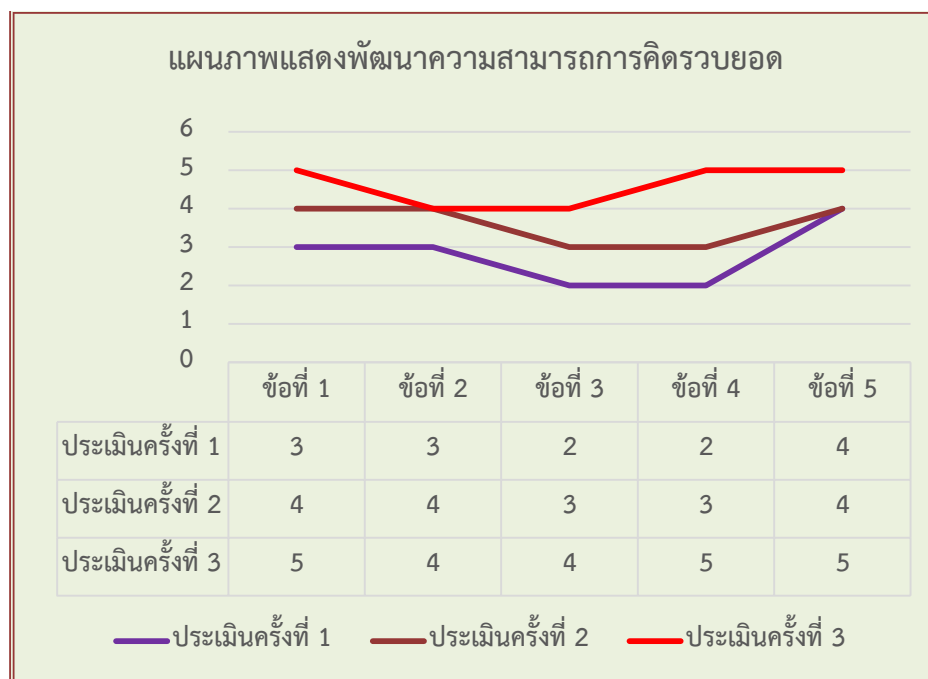
ภาพที่ 4.15 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง
คนที่ 7



ภาพที่ 4.16 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง
คนที่ 7



ภาพที่ 4.17 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 8



ภาพที่ 4.18 กราฟแสดงผลการพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง คนที่ 8

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 7 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนรายบุคคล แบบประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา 2 ชุด จำนวน 10 ข้อ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ในการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถนำมาสรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า ครูและผู้วิจัยร่วมสนทนากลุ่มและตอบแบบสัมภาษณ์ ร่วมกันระดมความคิดเห็นเสนอปัญหาการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน วิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล การพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด และได้ร่วมกันกำหนดและคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากประชากรเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 13 คน และร่วมกันคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจงเด็กที่มี

ความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน และพบว่าครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม พบว่า ครูได้เข้าประชุมสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการ และกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยได้แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย รายละ 2 แผน รวมทั้งหมดจำนวน 16 แผน และระยะใช้สอนเด็ก 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 60 นาที เป็นแผนการสอนพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ พบว่า ครูและผู้วิจัยได้ทำการสอนตามแผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย ตามกำหนดการสอน โดยเลือกแผนการเป็นพัฒนาด้านการใช้ภาษา และตัดสินใจเลือกและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนองพูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง รวมทั้งด้านการคิดรวบยอด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 4 ลำดับ บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว และจำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ พร้อมทั้งนิเทศประเมินผลการสอนของครูตามองค์ประกอบของแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล ได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนและผลการวิจัย มาวัดการประเมินผลการพัฒนา และวัดผลประเมินผลจากการใช้แบบสอบถาม พบว่า ครูได้นำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนและผลการวิจัย มาประเมินผลการพัฒนา และวัดผลประเมินผล จากการใช้แบบสอบถามสำหรับครูที่ดูแลเด็กที่มี

ความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในมาก เป็นอันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีส่วนร่วมในการติดตามผลการพัฒนาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในวัดผลประเมินผลการพัฒนาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีส่วนร่วมในนิเทศภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาสื่อการศึกษาพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ แผนการสอนรายบุคคล สื่อที่เกิดจากการพัฒนาด้านสติปัญญา การใช้ภาษา และการคิดรวบยอด เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสามารถในการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า ครูและผู้วิจัยร่วมสนทนากลุ่มและตอบแบบสัมภาษณ์ ร่วมกันระดมความคิดเสนอปัญหาการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน วิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล การพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด และได้ร่วมกันกำหนดและ

คัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากประชากรเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจำนวน 13 คน และร่วมกันคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน และพบว่าครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยและครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการร่วมกันระดมความคิดโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่องให้มีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่ดีขึ้นเพื่อให้เด็กสามารถดำรงชีวิตในประจำวันได้ สอดคล้องกับสมชาย ศรีรักษ์ (2556 : 71-78) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นระดับของการมีส่วนร่วมค้นหาของต้นให้เห็นว่าสิ่งใดที่เป็นปัญหารากเหง้าของปัญหา ร่วมค้นหาสิ่งที่จำเป็นของตนในปัจจุบันคืออะไร ร่วมคิดช่วยตนเองในการจัดลำดับปัญหา เพื่อจะแก้สิ่งใดก่อนหลัง วางแผนแก้ไขปัญหาเป็นเรื่องร่วม ระดมความคิดถึงทางเลือกต่างๆ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหานั้นๆ และวางแผนไว้ที่ร่วมกันพัฒนาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ และร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชพงศ์ มีแก้ว (2557) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยืดหยุ่นผูกพัน ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และการไว้วางใจ ตามลำดับ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม พบว่า ครูได้เข้าประชุม สนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการ และกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยได้แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย รายละ 2 แผน รวมทั้งหมดจำนวน 16 แผน และระยะใช้สอนเด็ก 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 60 นาที เป็นแผนการสอนพัฒนาความสามารถใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน และพบว่าครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูและผู้วิจัยเห็นถึงปัญหาการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จึงร่วมกันวางแผน กิจกรรมเพื่อนำมาสู่การทำแผนการสอนรายบุคคล สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิดของเมตต์ เมตต์การุญจิต (2553 : 84-88) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์ทางความคิด มีความรู้

ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ โดยการมีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ วางแผนพัฒนาโรงเรียน ได้แก่ ร่วมคิดจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียน ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกอร บุญกว้าง และจิณณวัตร ปะโคทัง (2558 : 64) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน พบว่า โรงเรียนกับชุมชนนำสิ่งที่ร่วมกันคิดมากำหนดเป็นแผนร่วมกันด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมในการร่วมกันลงมือทำ พบว่าโรงเรียนกับชุมชนนำแผนงานที่ได้แบ่งงานกันรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่ร่วมกันวางไว้

1.3 ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ พบว่า ครูและผู้วิจัยได้ทำการสอนตามแผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย ตามกำหนดการสอนโดยเลือกแผนการเป็นพัฒนาด้านการใช้ภาษา และตัดสินใจเลือกและกำหนดเกณฑ์การใช้คะแนนในการใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง รวมทั้งด้านการคิดรวบยอด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 3 ลำดับ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว และจำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ พร้อมทั้งนิเทศประเมินผลการสอนของครูตามองค์ประกอบของแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูและผู้วิจัยได้ร่วมกันพัฒนาแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง ตามหลักการมีส่วนร่วมกันทำงาน จึงทำให้ได้แผนการสอนที่ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ต่อจากนั้นครูกับผู้วิจัยได้นำแผนการสอนที่ร่วมกันคิดมาปฏิบัติการสอนให้กับเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่องตามองค์ประกอบของแผนการสอนรายบุคคลจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พาตีฮะห์ เดเบาะ (2562 : 77) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดย

ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยครูและผู้วิจัยได้ร่วมกันประเมินผลการจัดการสอนตามแผนการสอนรายบุคคลที่กำหนดกิจกรรมการสอนและผลการวิจัยร่วมกันประเมินผลการพัฒนาการของเด็ก และวัดผลประเมินผลการพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมในการติดตามผลการพัฒนา ร่วมในการนิเทศภายใน ร่วมในการประเมินผลการพัฒนาสื่อการศึกษา พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า ครูได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนและผลการวิจัย มาประเมินผลการพัฒนา และวัดผลประเมินผลจากการใช้แบบสอบถามสำหรับครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูมีความสนใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชา กากิ (2554 : 36-38) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตอนรับผลประโยชน์จากการพัฒนา ซึ่งเป็นทั้งการได้รับผลประโยชน์ทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ และการมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนาเป็นการประเมินว่าการที่ประชาชนเข้าร่วมพัฒนา ได้ดำเนินการสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด การประเมินอาจประเมินแบบย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ หรืออาจประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวมยอด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kohler (1996 : 196-198) ได้ศึกษารูปแบบการให้บริการในระยะการเปลี่ยนผ่านที่เน้นการจัดการและการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้พิจารณาประเด็นของการเปลี่ยนผ่านที่เป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กับการวางแผนการนำไปใช้และการประเมินผล สำหรับเด็กพิการ ที่จะทำให้ทราบระดับการพัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กพิการที่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเด็กได้รับแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของ

ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด ส่งผลทำให้เด็กมีพัฒนาการความสามารถสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศิริ ศิริเรศ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading พบว่า ผลการพัฒนาความสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ กิจกรรมการสอน แผนการสอนสำหรับเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านสติปัญญาการใช้ภาษา และการคิดรวบยอดของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่องเพื่อให้เด็กสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาแผนการสอนตามกระบวนการมีส่วนร่วมกับการใช้เทคนิคการใช้สื่อผสมผสานใช้ในการพัฒนาการศึกษาในครั้งต่อไป

2.2 ควรศึกษาและสร้างสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อให้ให้นักเรียนสนใจและสามารถพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาและการคิดรวบยอดได้

บรรณานุกรม

- กนกอร บุญกว้าง และจิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2558). การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชน
กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยโสธร เขต 1. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- กรองทอง จุฬิรัชนิกร. (2554). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษระดับปฐมวัย.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.
2560 - 2564). กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน. (2563). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2557). หลักการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑามาศ เพชรโสม. (2558). สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี
เขต 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธัชพงศ์ มีแก้ว. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรีชา กากิ. (2554). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร
ยะลา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2560). เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บริษัทไร่ไทย เพรสจำกัด.
- ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์. (2550). แนวทางการจัดการเรียนรวม (Guidelines for
Inclusion). กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์
- พชรภรณ์ สิงห์สุรี. (2557). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน
จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พาศิยะห์ เดเบาะ. (2562). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- พัชรา เชื้อประดิษฐ์. (2556). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์. (2553). การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภาวิณี ชุนศรี. (2557). การมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ. กรุงเทพฯ : พอยท์.
- วรรณดี สุทธิรินากร. (2556). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และกระบวนการทางสำนัก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยาม.
- วินัย ดิสสงค์. (2562). การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- วีระ หวังสัจจะโชค. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในประชาธิปไตยใหม่ : การพัฒนาสถาบันการเมืองว่าด้วยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรัฐธรรมนูญโคลัมเบีย ตุรกี โมลโดวา และบทเรียนสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- วันชัย วัฒนศัพท์ และคณะ. (2551). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน : การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า.
- สุวิมล หงส์วิไล. (2559). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- สุรสิทธิ์ ขวัญบุญบำเพ็ญ. (2560). การมีส่วนร่วมทางสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2562). กระบวนการการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพในโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ ผ่านมุมมองโมเดล 4ส8. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- สมชาย ศรีรักษ์. (2556). กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนขุนบำเพ็ญ เพื่อการจัดการอุทกภัย : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2548). แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบการเรียนร่วม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2551). **แผนพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2550-2554)**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2556). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556**. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักงานการศึกษาพิเศษ. (2560). **เอกสารประกอบการอบรมวิทยากรแกนนำหลักสูตรการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Ayres, A.J. (1979). **Sensory Integration and the Child**. Western Psychological Services, Los Angeles, CA.
- Arizona Department of Education. (2005). **The Condition of Pre-K-12 Education in Arizona**. Northern Arizona University.
- Cohen , J.M. and Uphoff, N.T. (1981). **Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Dunn, W. (1991). **Sensory Profile, School Companion: User's Manual**. San Antonio, TX: Pearson Psych Corp. Hallanhan.
- Kohler, Eric L. (1996). **A Dictionary for Accounts**. Englewood Cliffs, NJ:Prentice-Hall.
- Linda McCormick. (1996). **Supporting Children with Communication Difficulties in Inclusive Settings: School-Based Language Intervention (2nd Edition)**. 2nd Edition. Jossey-Bass Publication.
- Mc William, P. J. (1993). **Moral education: A sociological study of the influence of society, home, and school**. London: Allen and Unwin.
- NICHCY. (2005). **Light Box Activity Guide 2**. New York :The American Printing House for the Blind.
- Noonan, Mary. J. and McCormick, Linda. (1993). **Evidence-based guidance on working with infants and young children with disabilities in natural environments**. Contains Companion Materials.
- Pieanglo,R. (2003). **The special educator's books of list. Second Education**. John Wiley And Research Methods in Psychology. San Francisco: United State of America.

- Portwood, M. (1999). **An analysis of the efficacy of a motor skills training programme for young people with Moderate Learning Difficulties.** New York: McGraw-Hill.
- Roffey S. (2001). **Changing behaviour in schools: Promoting positive relationships and wellbeing.** Broadgate, UK: SAGE.
- The College of Education at the University of Oregon. (2005). **Strategy for improved Nutrition of Children and Women in Developing Countries.** Policy Review.
- The Virginia Department of Mental Health, Mental Retardation and Substance Abuse Services. (2005). **Life skill education for children and adolescents in school.** London : Department of Health.
- WHO and UNICEF. (1978). **The Sustainable Development Goals Report 2016.** New York.
- Ysseldyke, James. J.E. et al. (2000). Review of the Gibson Spiral Maze Test. In B. Plake & J. Impara (Eds.). **Fourteenth Mental Measurements Yearbook**, 507-508 (invited, non-refereed).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว๕๐๑



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน นางเบญญาพัชร ป้านทอง ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล รหัสนักศึกษา ๖๐๕๑๙๑๐๐๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑา จำปาเหลือ เป็นประธานที่ปรึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในทางวิชาการเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาได้ส่งต้นฉบับโครงร่างวิทยานิพนธ์มาเพื่ออ่านและพิจารณาประกอบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๗๐ ๘๖๒๑

โทรสาร. ๐ ๓๒๗๐ ๘๖๖๔

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว๕๐๑



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน นายเดชา ภูมมาวงศ์ ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกুমารี สัตย์ธัญญากุล รหัสนักศึกษา ๖๐๙๑๙๑๐๐๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑา จำปาเหลือง เป็นประธานที่ปรึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในทางวิชาการเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาได้ส่งต้นฉบับโครงร่างวิทยานิพนธ์มาเพื่ออ่านและพิจารณาประกอบไปด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๗๐ ๘๖๒๑

โทรสาร. ๐ ๓๒๗๐ ๘๖๖๔

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว๕๐๑



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน นางลัดดา สุระชาติ ครูชำนาญการ โรงเรียนเพชรบุรีปัญญานุกูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกুমารี สัตย์ธัญญากุล รหัสนักศึกษา ๖๐๕๑๙๑๐๐๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู เพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑา จำปาเหลือง เป็นประธานที่ปรึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในทางวิชาการเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาได้ส่งต้นฉบับโครงร่างวิทยานิพนธ์มาเพื่ออ่านและพิจารณาประกอบไปด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๗๐ ๘๖๒๑

โทรสาร. ๐ ๓๒๗๐ ๘๖๖๔

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
(สำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบความเป็นจริง แบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัญหาการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อนามสกุล.....
 2. เพศ
 3. อายุปี
 4. ระดับการศึกษาสูงสุด.....
 5. ตำแหน่งการทำงาน
 6. ประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
() ไม่เคย
() เคย เรื่อง
- จัดโดย

7. เนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรประกอบด้วยสาระสำคัญอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

8. แผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

9. แผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรมีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ขั้นตอน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

10. แผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรมีการสื่อการเรียนรู้ อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

11. การวัดและการประเมินผลท่านคิดว่าควรใช้วิธีใด เพื่อวัดผลการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในการจัดสนทนากลุ่มระหว่างผู้วิจัยและครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประเด็นการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของครูในด้านต่างๆ ได้แก่
 - 1.1 การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า
 - 1.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม
 - 1.3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ
 - 1.4 การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล
2. ประเด็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 - 2.1 แผนการสอนรายบุคคลด้านทักษะการใช้ภาษา
 - 2.2 แผนการสอนรายบุคคลด้านความคิดรวบยอด
3. การประเมินผลพัฒนาการสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 - 3.1 ด้านทักษะการใช้ภาษา
 - 3.2 ด้านความคิดรวบยอด

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (สำหรับครู)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมการศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะสรุปออกมาในภาพรวม จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

กุมารี สัตย์ธัญญากุล

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30-40 ปี

41-50 ปี

51-60 ปี

61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ระดับเงินเดือน

ต่ำกว่า 20,000 บาท

20,000-30,000 บาท

30,001- 40,000 บาท

มากกว่า 40,000 บาท

5. อายุราชการ

ต่ำกว่า 5 ปี

5-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

มากกว่า 20 ปี

6. ประสบการณ์ในการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ต่ำกว่า 5 ปี

5-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความ

บกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านหัวข้อข้างล่างแล้วสำรวจดูว่า ท่านมีลักษณะตามข้อใด ถ้าลักษณะใดตรงกับท่าน ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ตรงช่องตามที่ท่านประเมิน โดยแต่ละช่องตามตัวเลขมีความหมายดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการพัฒนาด้านต่างๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการค้นคว้าหารูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการคิดและสร้างรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม						
6	ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
7	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
8	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดแผนงานในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
9	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดโครงการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
10	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ						
11	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
12	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
13	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนของด้านกิจกรรมการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
14	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงานในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
15	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล						
16	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
17	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
18	ท่านมีส่วนร่วมในนิเทศภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
19	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาสื่อการศึกษาพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
20	ท่านมีส่วนร่วมในวัดผลประเมินผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ

แบบประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

**แบบประเมินความสามารถด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์**

คำชี้แจง

แบบประเมินการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความสามารถในการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความสามารถด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ความสามารถในการใช้ภาษา และความสามารถในการคิดรวบยอด

1. แบบประเมินความสามารถในการใช้ภาษา
2. แบบประเมินความสามารถในการคิดรวบยอด

เกณฑ์การประเมิน มีดังนี้

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

แบบประเมินความสามารถในการใช้ภาษา

สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูที่ดูแล
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชื่อนักเรียน.....คนที่.....
วันที่.....ผู้ประเมิน.....

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่นักเรียนสามารถทำได้

เกณฑ์การให้คะแนน ความสามารถในการใช้ภาษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความสามารถในการใช้ภาษา				
		5	4	3	2	1
1	ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง					
2	พูดเป็นวลีสั้นๆ					
3	เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ					
4	เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง					
5	ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง					

แบบประเมินความสามารถในการคิดรวบยอด

สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูที่ดูแล
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชื่อนักเรียน.....คนที่.....
วันที่.....ผู้ประเมิน.....

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่นักเรียนสามารถทำได้

เกณฑ์การให้คะแนน ความสามารถในการคิดรวบยอด สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความสามารถในการคิดรวบยอด				
		5	4	3	2	1
1	เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ					
2	เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ					
3	บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส					
4	จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว					
5	จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์					

ภาคผนวก ฉ
แผนการสอนรายบุคคล

แผนการสอนเฉพาะบุคคล
(Individualized Implementation Plan : IIP)
โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มี
ความบกพร่องทางสติปัญญา

โดย
กุมารี สัตย์ธัญญากุล

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) โดยการใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด

ผู้จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่เน้นการฝึกทักษะความสามารถทางด้านสติปัญญาในความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถในการคิดรวบยอด โดยใช้แผนการสอนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู ที่มีเนื้อหาและการประเมินความสามารถของเด็กในแต่ละด้าน 3 ครั้ง

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) โดยการใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เล่มนี้ จะเป็นแนวทางที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกทักษะความสามารถด้านสติปัญญาในความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของผู้เรียนและครูได้สอดคล้องกันเป็นอย่างดี

กุมารี สัตย์ธัญญากุล

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แผนการสอนเฉพาะบุคคล(Individualized Implementation Plan : IIP) ปีการศึกษา 2559 ของเด็กหญิงนิชาภา เพ็ชรโต	1
แผนการสอนเฉพาะบุคคล(Individualized Implementation Plan : IIP) ปีการศึกษา 2559 ของเด็กชายเพิ่มพูน วันดี	22
แผนการสอนเฉพาะบุคคล(Individualized Implementation Plan : IIP) ปีการศึกษา 2559 ของเด็กชายนที ทองไฟโรจน์	43
บรรณานุกรม	64

แผนการสอนเฉพาะบุคคล
(Individualized Implementation Plan : IIP)
ปีการศึกษา 2564
แผนการพัฒนาการด้านสติปัญญา ความสามารถในการใช้ภาษา
แผนที่ 1-8



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงธนพร เชียงจง ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการใช้ภาษา)

แผนที่ 1 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงธนพร ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่องและฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง เด็กหญิงธนพร สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการแปลงเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัว

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
5. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงวิรัชญา เสา่น่วม ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการใช้ภาษา)

แผนที่ 2 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงวิรัชญา ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง เด็กหญิงวิรัชญา สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัว

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
5. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือ นิทาน ครอบครัวแสนสุข

2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ - สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงเกศินี ขุนทอง ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการใช้ภาษา)

แผนที่ 3 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงเกศินี ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง เด็กหญิงเกศินี สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูด ไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัว

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
5. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระทบกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงฟ้ารุ่ง จูรอด ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการใช้ภาษา)

แผนที่ 4 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงฟ้ารุ่ง ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟังเด็กหญิง ฟ้ารุ่ง สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูด ไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการ การจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัว

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
5. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอนิทานและหนังสือนิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอบ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กชายภาคภูมิ แม่นปิ่น ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการใช้ภาษา)

แผนที่ 5 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กชายภาคภูมิ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟังเด็กชายภาคภูมิ แม่นปิ่น สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัว

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
5. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟังมากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงณัฐยา สุขสำราญ ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา
 ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการใช้ภาษา)
 แผนที่ 6 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564
 ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงณัฐยา
 ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
 เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยง
 กับเรื่องที่ฟัง เด็กหญิงณัฐยา สุขสำราญ สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์
 เป็นการแปลงเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูด
 ไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการ
 การจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสื่อสารระหว่าง
 บุคคลในครอบครัว

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
5. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กชายนนทฤกษ์ณ์ เจริญพร ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการใช้ภาษา)

แผนที่ 7 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กชายนนทฤกษ์ณ์ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง เด็กชายนนทฤกษ์ณ์ เจริญพร สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัว

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
5. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอนิทานและหนังสือนิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอบ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระทบกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กชายณัฐพัฒน์ ทับทิม ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการใช้ภาษา)

แผนที่ 8 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กชายณัฐพัฒน์ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้นๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง เด็กชายณัฐพัฒน์ ทับทิม สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถใช้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัว

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
5. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แผนการสอนเฉพาะบุคคล
(Individualized Implementation Plan : IIP)
ปีการศึกษา 2564
แผนการพัฒนการด้านสติปัญญา ความสามารถการคิดรวบยอด
แผนที่ 9-16



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงธนพร เชียงจง ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการคิดรวบยอด)

แผนที่ 9 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงธนพร ให้เรียงลำดับเหตุการณ์ ลำดับสิ่งของได้ เด็กหญิงธนพร สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการแปลงเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น เรียงลำดับอายุคนในครอบครัวได้ ใครเกิดก่อน ใครเกิดหลังได้

จุดประสงค์

1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ
4. จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอนิทานและหนังสือนิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอบ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงวริษฐา เสา่น่วม ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการคิดรวบยอด)

แผนที่ 10 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงวริษฐา ให้เรียงลำดับเหตุการณ์ ลำดับสิ่งของได้ เด็กหญิงวริษฐา สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการแปลงเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น เรียงลำดับอายุคนในครอบครัวได้ ใครเกิดก่อน ใครเกิดหลังได้

จุดประสงค์

1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ
4. จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอนิทานและหนังสือนิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอบ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระทบกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ - สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงเกศินี ขุนทอง ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการคิดรวบยอด)

แผนที่ 11 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงเกศินี ให้
เรียงลำดับเหตุการณ์ ลำดับสิ่งของได้ เด็กหญิงเกศินี สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น เรียงลำดับอายุคนในครอบครัวได้ ใครเกิดก่อน ใครเกิดหลังได้

จุดประสงค์

1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ
4. จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอนิทานและหนังสือนิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอบ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงฟ้ารุ่ง จูรอด ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการคิดรวบยอด)

แผนที่ 12 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงฟ้ารุ่ง จูรอด ให้เรียงลำดับเหตุการณ์ ลำดับสิ่งของได้ เด็กหญิงฟ้ารุ่ง จูรอด สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการแปลงเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น เรียงลำดับอายุคนในครอบครัวได้ ใครเกิดก่อน ใครเกิดหลังได้

จุดประสงค์

1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ
4. จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระทบกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ - สกุล ผู้เรียน เด็กชายภาคภูมิ แม่นปิ่น ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการคิดรวบยอด)

แผนที่ 13 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กชายภาคภูมิ แม่นปิ่น ให้เรียงลำดับเหตุการณ์ ลำดับสิ่งของได้ เด็กชายภาคภูมิ แม่นปิ่น สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น เรียงลำดับอายุคนในครอบครัวได้ ใครเกิดก่อน ใครเกิดหลังได้

จุดประสงค์

1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ
4. จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิทัศน์และหนังสือนิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิทัศน์บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิทัศน์ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัฐชญา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กหญิงณัฐยา สุขสำราญ ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการคิดรวบยอด)

แผนที่ 14 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กหญิงณัฐยา ให้เรียงลำดับเหตุการณ์ ลำดับสิ่งของได้ เด็กหญิงณัฐยา สุขสำราญ สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการแปลงเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น เรียงลำดับอายุคนในครอบครัวได้ ใครเกิดก่อน ใครเกิดหลังได้

จุดประสงค์

1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ
4. จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟังว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ – สกุล ผู้เรียน เด็กชายนนทฤกษ์ณั เจริญพร ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการคิดรวบยอด)

แผนที่ 15 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้ เด็กชายนนทฤกษ์ณั ให้เรียงลำดับเหตุการณ์ ลำดับสิ่งของได้ เด็กชายนนทฤกษ์ณั เจริญพร สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการแปลงเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น เรียงลำดับอายุคนในครอบครัวได้ ใครเกิดก่อน ใครเกิดหลังได้

จุดประสงค์

1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ
4. จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวยุคเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์



แผนการสอนรายบุคคล

(Individual Implementation Plan: IIP)

ชื่อ - สกุล ผู้เรียน เด็กชายณัฐพัฒน์ ทับทิม ประเภทความพิการ มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ปีการศึกษา 2564 พัฒนาการด้าน สติปัญญา (ความสามารถการคิดรวบยอด)

แผนที่ 16 เริ่มใช้แผนวันที่ 14 มิถุนายน 2564 สิ้นสุดแผนวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ใช้เวลาสอนคาบละ 60 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1. ภายในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อกำหนดให้เด็กชายณัฐพัฒน์ ให้เรียงลำดับเหตุการณ์ ลำดับสิ่งของได้ เด็กชายณัฐพัฒน์ ทับทิม สามารถทำได้

หน่วยการเรียนรู้ : ครอบครัวของฉัน

การพูดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา จนเป็นที่ใจกันได้ โดยเนื้อหาดังกล่าวได้บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ครอบครัวของฉัน

สาระสำคัญ

ความสามารถการคิดรวบยอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น เรียงลำดับอายุคนในครอบครัวได้ ใครเกิดก่อน ใครเกิดหลังได้

จุดประสงค์

1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ
4. จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียนด้วยคำว่า “สวัสดี”
2. ครูกับผู้เรียนร่วมร้องเพลง “ครอบครัวของฉัน” ดังนี้

เพลง “ครอบครัวของฉัน”

ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ปู่ย่าตายาย
 ครอบครัวของเรานั้นมีมากมาย พ่อแม่พี่น้อง ลุงป้าน้าอา
 ทุกคนนั้นมาทำหน้าที่ เพื่อครอบครัวของเรา เพื่อบ้านเมืองของเราเอ๋ย
 ...ลาลัลลา

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำสื่อในการจัดกิจกรรม โดยเตรียมวีดิโอ นิทาน และหนังสือ นิทาน มาอย่างละ 1 เรื่อง
2. ครูเล่านิทานเรื่อง 1 เรื่อง “ครอบครัวแสนสุข”
3. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง
4. ครูเปลี่ยนมาใช้สื่อโดยฟังจากวีดิโอ บ้าง คือ นิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า”
5. ครูให้ผู้เรียนตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง ว่า เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรในเรื่องที่ฟังบ้าง และสังเกตว่าผู้เรียนฟังจากที่ครูเล่า และฟังจากในวีดิโอ นิทานจากครูหรือสื่อจะสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟัง มากกว่ากัน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมข้อที่ 1 – 5 และประเมินผลการเรียนรู้

สื่อ/อุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน ครอบครัวแสนสุข
2. วีดีโอเพลง กระจายกับเต่า

สิ่งเสริมแรง

1. คำชมเชย
2. ปรบมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ แบบประเมินผลความสามารถการใช้ภาษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ทำได้โดยมีผู้อื่นพาทำ
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะ จากผู้อื่น
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ทำได้โดยมีการช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้

5 4 3 2 1

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวกุมารี สัตย์ธัญญากุล)

ครูประจำห้อง

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชฎา เนตรนิล)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เห็นควรให้ใช้สอนได้

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรจนา วรรณะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

บรรณานุกรม

- กุลยา ก่อสุวรรณ. (2560). **ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉันท ชาติทอง. (2561). **การออกแบบการสอนและบูรณาการ**. กรุงเทพมหานคร : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2561). **การทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาธน์ .
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2562). **การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน**. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์ วิจัย**, 5(1), 7-19.
- ถวัลย์ มาศจรัส (2562). **คู่มือความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำนวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ธารอักษร.
- วรรณิ์ ศิริสุนทร. (2561). **การเล่านิทาน**. กรุงเทพมหานคร : เอส พี เอฟพริ้นติ้ง กรุ๊ป.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2560). **จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ**. กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน.

ภาคผนวก ข

ค่าความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินแผนการสอน
ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
1.วิเคราะห์หลักสูตรได้ครบถ้วนตาม มาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้และ สอดคล้องตามหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้/ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์มีความเชื่อมโยงกันอย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
4. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับสาระ การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิด ขึ้นกับผู้เรียนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (K) ทักษะกระบวนการ (P) คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ (A) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) และความสามารถและทักษะของผู้เรียน ศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ และสาระ การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมใน การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้(K) ทักษะ กระบวนการ (P)คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) ความสามารถและทักษะของผู้เรียน ศตวรรษที่ 21	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
8. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม สามารถนำผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงาน/ภาระ งาน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
9. สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ในแต่ละ กิจกรรม มีความเหมาะสมกับเวลาและการ นำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10. มีการประเมินผลตามสภาพจริงและ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ กิจกรรมการเรียนรู้และครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้(K)ทักษะกระบวนการ(P) คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
11. ประเด็นและเกณฑ์การประเมินผล สามารถสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
12. การประเมินผลเหมาะสมกับธรรมชาติของ วิชา	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสัมภาษณ์
ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความสอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์					
1. ชื่อ-สกุล	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. เพศ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. อายุ	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. ตำแหน่งการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. ประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
1. ท่านพบปัญหาการจัดการศึกษา ในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในด้านใดบ้าง	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
2. ท่านคิดว่าพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านใดที่ควรพัฒนามากที่สุด	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. ท่านเคยสร้างรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์หรือไม่ และถ้ามีการสร้างท่านได้นำรูปแบบวิธีการใดบ้าง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
4. ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ควรจัดการศึกษาในการ พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ แบบใดเพื่อให้เด็กมี พัฒนาการด้านต่างๆ ที่ดีขึ้น และสามารถใช้ ชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
5. การพัฒนาการจัดการศึกษาของครูในการ พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญา ควรมีลักษณะ อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของแผนการเรียนรู้ ในด้านความรู้ในการพัฒนาด้านสติปัญญาของ เด็กที่มีความที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรกำหนดอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. เนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ในการ พัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กที่มีความที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญา ควร ประกอบด้วยสาระสำคัญอะไรบ้าง	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
8. แผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาด้าน สติปัญญาของเด็กที่มีความที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา ควรประกอบด้วยสาระการ เรียนรู้ใดบ้าง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
9. แผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาด้าน สติปัญญาของเด็กที่มีความที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา ควรมีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ ขั้นตอน อย่างไรบ้าง	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
10.แผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาด้าน สติปัญญาของเด็กที่มีความที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา ควรมีการสื่อการ เรียนรู้ อะไรบ้าง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
11.การวัดและการประเมินผลท่านคิดว่า ควรใช้วิธีใด เพื่อวัดผลการจัดการศึกษาของ ครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
12. ปัญหาและข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น อื่นๆ ในการจัดการศึกษาของครูในการ พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถาม
ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล					
1. เพศ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. อายุ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. ระดับการศึกษา	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
4. ระดับเงินเดือน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. อายุราชการ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. ประสบการณ์ในการสอนเด็กที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาที่ เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการ จากผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการ จากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ในการพัฒนาด้านต่างๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
4. ท่านมีส่วนร่วมในการค้นคว้าหารูปแบบ และวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
5. ท่านมีส่วนร่วมในการคิดและสร้างรูปแบบ วิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม					
6.ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาเด็กที่ มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
7. ท่านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในการ พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8. ท่านมีส่วนร่วมกำหนดแผนงานในการ พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
9. ท่านมีส่วนร่วมกำหนดโครงการในการ พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
10 ท่านมีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม					
11.ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
12. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
13. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนของด้านกิจกรรมการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
14. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงานในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
15. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล					
16.ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
17.ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการ พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
18.ท่านมีส่วนร่วมในนิเทศภายในของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
19.ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ พัฒนาสื่อการศึกษาพัฒนาเด็กที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
20.ท่านมีส่วนร่วมในวัดผลประเมินผลการ พัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

**ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินความสามารถด้านสติปัญญา
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ**

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
แบบประเมินความสามารถในการใช้ภาษา					
1. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. พูดเป็นวลีสั้นๆ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
4. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
แบบประเมินความสามารถในการคิดรวบยอด					
1. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
2. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้องแผนการสอนรายบุคคลของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง
ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
	1	2	3		
แบบประเมินความสามารถในการใช้ภาษา					
1.แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและ สัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความสามารถของเด็ก	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
7. เครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8. วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
9. กิจกรรมมีความยากง่ายตามลำดับ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10. ขั้นตอนการสอนเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ภาคผนวก ซ

ข้อมูลความก้าวหน้าของการพัฒนา
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

คะแนนการก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการใช้ภาษา

การใช้ภาษา																			
ครั้ง	1						2						3						รวม
	ชื่อ	1	2	3	4	5	รวม	1	2	3	4	5	รวม	1	2	3	4	5	
คนที่ 1	2	3	2	2	2	11	3	3	3	3	3	15	4	4	4	5	5	22	48
คนที่ 2	3	3	2	2	3	13	4	4	2	3	3	16	4	5	4	4	4	21	50
คนที่ 3	1	2	2	2	3	10	4	4	4	3	3	18	5	5	5	5	5	25	53
คนที่ 4	3	3	3	3	3	15	5	4	2	3	2	16	5	4	4	4	4	21	52
คนที่ 5	2	2	2	2	2	10	4	3	3	3	3	16	4	5	5	5	5	24	50
คนที่ 6	3	2	3	3	3	14	4	3	4	4	4	19	5	5	5	4	5	24	57
คนที่ 7	2	2	1	1	2	8	2	3	2	2	3	12	5	5	5	4	5	24	44
คนที่ 8	3	3	2	2	3	13	4	4	3	3	3	17	5	5	4	4	5	23	53
รวม	19	20	17	17	21	94	30	28	23	24	24	129	37	38	36	35	38	184	407
เฉลี่ย	2.38	2.50	2.13	2.13	2.63	11.75	3.75	3.50	2.88	3.00	3.00	16.13	4.63	4.75	4.50	4.38	4.75	23.00	50.88
sd	0.74	0.53	0.64	0.64	0.52	2.38	0.89	0.53	0.83	0.53	0.53	2.10	0.52	0.46	0.53	0.52	0.46	1.51	3.87

คะแนนการก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการคิดรวบยอด

การคิดรวบยอด																			
ครั้ง	1						2						3						รวม
	1	2	3	4	5	รวม	1	2	3	4	5	รวม	1	2	3	4	5	รวม	
คนที่ 1	2	2	2	2	2	10	2	4	4	3	3	16	4	5	4	4	5	22	48
คนที่ 2	3	2	2	3	3	13	3	3	3	4	4	17	4	5	5	5	5	24	54
คนที่ 3	3	3	3	3	3	15	4	3	3	4	4	18	4	5	4	4	5	22	55
คนที่ 4	2	1	2	3	3	11	3	3	3	4	4	17	5	5	5	4	5	24	52
คนที่ 5	3	3	2	2	3	13	4	3	4	3	4	18	4	4	5	5	4	22	53
คนที่ 6	3	3	3	3	3	15	4	4	3	4	4	19	5	5	5	4	5	24	58
คนที่ 7	2	2	2	3	3	12	3	4	4	4	4	19	4	5	5	5	5	24	55
คนที่ 8	3	3	2	2	4	14	4	4	3	3	4	18	5	4	4	5	5	23	55
รวม	21	19	18	21	24	103	27	28	27	29	31	142	35	38	37	36	39	185	430
เฉลี่ย	2.63	2.38	2.25	2.63	3.00	12.88	3.38	3.50	3.38	3.63	3.88	17.75	4.38	4.75	4.63	4.50	4.88	23.13	53.75
sd	0.52	0.74	0.46	0.52	0.53	1.81	0.74	0.53	0.52	0.52	0.35	1.04	0.52	0.46	0.52	0.53	0.35	0.99	2.92

การใช้ภาษา

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	ก่อน	11.7500	8	2.12132	.75000
	หลัง	22.6250	8	1.40789	.49776

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	ก่อน & หลัง	8	-.610	.108

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
			n	Mean	Lower	Upper			
Pair 1	ก่อน - หลัง	-10.87500	3.18198	1.12500	-13.53520	-8.21480	-9.667	7	.000

การคิดรวบยอด

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	ก่อน	12.8750	8	1.80772	.63913
	หลัง	23.2500	8	1.16496	.41188

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	ก่อน & หลัง	8	-.051	.905

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Mean	Lower	Upper			
Pair 1	ก่อน - หลัง	-10.37500	2.19984	.77776	-12.21411	-8.53589	-13.340	7	.000

ภาคผนวก ฅ
ภาพการดำเนินงานกิจกรรมในการศึกษา



ภาพประชุมสนทนากลุ่มครู เพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพประชุมสนทนากลุ่มครู เพื่อสัมภาษณ์และสรุปความต้องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพประชุมสนทนากลุ่มครู ร่วมกันจัดทำแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพประชุมสนทนากลุ่มครู ร่วมกันจัดทำนวัตกรรมในการใช้จัดกิจกรรมร่วมกับ
แผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพประชุมสนทนากลุ่มครู ร่วมกันสรุปแผนการทดลองการจัดกิจกรรม สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพประชุมสนทนากลุ่มครู ร่วมกันสรุปแผนการทดลองการจัดกิจกรรม สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพประชุมสนทนากลุ่มครู ร่วมกันสรุปแผนการทดลองการจัดกิจกรรม สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพประชุมสนทนากลุ่มครู ร่วมกันสรุปแผนการทดลองการจัดกิจกรรม สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพครูมีส่วนร่วมกันสอนตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนรายบุคคล
สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา



ภาพครูมีส่วนร่วมกันสอนตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนรายบุคคล
สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา